בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופטים רבקה פרידמן – פלדמן, משה בר – עם, עודד שחם

ת"פ 67104-01-20 מדינת ישראל נ' נתניהו ואח' **26 אוקטובר 2021**

המאשימה **מדינת ישראל**

נגד

הנאשמים

1. בנימין נתניהו
2. שאול אלוביץ', ת"ז 042089367
3. איריס אלוביץ', ת"ז 056381353
4. ארנון מוזס, ת"ז 051659159

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד יהודית תירוש; עו"ד אסף עיסוק; עו"ד ניצן וולקן; עו"ד קרן צבירן - לצטר

מטעם הנאשמים: ב"כ נאשם 1 עו"ד בעז בן – צור; עו"ד עמית חדד; עו"ד אסנת גולדשמידט – שרייר
ב"כ נאשם 2 עו"ד ז'ק חן; עו"ד שי אילון; עו"ד שניר כלימי
ב"כ נאשמת 3 עו"ד מיכל רוזן – עוזר
ב"כ נאשם 4 עו"ד רותם אלבז

פרוטוקול

פרוטוקול הדיון הוקלט

העיד: ע"ת 5 – מר אבי ברגר – הסתיימה החקירה הראשית.

הוגשו מוצגים: ת/355 עד ת/367; ת/369; ת/372; ת/373; ת/374 (הוגש בעבר עם כלל המוצגים), ת/374א, - ת/374ב (הוגשו בדיון); ת/375; ת/376;

כן הוגשו נ/1858 עד נ/1860 – הודעות העד אבי ברגר; נ/1861 – מזכר ריענון עד.

החלטה

המשך הדיון קבוע מחר, 27.10.2021, לחקירה נגדית של העד אבי ברגר על ידי עו"ד ז'ק חן.

ניתנה היום כ' חשוון תשפ"ב, 26/10/2021 במעמד הנוכחים.

רבקה פרידמן-פלדמן, שופטת | משה בר-עם, שופט | עודד שחם, שופט

<u>תמליל פרוטוקול מוקלט</u>

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: חקירה ראשית, בבקשה.

עו"ד תירוש: אני רק אגיד, גברתי, כי אני לא חושבת שאמרתי אתמול – הזמן הכולל שלנו כולל גם חלק קטן של חקירת חברתי עו"ד קרן צבירן, שנוגע לפרשת 1000. אני אומרת את זה כי אולי במהלך העדות אני אגיד לעד את זה, חברתי תשאל, וכדי שביהמ"ש יידע שיש גם חלק קטן שלה. אבל זה לא משנה את ההערכה הכוללת שלנו לחקירה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר.

עו"ד חן: כבודכם, אם אפשר, נוהל שכבר התרגלנו אליו – אנחנו מציעים להגיש את החקירות של העד ברשות ובמשטרה חלף עדותו הראשית, יחסוך זמן רב. ככל שהתביעה לא תסכים גם הפעם, אנחנו מבקשים להגיש לביהמ"ש את ההודעות שמסר ברשות לניירות ערך ובמשטרה, כולל ראיון העד שלו, כדי שביהמ"ש יוכל לעקוב גם בראשית וגם בנגדית אחרי ההפניות בהקשר הכולל ואחרי העדות של העד, אנחנו כבר למודי ניסיון; וכמובן, עם כל ההסתייגויות הרגילות לגבי עדויות שמועה וסברה וכיוצא באלה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מגישים לא לאמיתות התוכן.

עו"ד חן: ודאי, ודאי שלא.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד תירוש, האם יש הסכמה להגשת חלף? אני מניחה שזה גברתי כבר הייתה אומרת קודם אם הייתה.

עו"ד תירוש: נכון, הייתי אומרת כדי שביהמ"ש יעיין וכשתהיה לנו הסכמה אנחנו נבקש אותה מראש מחברינו כדי שנוכל להגיש לביהמ"ש מראש, כדי שיוכל כמובן לקרוא לפני החקירה הנגדית. במקרה הזה מדובר בעד מקצועי, שיש חשיבות להסברים שלו--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, גברתי, חבל שנחזור שוב.

עו"ד תירוש: אין בעיה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: האם יש התנגדות להגשת ההודעות?

עו"ד תירוש: לא, בוודאי שלא. רגע, זה כולל גם את ההודעה מה-23/4?

עו"ד חן: כן, שלוש ההודעות שלו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: ההודעה ברשות לניירות ערך מה-28 בינואר 2018 תהיה **נ/1858**;

הודעה במשטרה מ-21 בפברואר היא **נ/1859**;

הודעה נוספת מאפריל היא **נ/1860**;

ומזכר ראיון העד יהיה **נ/1861**.

<u>ע"ת 5 מר אבי ברגר, משיב לשאלות עו"ד יהודית תירוש בחקירה ראשית</u>

ש. מר ברגר, בוקר טוב.

ת. בוקר טוב.

ש. אני אבקש שנתחיל בכך שתפרט קצת רקע על עצמך.

ת. אני מהנדס אלקטרוניקה, למדתי תואר ראשון באוניברסיטת ת"א בתחום התקשורת, אחת ההתמחויות תקשורת, תואר שני באוניברסיטת קליפורניה לוס-אנג'לס, UCLA, התמחויות בתקשורת וטלקומוניקציה. טלקומוניקציה זה כל מה שקשור ברשתות ה-IP, רשתות האינטרנט למעשה. ברקע המקצועי שלי הייתי 21 שנה בצבא, סיימתי בדרגת אלוף משנה אחרי שני תפקידים, בתפקיד האחרון הייתי רמ"ח אמל"ח של אגף תקשוב, לאחר מכן עשיתי מגוון תפקידים בשוק האזרחי, הייתי סמנכ"ל טכנולוגיות בפרטנר מ-2007 עד 2012; הייתי ב-TSG שזו חברת שליטה ובקרה ביטחונית, והייתי מנכ"ל משרד התקשורת מנובמבר 2013 עד מאי 2015. לאחר מכן יש לי חברה עצמאית שאני עובד בה.

ש. באיזה תחום?

ת. תחום התקשורת, שליטה ובקרה, סייבר, בתחומים המקצועיים שלי.

ש. אוקיי. אז אנחנו כמובן נעסוק פה בתקופה שהצבעת עליה כמנכ"ל משרד התקשורת, שזה מ-2013 עד מאי 2015. מי מינה אותך בעצם למנכ"ל משרד התקשורת?

ת. מי שמינה אותי זה שר התקשורת לשעבר גלעד ארדן.

ש. לאילו שרים היית כפוף בתקופת כהונתך?

ת. הייתי כפוף לשר התקשורת לשעבר גלעד ארדן כל עוד הוא היה במשרד ולאחר מכן לראש הממשלה שהיה ממלא מקום שר התקשורת ולאחר מכן שר התקשורת.

ש. מר נתניהו.

ת. מר נתניהו, ראש הממשלה לשעבר כמובן.

ש. ורק תגיד לנו כדי שביהמ"ש יידע למקם, עד מתי השר ארדן היה שר התקשורת?

ת. השר ארדן היה שר התקשורת עד נובמבר 2014 ומנובמבר 2014 הייתי כפוף למר נתניהו.

ש. בסדר גמור. זאת אומרת שכיהנת בתקופתו של השר נתניהו כמה זמן?

ת. כחצי שנה.

ש. בוא נדבר על תהליך המינוי שלך למנכ"ל משרד התקשורת בתקופתו של השר ארדן. קודם כול, מה הייתה, אם בכלל, ההיכרות שלך עם השר ארדן לפני שמונית לתפקיד?

ת. לא הייתה לי היכרות מוקדמת עם השר ארדן לפני שמוניתי לתפקיד. תהליך המינוי שלי ארך חודשים רבים. בשלב הראשון אני שלחתי קורות חיים ללשכה וניסיתי להתקבל לתפקיד מנכ"ל. לאחר שלא פנו אליי ניסיתי לפנות דרך מישהו שאני מכיר שמכיר את השר ארדן כדי לארגן לי פגישה אצלו--

ש. מי זה המישהו הזה?

ת. אמיר עמר, שהיה עורך דין בפרטנר. ולאחר מכן פניתי דרך אלי קמיר, שארגן לי את הפגישה עם גלעד ארדן.

ש. מי זה אלי קמיר? איך הכרת אותו?

ת. אלי קמיר לא הכרתי אותו גם כן הרבה קודם, מי שהכיר לי אותו זה האלוף במילואים עמי

שפרן, שהכיר אותי מתפקידיי בצבא מהעבר, לאורך שנים, אמר לי שכדאי לי להכיר אותו ושהוא מכיר את גלעד ארדן וערכנו פגישה אחת או שתיים להיכרות ולאחר מכן הוא זה שארגן לי את הפגישה עם גלעד ארדן.

ש. במה עוסק אלי קמיר, מה תפקידו?

ת. אני לא בקיא בכל הפרטים במה הוא עוסק אבל בגדול הוא עוסק בתחום הייעוץ האסטרטגי, תקשורת, דברים כאלה, באמת לא נכנסתי לעומק בכל עיסוקיו.

ש. בסדר גמור. אז בוא נמשיך. אז אתה אומר שיצרת אתו קשר והוא ארגן לך פגישה. ומה מהרגע שבעצם נוצר לך הקשר הראשוני הזה עם השר לשעבר ארדן?

ת. אז הייתה לי פגישה עם שר התקשורת דאז גלעד ארדן, הפגישה הייתה חיובית, הייתה טובה, דיברנו על נושאים מה אפשר לעשות, מה צריך לעשות, פגישה סה"כ מאוד חיובית. אמר לי שתוך זמן קצר, כשבועיים, הוא ייתן לי תשובה אם אני מנכ"ל משרד התקשורת או לא. התשובה התמהמהה ולא הגיעה, לכן אמרתי שהתהליך היה ארוך. ואז פנתה אליי ראש המטה שלו, גב' זיוה, וביקשה ממני לבוא ולהסביר לה נושא של תדרים למכרז דור 4 בתור איש מקצוע בתחום. הפנייה הייתה די מהירה, מהיום לעוד כמה ימים. הכנתי חומר, התארגנתי לזה לפי מה שאני מכיר ברקע המקצועי שלי, ואני זוכר שנפגשתי איתה אצלה במשרד אחרי ששלחתי לה איזה מצגת קצרה מה אני חושב שקורה בתחום התדר שרלוונטי לדור 4 מתוך היכרותי המקצועית. ישבנו אצלה במשרד סדר גודל של שעה, שעה וחצי, היא ראתה את המצגת, אמרה לי: וואו, מאוד יפה, אני לא מסוגלת להציג את זה לשר, אני מבקשת שאתה תבוא לפגישה אצלו, תציג לו את זה אתה בתור גורם שמכיר את הדברים. כמובן שנעניתי, באתי לפגישה מקצועית שישבו שם ממלא מקום המנכ"ל, מר שמילא, כמובן שזיוה, אם אני לא טועה היה גם ניר אוגולניק שהיה יועץ שם, והשר עצמו. הסברתי מה אני חושב שאפשר לעשות ואיך אפשר להוציא את מדינת ישראל לדור 4. סך הכול ההתייחסות בדיון הייתה חיובית. אחרי זמן קצר, לא זוכר בדיוק כמה, השר גלעד ארדן התקשר אליי ושאל אותי אם

אני מוכן להיות מדען ראשי של המשרד, אמרתי לו שאני לא מוכן להיות מדען ראשי של המשרד כי אני כבר עברתי לתחום של ניהול וניהול בכיר, אם הוא רוצה אני מוכן להיות מנכ"ל. אחרי עוד איזה תקופה של מספר שבועות הוא שלח לי sms "תתקשר אלייי", התקשרתי אליו ואז הוא אמר לי: "אני מקווה שגם כשתהיה מנכ"ל המשרד תתקשר אליי כל כך מהר מרגע שאני מחפש אותך", ואמר לי שהוא מבקש למנות אותי למנכ"ל המשרד ומשם כבר התהליך היה יותר פורמלי ופרוצדורלי.

כ"ה משה בר-עם: רק עוד שאלה אינפורמטיבית אחת: היית בתקופה הרלוונטית חבר באיזו מפלגה?

ת. לא. לא הייתי חבר במפלגה אף פעם.

עו"ד תירוש: עוד דבר קטן שנותר לי מאלי קמיר לשאול אותך: האינטראקציה הזאת עם אלי קמיר שילמת לו כסף עבורה?

ת. לא שילמתי לאלי קמיר דבר.

ש. נישאר רגע עם אלי קמיר. איזה קשר, אם בכלל, התקיים בינך לבין קמיר לאחר המינוי שלך למנכ"ל משרד התקשורת?

ת. היו לי מדי פעם שיחות טלפון אתו, היו לי מדי פעם פגישות אתו, בתדירות לא גבוהה, די נמוכה. שיחות בעיקר על הא ועל דא, שום דבר משמעותי בשלבים הראשונים. בגלל ההיכרות שלו עם גלעד ארדן הוא אמר לי כמה הם מתאמנים ביחד, דברים כאלה, שיחות כאילו של חולין מה שנקרא. אחרי העזיבה של גלעד ארדן או לקראת העזיבה שלו, לא זוכר את המועד המדויק, אלי קמיר פנה אליי, אמר לי שהוא רוצה להתייעץ אתי כי הציעו לו תפקיד להיות יועץ בבזק של מר אלוביץ'. נפגשתי אתו באחד מבתי הקפה, שמעתי, אמרתי לו, אתה יודע, זה החלטה שלך, אני כמובן אומר לך שאני לא אתן לך שום דבר ולא אעשה שום דבר בצורה חריגה. אחרי זה קראתי בעיתונים שהוא לקח את התפקיד ולאחר מכן עוד פעם היו לי כל מיני פגישות אתו, ניסה לארגן פגישות, בטח תשאלו אותי על זה אחר כך, וכל מיני דברים

כאלה.

ש. כן. איזה פגישות הוא ניסה לערוך, ככה בגדול, אל תיכנס לפרטים, נגיע אליהן אחרי זה.

ת. אז הוא ביקש ממני להיפגש עם שאול אלוביץ' ועם אור אלוביץ' ואחרי זה עוד פעם עם שאול אלוביץ'.

ש. בסדר, נדבר עליהן בהמשך. איפה התקיימו הישיבות שלך עם מר קמיר?

ת. או אצלו במשרד, לעתים נדירות אצלי במשרד, בתי קפה.

ש. בביתו יכול להיות שנפגשתם?

ת. לא נפגשתי בביתו, המקום הקרוב ביותר לביתו שנפגשתי זה בית קפה שמה באזור.

ש. מי תיאם את הפגישות האלה עם אלי קמיר?

ת. הפגישות שלי היו מתואמות על ידי מנהלת הלשכה שלי ופקידת הלו"ז שלי וכל הפגישות תואמו דרכה.

ש. באיזו מידה אם בכלל ביקשת לסווג פגישות כאלה כפגישות פרטיות?

ת. באופן כללי לא ביקשתי לסווג פגישות פרטיות, למעט דברים שהיו קשורים או באבא שלי שהיה בזמנו במצב מה שנקרא קשה, או בדברים שהייתי צריך לצאת לאיזה בדיקות רפואיות או דברים כאלה. אני לא התעסקתי יותר מדי, באמת ביומן שלי, באמת סמכתי על מנהלת הלשכה שלי בעיניים עצומות.

ש. אוקיי. מי זאת דנה נויפלד?

ת. דנה נויפלד, יועצת משפטית של משרד התקשורת שמונתה עוד לפני תקופתי ושירתה אתי לאורך כל תקופתי.

ש. ומי זה מר הרן לבאות?

ת. הן לבאות היה סמנכ"ל כלכלה במשרד, גם כן מונה לפני תקופתי ושירת אתי לאורך כל תקופתי.

ש. עד כמה, אם בכלל, הם ידעו על פגישות שלך עם קמיר ואחר כך על פגישות שנגיע אליהן עם

מר אלוביץ': "הס" הכוונה לגב' נויפלד ומר לבאות.

ת. אז באופן כללי הם ידעו על הפגישות שלי, ידעו שאני נפגש, ידעו שאנחנו מכירים, אני מניח שגם להם היו פגישות עם אלי קמיר כי הוא נפגש עם יותר מבן אדם אחד. לא תמיד פירטתי על כל פגישה ספציפית אבל לא היה איזה משהו שלא היה ידוע שמתקיים.

ש. אנחנו עוברים לדבר על רפורמת השוק הסיטונאי ואני אבקש ממך להסביר בבקשה באופן כללי מהי הרפורמה, לאילו חברות היא מתייחסת, מה המקורות שלה?

ת. רפורמת השוק הסיטונאי זה רפורמה מאוד אסטרטגית במשרד התקשורת, שנוהלה לאורך שנים רבות. היא התחילה עוד באזור שנת 2009-2010, אני לא זוכר את המועד המדויק, בוועדת חייק, שהמליץ המלצות. במאי 2012 שר התקשורת כחלון באותה תקופה קבע מדיניות שקשורה ברפורמת השוק הסיטונאי והשר גלעד ארדן כשנכנס ב-2013 לתפקידו התחיל להוציא סדרת שימועים.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אולי תסביר מה זה קודם.

ת. אני אסביר עוד חצי שנייה מה זה, אם אפשר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי.

ת. וחלק מהשימועים עוד התחילו לפני תקופתי. כשאני נכנסתי בנובמבר 2013 לתפקיד, למעשה כבר היה שימוע אחד שכבר היה בדרך והיו צריכים להוציא עוד סדרת שימועים. הרפורמה כוללת למעשה רפורמה כוללת בשוק התקשורת הקווי, כאשר הרפורמה הזאת מדברת על מספר רבדים. הרובד הראשון, מה שנקרא Big Stream Access, מכירת אינטרנט ע"י אחרים. למה הכוונה? אם היום בזק והוט הן בעלי התשתיות ומסוגלות למכור תשתית אינטרנט לכל אחד, שזה סוג של דואופול שבזק החזיק בין 60-70 אחוז מהשוק והוט בין 30-40 אחוז מהשוק של התשתיות, אז הם מחויבים למכור את זה לכל המתחרים – חברות כמו פרטנר, כמו סלקום, כמו אקספון, 019, כל החברות בשוק התקשורת שיש הרבה בעלי רישיונות בשוק התקשורת – במחיר מפוקח. למה? כדי לייצר תחרות, שלא יהיה דואופול אלא

לפתוח את השוק לתחרות, זה הרובד הבסיסי הראשון של הרפורמה.

הרובד הנוסף של הרפורמה ברמה שהיא דומה היה נושא של טלפוניה סיטונאית, כלומר כמו שאפשר למכור אינטרנט סיטונאי ולתת לחברות להתחרות, למכור טלפוניה סיטונאית ולאפשר לחברות האחרות להתחרות ע"י זה שהן משתמשות בטלפוניה של בזק שיש לה מספר יתרונות, לא אפרט אותם פה אלא אם כן אני אצטרך ואשאל, אבל יש לה מספר יתרונות ולכן רצינו גם לפתוח את הנושא של הטלפוניה לתחרות. זה הרובד השני.

הרובד השלישי נקרא Sub Loop Unbundling, מה שנקרא LLU, Local Loop Unbundling, שזה למעשה לאפשר להתחבר לתשתיות של בזק וגם של הוט, התשתיות הפיזיות, בכל מיני נקודות. זה הרובד הנוסף, גם הוא מופיע, אף אחד לא באמת השתמש בזה עד היום אבל הוא מופיע ברפורמה.

הרובד הבא בתור זה רובד של מה שנקרא התשתיות הפסיביות. התשתיות הפסיביות זה אומר יכולת שימוש הן בסיבים האפלים של בזק, שפרסה כבר סיבים בחלק ניכר מישראל, אותו דבר של הוט, הן בקנים של בזק – קנה של בזק זה למעשה, הצורה שבה זה עובד בשוק התקשורת זה שחפרו באדמה הרבה מאוד קנים, החפירה היא החלק היקר, לשים את הקנה זה החלק היקר. למה? כי זה חפירות, זה להרים את המדרכות, להרים את הכבישים, לחפור את כל הרמה הפיזית הזאת. אבל בזק בהיותה בעבר חברה ממשלתית, קיבלה בזמן ההפרטה את כל הנכסים שהיו בזמנו ולכן יש קנים מפי.וי.סי, קנים עגולים, שבתוכם אפשר להעביר נחושת בעבר והיום מעבירים בהם סיבים אופטיים ולמעשה הרובד הזה שהוא רובד מאוד משמעותי מטרתו הייתה לאפשר לכל החברות המתחרות בשוק התקשורת בעלי רישיון כללי, לעבור בתוך הקנים האלה ולהגיע עם סיבים אופטיים למעשה לכל מקום, כדי לייצר תחרות לא רק בעולם של האתמול אלא גם בעולם של העתיד, בעולם של הסיבים האופטיים. זה הרובד הנוסף של הרפורמה הזאת. למעשה יצא שימוע שיצא עוד פעם ביוני 2013, עוד לפני--

ש. רגע, רגע, בוא נעצור רגע.

כ"ה משה בר-עם: למה זה השוק הסיטונאי, למה זו הכותרת?

ת. קטונתי, קראו לזה ככה--

כ"ה משה בר-עם: השוק הסיטונאי בתל אביב.

ת. אז זהו, זו הקונוטציה הישירה כששומעים שוק סיטונאי, אבל המשמעות של שוק סיטונאי זה שמישהו יכול לקנות בכמויות גדולות ובמחיר טוב, מחיר סיטונאי, ולמכור את זה במחיר קמעונאי, retail, עם מרווח שהוא מסוגל להרוויח. זה המשמעות של הדבר הזה ולכן נתנו לזה את השם הזה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אוקיי, נעצור רגע עם מה קרה ושימועים, תכף נגיע וגם תסביר לנו קצת מה זה שימועים. אבל רגע נעצור. מהפרטים שפירטת לנו והרכיבים השונים אני רגע עולה חזרה למטרה של הרפורמה הזאת.

ת. אז המטרה של הרפורמה הזאת היא כפולה. המטרה הראשונה היא לייצר תחרות בשוק התקשורת כי יש דואופול, אמרתי את זה בהתחלה. המטרה השנייה זה לקדם את התשתיות בישראל. לאף אחד אין יכולת לחפור היום בשנות האלפיים את כל הקנים מחדש ולהרים מדרכות בכל ישראל. יש חברה אחת שיש לה פריסה מה שנקרא אוניברסלית שזה בזק, יש חברה שנייה, הוט, שיש לה פריסה יפה אבל לא אוניברסלית, היא לא הגיעה לכל פינה ולכל מקום, ולכן הרעיון היה לייצר סוג של סולם השקעות. בהתחלה תקנו את זה במחיר סיטונאי ותמכרו עם מרווח לרווח, ולאחר מכן אם תרצו להשקיע יותר תעבירו סיבים בתוך הקנים, תשלמו מחיר מפוקח לבזק או להוט, ותוכלו לייצר סיבים אופטיים, מה שיקדם גם את התשתיות בישראל. לכן אלה היו שתי המטרות של הרפורמה, הראשונה יותר מיידית והשנייה יותר בראייה ארוכת טווח, מה שקורה דרך אגב היום בישראל שפורסים סיבים אופטיים על

בסיס הרפורמה הזאת.

ש. זאת אומרת תעבירו סיבים, אתה אומר, חברות אחרות יעבירו סיבים בתוך החפירות של בזק ושל הוט.

ת. בתוך הקנים שבחפירות של בזק ושל הוט.

כ"ה משה בר-עם: קנים היו קיימים מאז ומתמיד?

ת. כן, הקנים קיימים שנים רבות, עשרות שנים, יש לזה אורך חיים מאוד ארוך. בזק הופרטה עם הקנים--

כ"ה משה בר-עם: יש פריסה ארצית של כל הקנים האלה, חיסכון גדול מאוד.

ת. כן. לבזק יש פריסה ארצית, להוט הפריסה, עוד פעם, לצערי לא הייתה ארצית באותה תקופה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אני אשאל אותך את השאלה בעיניי המתבקשת, או לפחות לי זה עלה כבר בהתחלה, אבל למה לרכוב על תשתית של חברה כמו בזק, שעשתה את הדבר הזה, התאמצה ופרסה את כל הדבר הזה, למה לרכוב על התשתית שלה?

ת. זה היה, דרך אגב, חלק מאוד משמעותי בדיון כי בזק טענה את זה לאורך כל הזמן, זכות קניין מה שנקרא. אני לא יועץ משפטי ואני לא מבין יותר מדי במשפטים אבל בזק כל הזמן טענה לזכות הקניין, שזה שלה וכו'. הנקודה המרכזית זה להסתכל על השוק ברמה כוללת, להסתכל על השוק ברמה של המכלול השלם ולהבין איפה החסמים בשוק. לפרוס היום קנים בעלות של מאות אלפי שקלים לקילומטר זה חסם בשוק, מה שלא מאפשר תחרות. ואז באיזון בין זכות הקניין של בזק לבין זכות של הציבור, הרצון לתת שירות טוב לציבור, הרצון לייצר תחרות לציבור, טובת הכלל – המשרד החליט בתהליך מאוד ארוך, מאוד מדויק, מאוד עקבי – מה זה "המשרד", זה שר התקשורת דאז גלעד ארדן החליט – שזה לטובת הכלל ולכן הוא החליט שאפשר להעביר סיבים בתוך הקנים של בזק.

ש. אתה אומר השר ארדן החליט אבל אמרת קודם שהרפורמה התחילה עוד לפני תקופתו.

ת. נכון. אבל אם אנחנו מסתכלים על תהליך שהיה במשרד התקשורת בהיבט הזה, הייתה ועדת חייק שהמליצה המלצות, השר כחלון לקח וגיבש מסמך מדיניות קצר – מסמך מדיניות זה מסמך מאוד כללי, מה שנקרא בגובה 20 אלף רגל, לא מפרט את הפרטים, לא פורט מה צריך לעשות, אלא מכוון הכוונות. אבל הייתה מדיניות מאוד ברורה כבר בתקופת 2012, זה לא משהו חדש.

ש. אז רגע אני רק רוצה לשאול אותך, אמרת זכות קניין, אז רק שנבין – התשתיות שנפרסו ע"י בזק, מתי זה נפרס? איזה חברה הייתה כשנפרסו התשתיות האלה?

ת. אמרתי, חלק ניכר מהתשתיות, רוב התשתיות הייתי אומר אפילו, נפרסו עוד בתקופה שבזק הייתה חברה ממשלתית והופרטו יחד עם בזק כמשהו בבעלות שלה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: שזה סדר גודל של שנים?

ת. עשרות שנים אחורה.

עו"ד תירוש: על ידי מי נפרסו התשתיות?

ת. בהתחלה, אני מניח, עוד כשבזק הייתה יחידת סמך של משרד התקשורת, התחיל במשרד התקשורת, ואחרי זה היא הפכה להיות חברה אז כבזק כחברה ממשלתית, ולאחר מכן בזק עצמה כמובן המשיכה גם בשוק הפרטי לפרוס, כל שכונה חדשה, דברים חדשים.

כ"ה משה בר-עם: אני מניח שחלק מהרפורמה היה דמי שימוש לבזק בגין השימוש, שנקבע לא ע"י בזק מן הסתם.

ת. נכון. כל הרפורמה כללה דמי שימוש מפוקחים. ב-Big Stream Access היה דמי שימוש מפוקחים ברמה של עשרות שקלים לחודש על כל קו ועוד על כל צריכת אינטרנט עוד תשלום, הייתי אומר שתשלום ממוצע בסביבות ה-50 שקל לחודש פלוס מע"מ. בעולם הטלפוניה זה נקבע סדר גודל של שבעה שקלים לקו ועוד אגורה לדקה, בעולם הקנים זה נקבע בסדר גודל של 400 שקל לקילומטר לחודש, ובעולם הסיבים האפלים זה נקבע בסדר גודל של 500 שקל

לקילומטר לחודש. כלומר, היה פה תהליך משולב רגולטורי, תיק שירות הנדסי, ולמעשה החלטה כלכלית כמה צריך לשלם לבזק כפיצוי על זה שמשתמשים בתשתיות שלה, כשכמובן הפיצוי כלל רווח, מה שנקרא –

כ"ה משה בר-עם: רווח סביר.

ת. רווח סביר, בדיוק.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אוקיי. עכשיו אני רק רוצה בכל זאת כי ככה כשדיברת על הכול אז אולי אנחנו לא מספיק שמענו אבל כן תתעכב רגע להסביר עוד פעם את העניין של הטלפוניה הסיטונאית, העניין הזה.

ת. אני אסביר. טלפוניה סיטונאית למעשה זה לקחת ולהעביר את שיחות הטלפון מבית המנוי עד למת"ק של בזק, כשהמת"ק של בזק למעשה לא יעשה שום דבר אלא רק יעביר אותו למת"ק של חברה אחרת וכל השירות ניתן ע"י המת"ק של החברה האחרת. היו לזה שלושה יתרונות גדולים--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אתה מדבר על טלפון קווי?

ת. טלפון קווי. היו לזה שלושה יתרונות גדולים. היתרון הראשון: הטלפון של בזק לא צריך חשמל בבית. כל הפתרונות האחרים צריכים חשמל בבית ואז בזמן הפסקת חשמל הם לא עובדים. יתרון אחד. היתרון השני: הטלפון של בזק מתחבר ישירות לקיר. כל הפתרונות האחרים נקראים ממשפחת ה- VOB ,VoiceOver Broadband, שלמעשה חייבים קופסה מתאמת, שיושבת בבית הלקוח. הקופסה הזאת יש לה שתי בעיות: 1) היא תלויה בחשמל; ו- 2) צריך לשלוח טכנאי כדי להתקין אותה. זה גם עלות של הקופסה, גם עלות של הטכנאי, אבל יותר מזה, אני כלקוח, ואני חושב שרוב הלקוחות בישראל, מעדיפים לא לחכות שלוש שעות לטכנאי שאולי יגיע, אולי לא יגיע, אלא מעדיפים לעבוד עם קו שרק מחליפים טלפון והוא עובד. וכמובן הנגזרת של זה זה שבגלל שהטכנולוגיה של בזק היא טכנולוגיה שעובדת

ישירות מעל הנחושת, זו טכנולוגיה שיש בה פחות ניתוקים, פחות הפרעות, מאשר טכנולוגיה שעובדת מעל האינטרנט. כלומר הרפורמה הזאת היו לה מספר יתרונות מאוד גדולים וגם היא יכלה להגביר את התחרות בשוק התקשורת בתחום הטלפוניה הקווית.

כ"ה משה בר-עם: אז אפשר להבין שבזק לא אהבה את הרפורמה.

ת. התשובה היא נורא פשוטה, בזק לא אהבה את הרפורמה הזאת ולאורך התקופה הזאת קיבלנו עשרות מכתבים, כמעט כל יום חמישי, מכתבים מבזק למה אנחנו לא בסדר ולמה לא זה כדי שנהיה חייבים לענות למכתבים לבזק והיה פה תהליך מאוד מאוד ארוך, זה לא משהו שקרה ביום.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. כשדיברת גם בתשובה לביהמ"ש וגם עוד קודם, דיברת על התהליך ודיברת על שימועים, אז רק אם אתה יכול קצת להסביר מה זה שימוע, איך הוא מתנהל, למה? תחזור רגע על הדבר הזה.

ת. משרד התקשורת זה גוף מנהלי, הוא לא יכול להחליט באופן שרירותי כי הוא קם ביום אחד ומתחשק לו, אלא הוא עושה תהליכים. התהליכים שהוא עושה - אני אדבר בצורה יותר קונקרטית למקרה הספציפי הזה, נקבעה מדיניות ב-2012 ולאחר מכן התחילו סדרת שימועים שכל שימוע המטרה שלו להגיד: זה מה שאנחנו רוצים לעשות, בבקשה כל החברות בשוק הרלוונטיות, תגיבו, נשמע אתכם, נשמע את כל הטענות, נראה מה יש לכם להגיד, נשקול את הדברים במה שנקרא לב פתוח ונפש חפצה, נשמע את הכול, נראה שהכול בסדר ואז נקבל החלטות והחלטות מנומקות. החלטות מנומקות מה אנחנו מקבלים ממה שאמרו לנו, מה אנחנו לא מקבלים ממה שאמרו לנו וכיוצא בזה. זה תהליך של שימועים שהתהליך הזה הוא לוקח חודשים רבים, הרבה פעמים החברות מבקשות דחיות, ולמעשה השימוע נגמר בסוף בהחלטה, כאשר במשרד התקשורת ההחלטות נתונות לשר התקשורת. בחלק מהמקומות הוא

האציל סמכויות למנכ"ל המשרד, אבל בגדול, אם מסתכלים על החקיקה בחוק התקשורת, הסמכויות נתונות לשר התקשורת.

כ"ה משה בר-עם: זה לא יוצא תיקון חקיקתי קונקרטי העניין הזה של הרפורמה?

ת. נעשו בעבר עוד לפני תקופתי תיקונים חקיקתיים של לאפשר כל מיני דברים בהיבט של תחרות, לאפשר כל מיני דברים כאלה. חוק התקשורת אפשר את הרפורמה.

כ"ה משה בר-עם: זה היה מספיק החלטה של שר התקשורת.

ת. כן.

עו"ד תירוש: רק תגיד לי, השימועים היו בכתב, בעל פה?

ת. כל השימועים יצאו בכתב, חלק מהשימועים השר ארדן התעקש לעשות אותם גם בעל פה כדי לא רק לקבל תגובות כתובות אלא גם לשמוע, כי בכל אופן בעל פה שומעים טונים אחרים, מבינים אולי דברים אחרים וכו'. כלומר, אם אני זוכר דוגמה, משהו ספציפי, השימוע על המחירים הוא דרש שיהיה בעל פה, לא רק בכתב, מעבר לכתב, ולא רק זה, הבאנו את החברה שמייעצת מאנגליה והיא ישבה בחדר ושמעה את כל הטענות, כולל תרגמנו להם לאנגלית וכו', כדי שתהיה מה שנקרא התרשמות בלתי אמצעית ולא רק במסמכים כתובים.

ש. מי קבע את לוחות הזמנים ליישום הרפורמה?

ת. תראי, לוחות הזמנים בגדול נדחפו ע"י השר ארדן, הוא היה הספונסר של העניין הזה, כאשר אנחנו במשרד בנינו את תכניות העבודה בהתאם ללוחות הזמנים שהוא רצה. בחלק מהדברים עמדנו בכל לוחות הזמנים, בחלק קצת היה יותר מאתגר, יותר קשה. הייתה תקופה מאוד מאוד עמוסה במשרד התקשורת בתקופה הזאת.

ש. אוקיי. תכף נגיע גם ללוחות זמנים ממש, אבל כמנכ"ל משרד התקשורת, כשאתה נכנסת איפה היא הייתה על ציר הזמן הרפורמה הזאת?

ת. אז תראו, אם אני מתייחס למדיניות ולוועדת חייק, היא התחילה בערך שלוש ומשהו שנים לפני תקופתי. השר גלעד ארדן נכנס לתפקיד בתחילת 2013, אם אני לא טועה במרס או משהו

כזה, אני הגעתי בנובמבר, שימוע ראשון יצא ביוני על מה השירותים – אז הייתי אומר שאני באיזשהו מקום טוב שלב הרבע האחרון, בין חצי לרבע אחרון של הרפורמה, בשלב היישום למעשה.

כ"ה משה בר-עם: לא הייתה החלטת ממשלה בעניין הזה? זו הייתה החלטה פרופר של שר התקשורת על הרפורמה?

ת. בגדול, הסמכויות בתחום התקשורת נתונות לשר התקשורת. אני לא זוכר אם הייתה החלטת ממשלה כזאת, פשוט לא זוכר, אבל לא צריך החלטת ממשלה, זה סמכויות של שר התקשורת בחקיקה.

עו"ד תירוש: אוקי, נתקדם. עכשיו באמת התחלת להגיד לנו שלוחות הזמנים נקבעו ע"י השר, אבל בוא נדבר על מה היה לוח הזמנים שנקבע ליישום הרפורמה בכל תחום.

ת. אוקיי. כשאני התייחסתי ללוחות זמנים מקודם, התייחסתי לתכנית עבודה של המשרד, אבל בנובמבר 2014 למעשה השר ארדן קיבל את ההחלטות לגבי הרפורמה ושמה גם כשמקבלים החלטה קובעים לוחות זמנים ליישום. לוחות זמנים ליישום היו כאלה:

בפברואר 2015, יישום ידני של אינטרנט סיטונאי. מה זה אומר יישום ידני? שמערכות המידע בין החברות לא מקושרות ביניהן אלא עובדים בתהליכים ידניים, כלומר מצלצלים אחד לשני, מעבירים מייל אחד לשני ודברים כאלה. היה הרבה מאוד פרטים לסגור אבל הכנסנו את זה לשלב הידני. היה ברור לנו שבשלב הידני המעברים יהיו בקצב מאוד נמוך, כי אין מה לעשות, קצב של בן אדם זה לא כמו קצב בממשק בין שני מחשבים.

במאי 2015 זה הרפורמה של השוק הסיטונאי באינטרנט, הייתה צריכה להיכנס ונכנסה לשלב האוטומטי, כלומר חיבור בין מערכות מידע, מעבר אוטומטית של בקשות וכל הדברים האלה. במאי 2015 היה צריך להיכנס הטלפוניה הסיטונאית ליישום, לא נכנסה באותה תקופה, לקחו אותנו לבג"צים.

ש. תכף נדבר על מה קרה, אני רק רוצה להבין את הלוחות זמנים.

ת. ובאוגוסט 2015 הרפורמה של התשתית הפסיבית, כלומר להעביר סיבים בתוך הקנים של בזק ושל הוט הייתה אמורה להיכנס לתוקף, גם היא לא בדיוק התחילה לעבוד באותו מועד.

ש. אוקיי. היכן נקבעו לוחות הזמנים האלה, איך הם שוקפו לחברות?

ת. לוחות הזמנים האלה קודם כול היו בכל השימועים, עם מה שנקרא אנחנו מתכוונים שתוך שלושה חודשים, תוך חצי שנה, עד לתאריך. בתוך השימועים הופיע כדי לתת להם זמן להתייחס. הלוחות זמנים האלה נקבעו מתוך הערכה של מה אנחנו חושבים שהחברות יכולות לעשות ולעמוד בזה, מתוך הניסיון שלנו כמובן, אבל בדיוק בשימוע רוצים לשמוע אותם ולראות אם יש טענות הגיוניות למה אי אפשר וכו'. ובהתאם לתגובות של החברות ולניסיון שלנו, לוחות הזמנים האלה נקבעו על ידי השר ארדן בהחלטה, אם אני לא טועה, מה-17 בנובמבר 2014.

ש. ובאמת עד כמה סברתם אתם, משרד התקשורת, שלוחות הזמנים הם סבירים, הם ריאליים?

ת. סברנו שלוחות הזמנים הם ריאליים--

ש. בכל תחום אני מתכוונת.

ת. בכל אחד מהתחומים, ולראיה, בתחום של האינטרנט הסיטונאי זה התחיל לעבוד בפברואר בצורה ידנית, בהתחלה היו הרבה בעיות אבל זה נכנס למסלול. במאי, בדיוק במועד שפוטרתי, זה התחיל לעבוד בצורה אוטומטית. הטלפוניה בזק התנגדה ולכן זה לא התחיל לעבוד, והתשתית הפסיבית הייתה אמורה לעבוד בערך שלושה חודשים אחרי שעזבתי, אני לא ראיתי שום סיבה להפעיל אותה, ולקח קצת זמן - "קצת זמן", כמעט שנתיים - עד שסגרו את כל הפרטים והיא התחילה לעבוד, שנתיים מאוד משמעותיות בהיבט של הסיבים האופטיים בישראל.

ש. מה היו ההשלכות הכלכליות הצפויות, למיטב הבנתכם, של רפורמת השוק הסיטונאי על ההכנסות של חברת בזק ועל מעמדה בשוק התקשורת?

ת. לכל שימוע כזה יש תמיד חוות דעת מצורפות. הייתה חוות דעת מצורפת של פרופ' גרונאו וסמנכ"ל כלכלה הרן לבאות, אז ראו שיש השפעה במאות מיליוני שקלים, מתקרב למיליארד שקל אם אני זוכר נכון את הסכומים, על בזק, אבל יחד עם זאת ראו שהרווח הנורמטיבי של בזק עדיין מתקיים גם אם נחליט על המחירים שהחלטנו, ולמעשה, אם אני מסתכל ברמה שאני מסתכל על זה, אז האינטרנט היה גורם נזק מסוים, הטלפוניה הייתה גורמת נזק מסוים, כל אחד מהם מוערך במספר מאות מיליוני שקלים, תלוי בכמה תחרות תהיה – כאילו, קשה נורא לצפות את זה בשוק תחרותי. המטרה הייתה להוריד חסמים ולאפשר תחרות. בכל מקרה מדובר לא על סכומים נמוכים.

כ"ה משה בר-עם: אבל דמי השימוש, זה אמור לקזז, בכל זאת דמי שימוש זה דבר שלא היה בעבר.

ת. נכון, אבל אם למשל, אני אתן שתי דוגמאות. בעולם של האינטרנט לדוגמה, הארפו של בזק מקו אינטרנט--

עו"ד תירוש: מה זה, מה אמרת?

ת. הארפו (ARPU), ההכנסה החודשית.

ש. אבל רגע, תסביר, מה זה ארפו.

ת. קודם כול יש לזה מושג מקצועי, קוראים לזה ארפו. הארפו של בזק, שזה הכנסה חודשית לקו מאינטרנט, היה באזור ה-90 שקל קמעונאי, והמחיר הסיטונאי באזור ה-50 שקל, אז ברור שכל קו שהיא מאבדת היא מאבדת הכנסה ברמת הקו הבודד וכשזה מתחיל להגיע למאות אלפי קווים, 400-500 אלף קווים, תעשו את המכפלה, תגיעו לסכומים מאוד גדולים. זה אחד. ובתחום הטלפוניה זה היה עוד יותר, כי בזק אם מסתכלים על הארפו של בזק בתחום הטלפוניה, כלומר כמה היא קיבלה מקו טלפון ביתי שהיה באותה תקופה קצת מעל 60 שקל, 62 שקלים, 61 שקלים, 63 שקלים, לא זוכר את הסכום המדויק, אנחנו קבענו על 300 דקות, שבעה שקלים פלוס אגורה לדקה, זה בערך עשרה שקלים פלוס מע"מ. אז אתם מבינים את ההבדל, והמשמעות של דבר כזה היא מאוד משמעותית בכסף וגם מה שאנחנו חשבנו זה

שלבזק יש פה רווחיות עודפת שבאה על חשבון הציבור.

ש. אוקיי. אמרת פרופ' גרונאו, אז רק תגיד עליו איזו מילה.

ת. פרופ' גרונאו הוא פרופסור בעולם הכלכלה, מוכר מאוד, עשה הרבה מאוד ועדות במשרד התקשורת בעבר, שמו הולך לפניו בתחום הכלכלה-תקשורת והשתמשנו בשירותיו מעת לעת.

ש. עכשיו אני אשאל אותך גם שאלה שבזמנו כשנכנסתי לזה זה ככה הטריד אותי. הרפורמה בנויה בסופו של דבר על בזק, על התשתיות של בזק, ככה סיפרת לנו. עד כמה זה הטריד אתכם, משרד התקשורת, מה יקרה לבזק כתוצאה מהשימוש בתשתיות שלה והפגיעה הכספית בה, שהרי גם משרד התקשורת צריך את בזק למימוש הרפורמה הזאת.

ת. הרפורמה בנויה בעיקר על בזק, אבל אני מזכיר שגם על הוט, כי הרפורמה סוכמה על שתיהן, בהוט נקבעו המחירים יותר מאוחר בגלל שהתהליך היה טיפה יותר מורכב, אבל הרפורמה הייתה גם על בזק וגם על הוט. ההערכה גם במסמך הכלכלי זה שתהיה פגיעה בבזק, אבל בזק תמשיך להרוויח. אני מסתכל היום אחורה בסדר גודל של שש שנים אחורה, בזק מרוויחה.

כ"ה משה בר-עם: אבל פחות.

ת. מרוויחה טיפה פחות אבל מרוויחה. כלומר, זאת הייתה ההערכה שלנו, שלבזק יש יכולות לפתח יכולות במקומות אחרים, רווח במקום אחר, הרווח פה מספיק גדול, כלומר מצד אחד אמרנו, כן, צריך להוריד מחירים לאזרח, צריך לייצר תחרות, שזה הדבר החשוב, צריך לקדם את התשתיות, ומצד שני, כל הראייה הכלכלית הייתה כדי לראות שבזק מסוגלת לעמוד בזה ולא פוגעים בה בצורה שבה היא תקרוס.

עו"ד תירוש: עד כמה שקלתם את הפגיעה בבזק, את העניין הזה?

ת. הפגיעה בבזק נשקלה והוחלט שהיא מספיק מידתית אל מול היתרון לשוק התקשורת ולאזרח בישראל.

כ"ה משה בר-עם: בשלב הזה בזק חברה פרטית, חברה ציבורית?

ת. בשלב הזה בזק חברה פרטית בבעלותו של מר אלוביץ'.

כ"ה משה בר-עם: לא ציבורית עדיין.

ת. ציבורית, נסחרת בבורסה.

כ"ה משה בר-עם: זה ציבורית.

עו"ד תירוש: בשליטה, אך ציבורית.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. קצת נגענו בזה ובכל זאת עכשיו נשאל אותך שוב, מה הייתה עמדתה של בזק בנוגע לרפורמה של הטלפוניה הסיטונאית, של השוק הסיטונאי?

ת. אז קודם כול בזק הייתה נגד הרפורמה לאורך כל הדרך. בנושא של הטלפוניה היא גם טענה שזה לא חלק ממסמך המדיניות של השר כחלון ממאי 2012, ולמעשה לאורך כל הדרך בזק התנגדה והסבירה שהרפורמה, עוד פעם, פוגעת לה בזכות הקניין, לא חוקית, לא צריך לעשות אותה, היא התנגדה.

ש. אתה זוכר מה היו ההכנסות של בזק מהטלפוניה לפני הרפורמה הזאת?

ת. באותה תקופה ההכנסות של בזק מהטלפוניה הקווית בלבד – סדר גודל של 1.6-1.7 מיליארד שקל בשנה.

ש. איך באה לידי ביטוי ההתנגדות שלה?

ת. ההתנגדות שלה באה לידי ביטוי במספר צורות. קודם כול בצורה הפורמלית בהרבה מאוד מכתבים, עשרות מכתבים בשנה, של "תבדקו את זה, תעשו את זה, למה החלטתם ככה, למה פה", הרבה מאוד מכתבים, עשרות מכתבים בשנה; בקשות לפגישות, לחצים עליי, לחצים על השר באופן טבעי, ואת יודעת, כמובן אווירה כללית של התנגדות ולא שרוצים לקדם את הרפורמה.

ש. הסברת על מהות הרפורמה, אני אכנס אתך רגע לאיזה פרט בטלפוניה. תסביר לנו בבקשה איך מבחינה טכנית בזק הייתה אמורה ליישם את הרפורמה בטלפונים במובן זה שתאפשר

גישה לתשתיות שלה. אני נכנסת לפינה הזאת כי זה היה גם בוויכוח, נגיע לזה עוד מעט.

ת. אוקיי. בעולם הטלפון הקווי יש בגדול שני מתגים שמעבירים את השיחות. מתג אחד נקרא מתג גישה, שזה מתג שלמעשה הוא זה שמחבר את הלקוח דרך התשתית הפיזית מהנחושת שמגיעה מהבית של הלקוח עד למתג הזה. המתג הזה באופן כללי הוא זה שנותן את השירות. ויש מתג נוסף שהוא מתג מעבר, שאם השירות לא נמצא אצלי, אני מעביר את זה למתג מעבר ומעביר את זה למישהו אחר. מה שאנחנו רצינו לעשות והוחלט ברפורמה זה למעשה שבזק תיתן את הנגישות מהנחושת עד המתג שלה, המתג שלה לא ייתן את השירות אלא יעביר את זה למתג מעבר, ולמעשה המתג שייתן את השירות יהיה בחברה האחרת המתחרה. פתרון מקובל בעולם, לא איזה משהו שהמצאנו, פתרון שלפחות ראינו שלוש שיטות שונות איך לעשות אותו, פתרון מקובל, ולמעשה זה מה שהחלטנו. כי רצינו שהלקוח, עוד פעם, ייהנה מהיתרונות של הקו-נחושת של בזק, מה שאמרתי קודם, לא אחזור על זה, ומצד שני לאפשר תחרות ושהלקוח יהיה שייך לחברה המתחרה.

ש. מה גובה ההשקעה שבזק נדרשה להשקיע כדי לאפשר את ההיתכנות הטכנית הזאת?

ת. להערכתנו זה היה מספר מיליוני שקלים במקרה הטוב. במקרה הגרוע זה היה כמה עשרות מיליוני שקלים, משהו שהוא מה שנקרא קטן לעומת ההשקעות של בזק שהיו באותה תקופה בסדר גודל של אם אני לא טועה 900 מיליון שקל בשנה או משהו כזה. משהו שהוא אפשרי. כמובן שבזק יכלה ללכת לקיצוניות ולהחליף את המתג, שזה העלות הגבוהה, אבל היו גם פתרונות שאפשר לעשות בצורה מאוד פשוטה ובעלות הרבה יותר נמוכה.

ש. באיזו מידה תפסתם את הפתרון הזה כישים טכנית?

ת. תפסנו את הפתרון הזה כישים טכנית וגם כתבנו חוות דעת לבג"ץ בזמנו כי בזק הגישה בג"ץ, באילו שיטות אפשר ליישם את הפתרון הזה, כך שמבחינתו הוא היה ישים טכנית. דרך אגב, ממה שאני עוקב בעיתונים שנים אחרי, בשנה האחרונה או בשנה וחצי האחרונות, בזק כבר יישמה משהו מהפתרון הזה. אני לא יודע אם את כולו במאה אחוז כי אני לא בקיא בכל

הניואנסים--

כ"ה משה בר-עם: אבל זה טלפון קווי, היום יש בעיקר טלפון אלחוטי, לא?

ת. כן, אבל עדיין בזק מרוויחה בהכנסות, לא רווח, הכנסות של כמעט מיליארד שקל מהטלפון הקווי גם היום.

עו"ד תירוש: נחזור אחר כך לבג"ץ הזה שלוקח אותנו קצת יותר קדימה בזמן, אבל לפני שהיה בג"ץ וחוות דעת שהכנתם לבג"ץ, על מה התבססה עמדתכם כמשרד תקשורת שהפתרון הזה הוא ישים?

ת. אנחנו עשינו שימועים, שמענו את כל החברות, קיבלנו חומרים מהחברות, יש לנו את הניסיון שלנו, אני, עוד פעם, מהנדס בתחום לא איזה יום יומיים, יש לי ניסיון של היום אני יכול להגיד כבר כמעט 40 שנה, 38 שנה בתחום, אז היה לי נגיד רק 30 שנה בתחום, ראינו פתרונות כאלה עובדים בעולם, כלומר הייתה הסכמה של כל המשרד שהפתרון הזה ישים ולא צריכה להיות בעיה הנדסית ליישם אותו.

ש. עד כמה עמדתו של השר ארדן תאמה את עמדת המשרד בעניין הזה?

ת. השר ארדן לא רק שעמדתו תאמה אלא הוא מאוד לחץ שיהיה גם את הטלפוניה הסיטונאית. השימוע לטלפוניה סיטונאית נוצר על ידו, בתקופתו, יצא ביוני 2013, ההחלטה הייתה בינואר 2014, כלומר כל השימוע על טלפוניה סיטונאית התחיל בתקופת השר גלעד ארדן. אני יכול להגיד שיותר מפעם אחת הוא אמר לי שחשוב שנהיה בטוחים שאפשר ליישם את זה, כלומר זה משהו שהוא דחף בצורה מאוד ברורה.

ש. תיארת לנו באופן כללי את הרפורמה, עכשיו אני רוצה לעבור אתך על מספר מסמכים שאנחנו רוצים להגיש אותם לבית המשפט. המסמך הראשון זה מתוך ת/374. גברתי, אני כבר אומרת, המסמך הזה ת/374 הוא מסמך עב כרס שנמצא בתיק המוצגים, אנחנו נבקש לסרוק את כולו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הוא הוגש כבר באופן פורמלי או הוא עדיין במוצגים שהוגשו ולא הוגשו.

עו"ד תירוש: נכון. במוצגים שהוגשו ולא הוגשו. הוא מסמך שכך נתפס במשרד התקשורת ולכן נבקש להגיש את כולו. כאן הבאנו לעד את מה שאנחנו רוצים רגע שהוא יתייחס מתוכו, סימנתי על זה ת/374 א' וב', אבל אנחנו נבקש לסרוק לתיק המוצגים את כל המוצג ולהגיש שהעד יתייחס. אני רק אגיד שמה שאני אציג לעד זה מכתבים שיש להם צרופות, הצרופות נמצאות בעב כרס ואנחנו לא הבאנו את הכול עכשיו לעד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: להגנה יש עותק?

עו"ד תירוש: קודם כול הבאתי עכשיו להגנה את העותקים שאנחנו מציגים אבל יש להם גם--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: העברתם להם עותק של כל המסמך כפי שהוגש לנו?

עו"ד תירוש: זה היה תיק מוצגים.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, אבל אם זה לא הוגש פורמלית, סוכם שמה שלא מוגש כאילו לא הוגש עד שיוגש.

עו"ד תירוש: אין בעיה להעביר להם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: שיראו מה יש שם.

עו"ד תירוש: תיק המוצגים הועבר אליהם סרוק, סליחה, חבריי מתקנים ומזכירים לי. תיק המוצגים הועבר אליהם סרוק, אז את ה-ת/374 המלא יש להם סרוק, לא כאן, אבל אני גם לא מבקשת מהעד להתייחס לכל ת/374 אלא רק למה שאנחנו ניתן לכם כאן עכשיו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי, בסדר.

עו"ד תירוש: אז אני מציגה לעד נומרטורים 27 עד 38 מתוך ת/374 המלא ולצורך נוחות אנחנו מבקשים לסמן את זה כ-ת/374 א'.

ש. אני אשאל אותך, רק אם תוכל לראות ששני הדפים הראשונים זהים, רק שהראשון מופנה לגברת סטלה הנדלר והשני לכבוד רשימת תפוצה ואז ממשיך כל המכתב. אם תוכל להגיד לנו

מה זה המסמך הזה.

עו"ד חן: שוב, אנחנו לא רוצים להפריע, אם אפשר נמשיך לא להפריע, אבל בזמן שאת מבקשת ממנו להתייחס למסמך מסוים, כדי שנוכל לעקוב אחרי ההתייחסות שלו אם תוכלי להפנות למקום בהודעה שאליו הוא מתייחס.

עו"ד תירוש: אתה רוצה שאני אגיד שזה היה במזכר, זה היה במזכר.

עו"ד חן: לא, בחיי שלא רציתי שתגידי במזכר כי לא זכרתי אם זה בהודעה או במזכר או בכלל.

עו"ד תירוש: טוב, אז אני סומכת על חברי שהוא זוכר ובקיא היטב אבל אני אגיד לו לצורך נוחות שזה היה במזכר וזה נמצא בסעיף 7 למזכר.

עו"ד חן: זה גם יעזור לביהמ"ש לעקוב כי הגשנו לביהמ"ש.

עו"ד תירוש: טוב, אז בית המשפט בינתיים לא הביע אי נוחות או קושי מסוים.

עו"ד חן: אני, אני מביע אי נוחות.

עו"ד תירוש: אז אם אתה מביע אי נוחות אני מוכנה לסייע לך ולומר שזה נמצא במזכר, למרות שלטעמי אתה יודע שזה נמצא במזכר ואתה נורא רוצה להציף את זה, אז הנה אנחנו מציפים את זה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השורה התחתונה היא שזה במזכר, בסדר.

עו"ד תירוש: כן, זה במזכר.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אז אני רק רוצה שתאמר לנו בבקשה מה זה המסמך הזה, זאת הייתה השאלה.

ת. זה בדיוק מה שאמרתי קודם, זה המסמך החלטה על השירותים בשוק הסיטונאי מינואר 2014.

ש. ומה בעצם המכתב הזה קובע?

ת. הוא קובע את השירותים הסיטונאיים שבזק תהיה חייבת לספק. כמו שאמרתי קודם, זה גישה רחבת פס מנוהלת ה- bitstream access, כלומר אינטרנט בחיבור כלל ארצי, כלומר לקחת את המנוי ולהעביר אותו לחברה המתחרה; חיבור באזורים, פירוק למקטעים כמו שאמרתי קודם; הנושא של סיבים אפלים כמו שאמרתי קודם; אורכי גל, שזה למעשה מעל הסיבים האפלים; וגישה לתשתית הפיזית, מה שקראתי פסיבית. למעשה זה כל השירותים שבזק מחויבת להם. בזק והוט.

ש. אני אגיש לך עוד מסמך, גם הוא באותו סעיף במזכר, זה סומן ת/374 ב', זה שני המסמכים מאותו ת/374. זה נומרטור 1 עד 11 מתוך ת/374 והכותרת שלו: "הסדרת השירותים הסיטונאיים – שימוע". מה זה המסמך הזה?

ת. זה למעשה התנעה של שימוע לקביעת מחיר, תעריפים מה שנקרא, לשירותים הסיטונאיים שנקבעו קודם ברשת בזק.

ש. אוקיי. בסעיפים 7 ו-8 למסמך הזה, אם תסתכל, נקבע שהמשרד בעצם לצורך קביעת התעריפים נעזר בחברת פרונטיר, ובסעיף 8 מדובר על עוד חוות דעת של סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב מר הרן לבאות והיועץ פרופ' ראובן גרונאו. אני רק שואלת אותך עד כמה אתה הכרת את חוות הדעת הללו, הן עברו דרכך?

ת. הכרתי את חוות הדעת כי היו לנו הרבה מאוד דיונים פנימיים על חוות הדעת והרבה מאוד דיונים פנימיים על האקסלים ועל הניתוחים הכלכליים, אבל מי שבאמת היה אחראי במשרד על הובלה של חוות הדעת זה סמנכ"ל כלכלה באופן טבעי כי הוא הגוף הכלכלי הבכיר ביותר במשרד. אבל כן, הכרתי את כולן.

ש. בסעיף 10 למכתב כותב השר--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: סליחה, עו"ד תירוש, מוצג ת/374, אנחנו רואים פה מכתבים, סיכומים, מה המוצג בכללותו, מה זה?

עו"ד תירוש: זה מסמכים שנתפסו ככה בתוך משרד התקשורת. אנחנו כמובן לא נבקש להתייחס לכולם כאילו הם כולם הוצגו, אבל יש שם צרופות למסמך הזה שהן כן חלק מהמסמך הזה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה אסופת המכתבים שנוגעת לרפורמה? מה זה?

עו"ד תירוש: כן, זה האסופה.

עו"ד חן: סליחה, רק כדי להבין בהמשך לשאלת בית המשפט--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לכם יש את זה, אתם יודעים מה יש שם. שאלתי פשוט מה יש כי אנחנו לא רואים את המוצג המלא.

עו"ד חן: בסדר, גברתי, רק בהמשך לשאלת ביהמ"ש, שאנחנו נבין יותר טוב בעקבות תשובת חברתי. באמת, לא וכחנות, להבין. 374 זה כל המסמכים שנתפסו במשרד התקשורת?

עו"ד תירוש: לא. לא אמרתי גם שזה כל המסמכים שקשורים לרפורמה, זה אסופת מסמכים שקשורים לרפורמה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הם סוג מסוים של מסמכים? בהמשך לשאלת עו"ד חן, יש סוג מסוים של מסמכים שנאספו ומוגשים כמוצג?

עו"ד תירוש: אם צריך אני אביא אותו ממש.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, לא צריך.

עו"ד חן: לא, מה הרעיון המסדר.

עו"ד תירוש: נתפס ביחד במשרד התקשורת אסופה של מסמכים שנוגעים לרפורמת השוק הסיטונאי. אני לא אומרת שזה כל המסמכים שנוגעים לרפורמת השוק הסיטונאי. בשום מצב.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: פשוט לדעת מה מייחד את המסמכים שהגשתם שם לעומת מסמכים אחרים שלא הגשתם.

עו"ד תירוש: אין משהו מייחד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה בגלל שזה נתפס בלבד? זו הסיבה?

עו"ד תירוש: כן, כן, נתפס ביחד, אנחנו לא הפרדנו אותם, כן.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי.

כ"ה משה בר-עם: ומתוך הקבוצה הזו, אסופת המסמכים, גברתי מגישה מדי פעם מסמכים נפרדים ואז אנחנו מסמנים אותם א', ב' וכך הלאה?

עו"ד תירוש: כן.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, עו"ד חן?

עו"ד חן: כן, כן, בסדר גמור, תודה.

עו"ד תירוש: אני כן אפנה, כלומר ביום מן הימים, אנחנו כן בוודאי נפנה לצרופות למסמך הזה. זה מסמך שמציגים לעד והצרופות שלו העד מעיד עליו. הוא מכותב למסמך הזה והוא מעיד עליו.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. בסעיף 10 למסמך השר לשעבר מציין כי "בימים הקרובים תועבר טיוטת נוסח תקנות המעגנת את השירותים הסיטונאיים המפורטים ואת המחיר המרבי המוצע לגבי כל שירות", ואני שואלת אותך כמה זמן עבדתם על הדבר הזה ומתי בסופו של דבר ההבטחה שלו של הימים הקרובים, מתי היא נפרעה.

עו"ד חן: זה במזכר?

עו"ד תירוש: זה לא במזכר, תראה מה זה, זה כתוב בהודעה. זה בהודעה מיום 28/1 בגיליון 6 בשורות 5-10 וגם בהודעה מיום 21/2 בגיליון 2 בשורות 39-40.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. חוזרת על השאלה.

ת. אז הסעיף הזה בא ואומר שמעבר לטבלה שמופיעה מעליו – אם מסתכלים רואים טבלה מעליו בסעיף 9 שקובעת את התעריפים – אנחנו גם הולכים לתקן תקנות, שזה חקיקת משנה למעשה, שבה אנו קובעים את התעריפים ושם הלשון היא יותר משפטית, עם הפניות וכו', ואז הוא אומר: אנחנו נוציא לכם גם את זה כדי שנשמע את דעתם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מתי יצאו התקנות?

ת. התקנות בפועל נחתמו בנובמבר 2014.

עו"ד תירוש: כמה זמן עבדתם על זה?

ת. עבדנו על זה כל השנה הזאת, למעשה עד נובמבר, עד הרגע האחרון עבדנו על זה, זה תהליך של בערך עשרה חודשים מרגע שהוצאנו את המסמך ועוד כמה חודשים טובים קודם כדי להוציא א המסמכים ולקבוע את המחירים וחוות דעת ודברים, תהליך מאוד ארוך.

ש. אוקיי. באותו מכתב בסעיף 5 כתוב: "בהמשך צפוי המשרד לקבוע תיקי שירות לשירותים סיטונאיים נוספים" - זה גם איזושהי, אחר כך רואים שזה צרופה, אז אני שואלת אותך רק – מה זה תיק שירות?

ת. תיק שירות זה החלק ההנדסי של הרפורמה, כלומר איך הולכים ליישם אותה ברמה ההנדסית. כלומר איפה מתחברים, איך מתחברים, איפה אפשר להתחבר, מה הדרישות הטכניות לשגיאות, להשהיות על הקו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה הביצוע.

ת. זה הביצוע, הטכני, ההנדסי, כלומר מה דרישת הביצועים הטכנית הנדסית למעשה מהחברות כדי לראות שזה באמת מתחבר לשתי החברות, בזק והחברה שקונה ממנה, הוט והחברה שקונה ממנה, כדי לראות שהן יודעות למה התכוונו ברמה יותר ההנדסית.

עו"ד תירוש: ואם אנחנו יוצאים מזה ומדברים על סוגי הליכי השימוע שהתקיימו למשל בעניין הטלפוניה, איזה סוגי שימוע מתקיימים בעניין הטלפוניה?

ת. אז מתקיימים סוגי שימוע שאומרים: מצד אחד זה התעריף הכלכלי, שזה השימוע המוביל

כי זה עניין כלכלי מוביל; וסוגי שימוע על הפתרונות – זה הפתרון שאנחנו רוצים. תמיד יש שימוע איפה אנחנו רוצים את החיבור ההנדסי ואיפה היה ההיבט הכלכלי.

ש. אבל זה שני סוגי שימוע נפרדים?

ת. בגדול היינו עושים את זה או כשימועים נפרדים או כשימוע משנה או כשימוע נוסף, זה מאוד תלוי בלוחות זמנים של כל דבר, כי אם היינו מחכים להוציא את הכול ביחד אז כנראה שלא היינו זזים. אז לכל דבר היה את הלוח זמנים של ההתקדמות שלו והם יצאו בתקופה די דומה אבל עדיין לא כולם באותו רגע.

ש. עכשיו רציתי לבקש ממך לעשות לנו איזה לו"ז כללי מלמעלה אבל נראה לי שאנחנו בסדר, אם נצטרך נבקש ממך בהמשך עוד פעם איזה לו"ז כללי של הכול, איזשהו שרטוט, אבל נחזור לזה אם נצטרך. כרגע אני מבקשת ממך להסביר במילים פשוטות עד כמה שאתה יכול מה זה Resell ומה בין זה לבין טלפוניה סיטונאית.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: גברתי מסתכלת על משהו מסוים שם?

עו"ד תירוש: לא, לא, לא, זהו, סיימנו עם המסמך הזה, סליחה.

ת. Resell מה שנקרא "מכירה חוזרת", זה אומר שבזק יכולה למכור חבילות מסוימות וכל החברות האחרות למעשה משווקות את החבילות האלה, מוכרות את זה, והמנוי נשאר של בזק ולא עובר להיות מנוי שלהם באמת. זה Resell, כלומר אני קונה במחיר מסוים ומוכר במחיר אחר, ואני לא קונה במחיר הסיטונאי אלא במחיר אחר שזה חבילות שבזק קבעה, זה לפחות מה שהיה אחרי תקופתי.

ש. ההבדל בין זה לבין טלפוניה סיטונאית?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה סוג של תיווך?

ת. כן.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה נשאר בעצם של בזק בתיווך של חברה אחרת.

ת. כן. זה סוג של תיווך. למעשה טלפוניה סיטונאית אומר: אני קונה עכשיו באלק של מיליון דקות, מחלק אותן איך שאני רוצה, לזה מוכר 100, לזה 200, לזה 300, אני עושה מה שאני רוצה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: את השירות הם יקבלו מבזק. זה עדיין של בזק.

ת. הם יקנו בסיטונאות בכמות גדולה, יחלקו את זה כרצונם, ולכן זה סיטונאי, ומחיר סיטונאי הוא בדרך כלל מחיר יותר נמוך. Resell זה אומר שבזק הגדירה חבילות, חבילות נתונות. לדוגמה, חבילה של 300 דקות במחיר נגיד 25 שקלים, וחברה אחרת יכולה למכור את החבילה הזאת ב-30 או ב-35 שקלים, אבל המנוי למעשה נשאר של בזק, למעשה היא רק מוכרת את החבילה של בזק.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אוקיי. אז תגיד לי איזה פתרון עדיף מבחינת בזק?

ת. מבחינת בזק אין ספק ש-Resell פתרון עדיף משתי סיבות. א', מבחינה כלכלית התעריפים הרבה יותר גבוהים, ולא רק שהתעריפים יותר גבוהים – בצורה שבה זה יצא אחרי תקופתי, אני קראתי את השימוע, אם מנוי מנצל רק חלק מהחבילה, לדוגמה אם אני היום מכרתי חבילה של 300 דקות ומנוי ניצל 150 דקות אז הכסף נשאר אצל בזק, הוא לא נשאר אצל החברה המתחרה שמכרה. כלומר מבחינה כלכלית אין ספק שזה עדיף לבזק, וגם מבחינה הנדסית זה עדיף לבזק כי למעשה היא לא עושה כלום, היא רק צריכה להעביר בילינג לחברה המתחרה, היא לא צריכה לעשות כמעט שום דבר.

ש. ומבחינת הציבור?

ת. מבחינת הציבור בפירוש זה פחות טוב כי המחירים יותר גבוהים ויש פחות בסיס לתחרות.

ש. עד כמה בתקופה שלך בחר המשרד?

עו"ד חן: כבודכם, ביחס לשתי השאלות האחרונות, אני לא קמתי להתנגד. שוב, הוא איש מקצוע, יעיד לתפיסתו, אני רק מבקש להבהיר שמדובר בתפיסה של עד תביעה אחד, אנחנו נשמע עד תביעה אחר, עד של המדינה, שחושב בדיוק הפוך ממנו. אבל זו תפיסתו.

עו"ד תירוש: בשביל מה צריך להגיד את זה עכשיו?

עו"ד חן: אני אומר מדוע צריך לומר את זה עכשיו.

עו"ד תירוש: צריך להגיד את זה שהעד ייבהל? שיש עמדות אחרות? זאת לא התנגדות הרי, אז למה צריך להעיר את זה?

עו"ד חן: קודם כול אני לא חושב שאנחנו מחדשים לעד שיש עמדות אחרות.

עו"ד תירוש: נכון, אבל לא צריך להעיר את זה.

עו"ד חן: הוא יאשר לך את זה. דבר שני, אני לא קמתי כדי לספר לעד--

עו"ד תירוש: גם לבית המשפט לא צריך לספר בשלב הזה. יש חקירה, יבוא העד שאתה תרצה שיגיד –

עו"ד חן: אבל את רואה כמה אני לא רוצה להתקוטט הבוקר, בבקשה, תיתני לי להשלים ואז את תראי שהכול ברוח טובה.

עו"ד תירוש: אנחנו מדברים דברים לגבי ההליך. אני לא מתקוטטת עם אף אחד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, מה המטרה של זה כרגע? זאת אומרת באיזו מסגרת בדיוק זה הולך?

עו"ד תירוש: הוא רוצה למסגר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, לא צריך למסגר אותנו, נמסגר אותנו בסיכומים.

עו"ד חן: אבל גברתי, זה מה שהיא אומרת. לא צריך לעודד אותה. אני שמעתי מה היא אומרת, זה הכול לא נכון. עכשיו אני אסביר למה קמתי.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, מעיד כאן עד כרגע מה שהוא מעיד, יהיו 330 עדויות.

עו"ד חן: גברתי, אני יכול ברשותכם להסביר מדוע קמתי?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: כן.

עו"ד חן: במקום *שהיא* תסביר מדוע קמתי? וביהמ"ש יניח שמכיוון שהיא הסבירה מדוע קמתי זו הסיבה שלשמה קמתי. אולי *אני* אסביר מדוע קמתי? אני קמתי משום שהשאלות האלה היו שאלות בבסיסן לא מותרות בכלל. מדוע? כי הוא מעיד על בזק, הוא מעיד על תקופה אחרי תקופתו מתוך מה שהוא אמר שהוא קרא במסמך שימוע שהתקיים אחרי תקופתו, והוא מעיד מה זה טוב לציבור ולא טוב לציבור. עכשיו, במובן הזה – אני לא הפרעתי ולא התנגדתי כי זה בסדר גמור, לא צריך לקום כל שנייה ולהפריע – רק היה חשוב להצביע בפני ביהמ"ש שמדובר בעמדתו של מר אבי ברגר. כי השאלה לא מסגרה את זה כעמדתו של מר אבי ברגר, היא מסגרה את זה כעמדתו של עד מומחה שבא ומעיד מתוך מומחיותו לביהמ"ש בלי שקיבלנו חוות דעת וכו'. הוא עד עובדתי, הוא לא עד של סברה והוא לא עד מומחה. לכן קמתי, זה הכול, לא לשום מטרה אחרת.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, א', אנחנו מודים לאדוני על ההערה; ב', מכאן ואילך אם יש התנגדות אז אנחנו נשמע אותה, אם יש שאלה לעו"ד תירוש איפה זה מופיע בהודעות אז אדוני ישאל, כל ההערות האחרות הן לחקירה נגדית, הן לסיכומים. אם לא התנגדות אז בבקשה תן לנו להתקדם.

עו"ד חן: אני מנסה לצמצם את ההתנגדויות אבל אני מקבל את עצת בית המשפט.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי, תודה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. עד כמה אתם כמשרד התקשורת, כמנכ"ל משרד התקשורת, בחרתם את הפתרון של ה-Resell ואיך התייחסתם אליו?

ת. הפתרון של ה-Resell עלה מדי פעם ע"י כל מיני גורמים במשרד, הפתרון הזה הוא פתרון כמו שאמרתי קודם הוא פחות טוב, הוא נחות בצורה משמעותית לעומת הפתרון הסיטונאי, ולכן המשרד החליט ללכת על פתרון סיטונאי לאורך כל הדרך וההחלטה התקבלה ע"י השר בסופו של דבר.

ש. דיברת על הרפורמה באינטרנט, אפילו כבר אמרת מעצמך מתי זה יושם, פחות או יותר בתקופה ששימשת כמנכ"ל, דיברת על הידני ועל האוטומטי – אני לא מדברת אתך יותר על זה אבל אני כן אשאל אילו פעולות ננקטו ע"י משרד התקשורת כדי לקדם את הרפורמה הזאת באינטרנט?

ת. אז אחרי ההחלטה של גלעד ארדן בנובמבר 2014 למעשה קיווינו שבזק והוט יחד עם החברות המתחרות יישבו ביחד ויסכמו על צורת הפתרון ואיך לממש את הרפורמה בצורה ההנדסית הטובה ביותר ואיך לחבר את המערכות, כי הגדרנו כיוון אבל לא את כל פרטי הפרטים. לצערי, אחרי זמן מה הובהר לי ע"י פניות של חברות, ע"י טלפונים, שלמעשה זה לא מתקדם ואז המשרד בראשותי החליט לעשות מה שקראנו "שולחן עגול", ששולחן עגול זה מה שנקרא: בואו תשבו כל החברות פה ביחד, תגידו מה הבעיות, איפה שלא הגעתם להסכמות, ואנחנו נחליט מה צריך לעשות כדי שזה יעבוד ביחד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: וזה מתי?

ת. זה פחות או יותר בתחילת 2015, לא זוכר את המועד המדויק--

עו"ד תירוש: זה היה פעם אחת?

ת. לא, לא. על זה בדיוק המשפט הבא שלי. זה מתחילת 2015 למעשה היו אצלי סדרת דיונים גדולה מאוד שכל פעם עלתה בעיה, אני אתן דוגמה: זיהוי עם תעודת זהות, אלה רוצים לא עם תעודת זהות, אז איך מחליטים איך מזהים את הבן אדם, לראות שבאמת עובר הקו הנכון. אז כל מיני דברים כאלה שאני קורא לזה מיקרו-רגולציה או מיקרו-טקטים, שצריך להחליט, כי החברות לא מסכימות ביניהן על איך מזהים לקוח, לדוגמה, או הרבה מאוד פרטים כאלה.

אז הייתה סדרה מאוד ארוכה של דיונים אצלי, כל סדרה כזאת היינו יושבים, שומעים, בסוף היום יושבים בתוך המשרד, מגבשים את עמדתנו, מוציאים מסמך, אומרים זאת הצורה שבה תעבדו. בלי הדבר הזה הרפורמה הזאת לא הייתה יוצאת אל הדרך ולא הייתה לנו הרבה ברירה.

ש. אני חוזרת לרפורמה בטלפונים וגם לתשתיות הפסיביות. באיזו מידה, אם בכלל, בזק יישמה בתקופתך כמנכ"ל את הרפורמה הסיטונאית בטלפוניה, בתשתיות הפסיביות?

ת. כפי שאמרתי קודם, המועד של היישום של הטלפוניה הסיטונאית נקבע למאי, בדיוק ביום שבו קיבלתי את הטלפון שאני מפוטר, כך שהיא לא יושמה בתקופתי וגם לא יושמה בתקופה קצרה שאחרי, כי היה בג"צים, ואותו דבר התשתיות הפסיביות שהיה אמור להיות באוגוסט 2015, לא התחיל להיות מיושם בפועל באוגוסט 2015 אבל אני כבר לא הייתי במשרד.

ש. עד כמה בזק שיתפה פעולה עם התהליך של יישום הרפורמה?

ת. בזק לא שיתפה פעולה עם התהליך של היישום של הרפורמה. היא פנתה לבתי משפט, גם בבקשות חופש מידע, גם בפניות אלינו, גם בבג"ץ נגד התעריפים ונגד הטלפוניה הסיטונאית, בקיצור, היה תהליך מאוד מורכב, לא היה שיתוף פעולה.

ש. ציינת קודם שכיהנת כמנכ"ל תחת השר ארדן עד נובמבר 14' ואז השר ארדן עוזב, ממונה לשר במשרד אחר. מה הייתה מדיניות המשרד בענייני הרפורמה לאחר עזיבתו של השר ארדן עד סוף התקופה שלך כמנכ"ל במשרד התקשורת?

ת. אנחנו המשכנו עם אותן החלטות שהתקבלו ע"י השר ארדן, ליישם אותן, ברמה של לוודא שהן מתיישמות. כי השר קיבל החלטה, צריך ליישם את ההחלטות האלה, אז המשכנו בדיוק את אותו קו, את אותו דבר, עם אותה גישה, ללא שינויים.

כ"ה משה בר-עם: באופן אופרטיבי היו כבר מהלכים שכבר בוצעו בתקופה הזו?

ת. באופן אופרטיבי השר החליט בנובמבר 2014 שהאינטרנט הסיטונאי יעבוד ידנית בפברואר 2015, אז לאורך כל התקופה וידאנו מול הגופים שבאמת מבינים מה זה ידנית, מה הנהלים,

מה הדברים, הלכנו לביקורים, ראינו בחברות, ראינו את ההיערכויות, ואחרי זה לכיוון הממשק האוטומטי במאי, כמו שאמרתי, מתחילת 2015, ניהלנו ממש תהליך "שולחן עגול" שקראנו לו, שישבנו באופן עקבי כל כמה ימים כדי לקבל החלטות על הדברים האלה. אז כן, היו פה הרבה מאוד דברים אופרטיביים, שצריך להחליט עליהם ולסגור עליהם בטקטיקה של איך להתחבר. כי התעריפים נקבעו ע"י השר ארדן, הגישה ההנדסית בתיק השירות סוכמה ע"י השר ארדן, עכשיו היה צריך לגזור את זה לרמה של לראות שפרקטית באמת מחברים.

כ"ה משה בר-עם: זה נעצר, זה נקטע, זה מה שאדוני אומר?

ת. לא. מה שקרה זה שבפברואר 2015 האינטרנט הסיטונאי עבד ידנית, בפברואר 2015 ובמאי 2015 התחיל לעבוד האינטרנט בצורה אוטומטית. הטלפוניה בזק סירבה אז הוא לא התחיל לעבוד במאי ואז פוטרתי.

ש. והתשתיות הפסיביות?

ת. התשתיות, עוד פעם, היה מיועד לאוגוסט וגם אז, פוטרתי, אז לא יכולתי לוודא שזה מיושם.

כ"ה משה בר-עם: זה החלק שיותר הטריד את בזק, הטלפוניה?

ת. תראה, קשה לי להגיד מה הטריד את בזק, אבל אני יכול להגיד שמר אלוביץ' דאג בפגישה אצלי להסביר כמה הוא מוטרד מהטלפוניה ושאנחנו לא צריכים להוציא חוות דעת לבית משפט וכו' וכו' וכו', ושלא צריך טלפוניה סיטונאית, הוא טען את זה בפני יותר מפעם אחת ובטח בפגישה אחת שאני זוכר אצלי במשרד, כך שאני מניח שזה הטריד אותם, אחרת לא מגיעים לרמה של פגישה על נושא כזה.

עו"ד בן צור: הטלפוניה לא יושמה עד היום. עד היום, 2022 כזה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אנחנו גם ניגע בפגישה הזאת בהמשך, בסדר? נדבר עליה עוד לעומק בהמשך אבל כרגע אני שואלת אותך, אני אניח את זה, פה ב-17 במרס באותה שנה 2015, יש בחירות. אני שואלת

אותך מה ידעת כמנכ"ל המשרד על האפשרות לשנות מדיניות ע"י השר החדש בתקופה הרלוונטית, תקופת בחירות, ממשלת מעבר אחר כך.

ת. באופן כללי, לאורך כל התקופה, החודשים האחרונים לפני הפיטורים שלי, אנחנו התנהלנו מה שנקרא במשנה זהירות, ברגע שיש החלטה על בחירות היועץ המשפטי לממשלה מוציא מכתב הנחיות, אתה קורא את ההנחיות, אתה רואה שצריך להמשיך עם מדיניות קיימת, לא לשנות מדיניות, לקבל החלטות רק מה שחיוני, לא לעשות דברים בצורה שהיא קיצונית, אז עבדנו בהתאם. אני יכול לתת אפילו דוגמה של משהו שכאילו התלבטנו ובסוף החלטנו בעצה אחת עם משרד המשפטים לא להחליט, כמו הדדיות בקנים. היה שם שימוע, רצו הדדיות, בזק והוט רצו שגם פרטנר וסלקום יהיו חייבים לתת להם שימוש בקנים שלהם. היות וזה עלה פעם ראשונה בתקופה הזאת של בחירות, פנינו למשרד המשפטים, אמרו לנו תשאירו את זה לממשלה הבאה, השארנו את זה לממשלה הבאה.

ש. ציינת שבזק הגישה עתירה לבג"ץ בנוגע לרפורמת השוק הסיטונאי, אז אולי תסביר עליה קצת יותר, במה היא עסקה, וגם אם אתה זוכר בערך מתי היא הוגשה.

ת. העתירה הוגשה סדר גודל של חודש, בטווח של 45 יום מההחלטה של השר.

ש. ההחלטה של השר אתה מדבר על נובמבר 14'.

ת. נובמבר 14', לכן העתירה הייתה באזור דצמבר 2014, מקסימום ינואר 2015, כלומר העתירה הייתה די קרובה למועד ההחלטה של השר.

עו"ד חן: איזה שר, סליחה?

ת. שר התקשורת גלעד ארדן.

עו"ד חן: אה, השר לשעבר, הבנתי.

ת. השר באותה תקופה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בדצמבר-ינואר הוגשה העתירה, כשיש החלטה של מי שהיה שר בנובמבר 2014.

עו"ד חן: עכשיו הבנתי, תודה.

<u>העד ממשיך, בחקירה לעו"ד תירוש:</u>

ת. ואז בזק הגישה עתירה לקראת סוף השנה, לא זוכר אם תחילת שנת 2015 או סוף 2014. העתירה בגדול עסקה בשני נושאים עיקריים – אחד, נושא של התעריפים בשוק הסיטונאי, שלטענתם היו נמוכים מדי, והדבר השני זה שהנושא של הטלפוניה הסיטונאית לא ישים.

ש. אז התייחסת קודם קצת לחוות דעת כששאלתי אותך איך ידעתם שהטלפוניה הסיטונאית ישימה, המבנה ההנדסי שאתם מצפים ישים, התייחסת לחוות דעת שהגשתם לבג"ץ. עכשיו אני חוזרת אל זה, תפרט לנו קצת על איזה חוות דעת מדובר, מה עשיתם, מי הגיש אותן.

ת. אז ההחלטה של בג"ץ בדיון הראשון שהתקיים, הוא ביקש מאתנו במשרד לבדוק עוד פעם את הישימות של טלפוניה סיטונאית, ביקש שנלך לראות את המתג של בזק בהקשר הזה ואז התחלנו בתהליך למעשה שהלכנו לביקור בבזק, ישבנו, דיברנו איתם, ראינו את המתג, קראנו את כל הדברים שהם אומרים. היו לנו סדרת פגישות עם הגורמים המקצועיים בבזק כדי לשמוע את כל הטענות שלהם, את כל הדברים. בסוף התהליך הזה למעשה הוצאנו חוות דעת שחתומים עליה שלושה גורמים במשרד. הגורם הראשון – המדען הראשי של המשרד ; הגורם השני – מי שאחראי על ההנדסה והרישוי במשרד ; הגורם השלישי אני עצמי, כי אני, עוד פעם, מהנדס בתחום ומכיר את המטריה לעומק. בחוות הדעת הזאת פירטנו לפחות שלוש שיטות שבהן אפשר ליישם את זה, טלפוניה סיטונאית, וחוות הדעת הספיקה להיות מוגשת לבג"ץ עוד לפני שפוטרתי מהמשרד.

ש. מה הייתה עמדתה של בזק ביחס לחוות הדעת הזאת?

ת. בזק טענה שאי אפשר לקיים טלפוניה סיטונאית. לא הצליחה להוכיח את זה, לטעמי האישי, והגישה חוות דעת שהיא אומרת למעשה שהיא לא יכולה ליישם את הטלפוניה הסיטונאית.

ש. חוות דעת של מי, אם אתה זוכר?

ת. כן, אם אני זוכר את הפרטים אז מי שכתב את מספר העמודים של חוות הדעת זה סמנכ"ל ההנדסה של בזק יובל קינן, אבל מי שהייתה חתומה על התצהיר זה מי שאחראית שם על הרגולציה, היא הייתה אחראית על התצהיר.

כ"ה משה בר-עם: התכוונת ליישם את זה בהיבט הטכני או שפשוט כלכלית זה לא ישים.

ת. לא, לא, טכני. הם טענו שברמה הטכנית הם לא יכולים ליישם את זה.

עו"ד תירוש: אתה זוכר מי זאת?

ת. שרון, שרון פליישר.

ש. גב' שרון פליישר. טוב, אני עוברת לדבר אתך על איזשהו נושא אחר. רגע, חברתי ציינה בפניי שפספסתי משהו אז אני רגע עוד אשאל אותך. אמרת שהעתירה עסקה גם בנושא התעריפים, לא רק בנושא ההנדסי. באיזו מידה משרד התקשורת ערך בדיקה חוזרת גם בנושא הזה?

ת. אז סמנכ"ל הכלכלה הרן לבאות הוביל את הבדיקה החוזרת גם בנושא התעריפים.

ש. ומה הוא עשה?

ת. עוד פעם, ישב עם חברת הייעוץ בחו"ל, ישב עם האנשים, בדק את התעריפים, בדק את הדברים וגיבש חוות דעת מטעמו שהוא חתם עליה. שהתעריפים צריכים להישאר כמו שהם.

ש. ומתי היא הוגשה לבג"ץ?

ת. אני לא זוכר את המועד המדויק של ההגשה אבל עוד פעם, באותה תקופה הוגשה גם חוות הדעת הכלכלית וגם חוות הדעת ההנדסית.

ש. לפני עזיבתך?

ת. לפני עזיבתי.

ש. אז עכשיו אני עוברת לדבר אתך על מר שאול אלוביץ' ושואלת אותך מה ההיכרות שהייתה לך אתו.

ת. באופן כללי אני מכיר את השם שאול אלוביץ' משוק התקשורת הרבה מאוד שנים, לא הייתה לי היכרות אישית אתו יותר מדי עמוקה, ובמשרד התקשורת נפגשתי אתו מספר פעמים.

ש. מתי נפגשתם לראשונה?

ת. במשרד התקשורת כמה חודשים, לא זוכר בדיוק מתי.

[redacted]

עו"ד תירוש: אני יכולה להשיב?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הבקשה אני חושבת לא הופנתה לגברתי אלא ליושבים בצד השני של האולם.

עו"ד תירוש: אני לא חושבת שזה בדיוק ככה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הבקשה לגבי הסיבה למה הוא לא נמצא--

עו"ד תירוש: אז אולי לא הבנתי.

עו"ד חן: אני לא ביקשתי להפריע, חשוב לי להסביר לביהמ"ש שהוא לא נמצא כאן לא מתוך בחירה. זה כל מה שרציתי לומר וזה חשוב מאוד לומר את זה כשאת עוברת לדבר על הפרק שנוגע אליו אישית.

עו"ד תירוש: אז לא הבנתי. אז על זה אתה מבקש צו איסור פרסום?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: יש מישהו שרוצה להגיד משהו אחר בעניין הזה?

אוקיי, אז יהיה איסור פרסום על החלק שנוגע לסיבה להיעדרותו של מר אלוביץ' מהדיון.

עו"ד חן: תודה רבה.

עו"ד תירוש: רגע, אבל רק לציין, אני חושבת שזה נאמר אבל ליתר ביטחון. מאחר והחלקים שעד מדבר באמת עוסקים במר אלוביץ' ואתם אומרים שהוא לא נמצא כאן שלא מרצונו –

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אז את רוצה שהם יצהירו שלא תהיינה טענות?

עו"ד תירוש: כן.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אז אתם חוזרים על ההצהרה מאתמול. אוקיי, תודה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אז עכשיו אני שואלת אותך, אם אתה יכול לזכור את הנסיבות של הפעם הראשונה שראית אותו במשרד התקשורת?

ת. באופן כללי פגשתי את אלוביץ' בשלבים הראשונים שלי כמנכ"ל אצל גלעד ארדן בחדר, בפגישות עם גלעד ארדן.

ש. שעל מה הן נסובו?

ת. על, עוד פעם, אלוביץ' ניסה לשכנע את השר לשעבר גלעד ארדן למה הרפורמה קשה לבזק, למה אי אפשר ליישם אותה, למה הוא הורג את בזק, מה הוא עושה דברים שיפגעו קשות בבזק – זה בערך היה נושא השיחות.

ש. אילו עוד פגישות נוספות התקיימו ביניכם בהמשך?

ת. אני זוכר עוד שתי פגישות נוספות עם אלוביץ' אחרי שגלעד ארדן עזב את המשרד. פגישה אחת הייתה אתו ועם אור אלוביץ', שאת הפגישה הזאת ארגן אלי קמיר, היא הייתה במשרד של

אלי קמיר, ובפגישה הזאת הם ניסו להסביר לי למה השוק הסיטונאי קשה לבזק ואני ניסיתי להסביר להם למה חבל שהם לא משתפים פעולה וניסיתי לשכנע אותם לשתף פעולה. הפגישה הזאת הסתיימה בכלום למעשה.

ש. רגע, נעצור שנייה. זוכר למקם את הפגישה הזאת בערך? מתי היה הייתה?

ת. בשלושה חודשים האחרונים שהייתי במשרד, לא זוכר את התאריך המדויק.

ש. אתה זוכר מה היו הטענות או הדברים שאמרו מר שאול אלוביץ' או אולי אחרים שם?

ת. אז מעבר לטענות שהיו ברמה של זה כלכלית יפגע בבזק, בזק לא יכולה לעשות את זה ודברים כאלה, כמובן היה גם מולי ברמה האישית, למה אני נגד בזק ולמה אני עושה את זה נגד בזק וכו'.

ש. ועד כמה זה נכון?

עו"ד חן: מבחינתו.

עו"ד תירוש: מה זה מבחינתו, הוא מעיד רק מבחינתו. עד כמה אתה או משרד התקשורת, למיטב ידיעתך כמנכ"ל משרד התקשורת, הייתם נגד בזק כמו שאתה אומר שנאמר לך.

עו"ד חן: את יכולה להפנות לריענון?

עו"ד תירוש: כן, אני מפנה להודעה מיום 28/1/18, בגיליון 3-2 זה מופיע לי--

עו"ד חן: הסיבה שהוא לא היה נגד בזק?

עו"ד תירוש: הוא אומר, משורה 26 עד 29 בעמוד הראשון, ובעיקר בשורות 2-1 הוא אומר: "אני באתי עם הטענה שבזק לא משתפת פעולה עם השוק הסיטונאי..."

עו"ד חן: זה לא קשור לשאלה ששאלת עכשיו.

עו"ד תירוש: בוודאי שכן, זאת עמדתו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השאלה הייתה על הטענות האישיות כלפיו שהוא נגד בזק.

עו"ד תירוש: בזק אמרו שלא צריך לחפש אותם ולא צריך להיות נגדם.

עו"ד חן: אבל על זה הוא העיד. שאלת שאלה מתקדמת נוספת.

עו"ד תירוש: והתשובה היא בחלק הראשון של השאלה.

עו"ד חן: אין.

עו"ד תירוש: למה לא? אני צריכה להעיד? הוא כבר אמר את זה.

עו"ד חן: תעשי מה שאת רוצה, אין את זה בקטע שאת מפנה. ההודעה בפני בית המשפט, בבקשה.

עו"ד תירוש: אז בשביל חברי--

עו"ד חן: בבקשה, קדימה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. העמדה שלכם הייתה עמדה מקצועית כלפי בזק? זאת השאלה.

ת. העמדה שלנו הייתה אך ורק מקצועית ולא משום מניע אחר.

ש. התחלת לדבר על הפגישה השנייה, אמרת שהפגישה הסתיימה, עצרתי אותך כאן.

ת. כן, הפגישה הסתיימה ולמעשה נשארנו לא מסכימים ולא השתנה שום דבר. הפגישה השנייה הייתה במשרד שלי

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אגב, הפגישה הראשונה היא אתך או עם צוות?

ת. לא, היא איתי. הייתי לבד בפגישה הראשונה. הפגישה השנייה, אחרי שכבר הבנתי בפגישה הראשונה את הטענות שלהם, אז הפגישה השנייה הייתה במשרד אצלי, השתתפו בה אלי קמיר, שאול אלוביץ', הרן לבאות שהיה סמנכ"ל הכלכלה במשרד, פה כבר הבאתי את הרן לבאות, ואני. הפגישה הזאת נערכה שבועות בודדים, אני לא זוכר אם שבוע-שבועיים-שלושה אבל שבועות בודדים כבר לפני שפוטרתי מהמשרד.

עו"ד תירוש: מי יזם את הפגישה הזאת?

ת. מי שביקש את הפגישה הזאת זה אלי קמיר, יזמו אותה מצד אלי קמיר ושאול אלוביץ'.

ש. ולמה מר לבאות השתתף בפגישה הזאת?

ת. כי למעשה ראיתי בפגישה הקודמת שהם מנסים להעלות כל מיני טענות שהרן לבאות הוא בטח המומחה הגדול יותר במשרד בכל התחומים הכלכליים ולכן הרגשתי יותר נוח שבפגישה הזאת ישתתף גם הרן לבאות, אני סמכתי עליו.

ש. ועל מה דיברתם בפגישה הזאת?

ת. למעשה בפגישה הזאת מר אלוביץ' ניסה לשכנע אותנו לרדת מהרפורמה של הטלפוניה, לא להגיש את חוות הדעת לבג"ץ, ניסה להגיד שאנחנו פוגעים בבזק, עוד פעם אותן טענות. באיזשהו שלב הוא אמר לי ברמה האישית, מה שנקרא סיפר לי סיפור, שהיה שלמה וקס מנכ"ל משרד התקשורת לשעבר, שהיה גם מפקד שלי בצבא, תת-אלוף במילואים, היה מנכ"ל משרד, ובאיזשהו שלב הוא הגיש חוות דעת לבית משפט שלטענת אלוביץ' הייתה שקרית וכתוצאה מזה "יס" אם אני לא טועה הפסידה, ואחרי שהוא עזב את המשרד הוא התקשה למצוא עבודה וחמש שנים אחרי זה הוא פנה למר אלוביץ' שיעזור לו למצוא עבודה.

כ"ה משה בר-עם: את זה הוא מספר לך.

ת. כן, זה הוא מספר לי ואומר לי "אני מקווה שאנחנו ניפרד כידידים". אז אמרתי לו שאני מאמין בחוות דעת שלנו ואני לא מגיש חוות דעת שהיא לא נכונה ואני מקווה שניפרד כידידים.

עו"ד תירוש: איך תפסת את הסיפור הזה בשיחה?

ת. אני הבנתי שזה סוג של איום מרומז אבל מה שעשיתי עם זה זה הרמתי טלפון ליועצת המשפטית של המשרד דנה, סיפרתי לה בטלפון על הסיפור הזה. היא המליצה לי לדבר עם עוד שני גורמים אז דיברתי עם מנכ"לית משרד המשפטים באותה תקופה, סיפרתי לה בטלפון, ולאחר מכן עם עו"ד דנה בריקסר אם אני לא טועה שהייתה מייצגת שלנו בבג"ץ, דיברתי עם שלושתן, אמרתי להן את הסיפור, שלושתן אמרו לי את אותו דבר: מדובר באיום מרומז, אין לך מה לעשות עם זה יותר מדי, תמשיך לעשות את העבודה שלך. והמשכתי לעשות את העבודה שלי.

כ"ה משה בר-עם: יש איזה ביטוי בכתב למה שאדוני קורא איום?

ת. אני לא זוכר שתיעדתי את זה בכתב, אני רק יודע שדיברתי עם שלוש עורכות דין שאני סומך על שיקול דעתן.

עו"ד תירוש: ובחלק הזה של השיחה נכח גם מר לבאות?

ת. כן. בחלק הזה של השיחה נכח מר לבאות ובחלק הזה של השיחה נכח גם אלי קמיר. אני אישית הרמתי למחרת לאלי קמיר טלפון ואמרתי לו שמאוד צר לי שזה מה שהיה ואלי קמיר למעשה אמר לי שהוא לא יודע על מה מדובר.

ש. עכשיו רגע נחזור לדיון המקצועי שהיה לכם שם בשיחה. אתה זוכר מה היה הסטטוס של הטיפול בבג"ץ אותו זמן? מתי זה היה בערך?

ת. זה היה ממש לקראת המועד שבו היינו צריכים להגיש את חוות הדעת לבג"ץ, כלומר זה היה ממש בשלבי הסיום של גיבוש חוות הדעת שלנו וממש זמן קצר אחרי זה הוצאנו את חוות הדעת לבג"ץ, כמו שחשבנו עליהן במקור.

ש. ואתה זוכר מה הייתה הטענה המקצועית של מר אלוביץ' בשיחה הזאת?

ת. הטענה של מר אלוביץ' המקצועית זה שהם לא יכולים ליישם את הרפורמה של הטלפוניה ואותן טענות היו גם בנושא הכלכלי, שבזק תקרוס כלכלית וזה לא נכון העבודות שאנחנו עושים. זה הטענות הקבועות.

ש. אתה זוכר אם הוא ניסה להציע איזשהו מוצר חלופי בשיחה הזאת?

[העד משתהה]

עד כמה זכור לך שדובר משהו בנושא VOB?

ת. אה, כן. מה שהוא ניסה להגיד לי, שיש פתרונות טכניים חלופיים, ה-VOB שדיברתי עליהם בהתחלת הדיון היום, הטלפוניה מעל האינטרנט, ואז הוא ניסה להגיד לי שזה פתרון שהוא תחרותי מספיק ולכן אין טעם לעשות טלפוניה מעל בזק וכו'. הסברתי לו את אותן טענות שאמרתי בתחילת הדיון, שלמעשה הטלפוניה של בזק היא הרבה יותר טובה מהטלפוניה של

ה-VoiceOver Broadband , עוד פעם, בגלל הנושא של החשמל, אני לא אחזור על זה.

ש. בסדר. באיזו מידה אתה ומר לבאות הבהרתם בשיחה עם מר אלוביץ' את עמדתכם?

ת. הבהרנו את עמדתנו בצורה מאוד ברורה, אנחנו היינו עקביים לאורך כל התקופה, לא השתנה שום דבר בעמדתנו.

ש. עכשיו אני רוצה לשאול אותך רגע לפני שנתקדם – עד כמה קיבלת, אם בכלל, פניות נוספות פרט לפניות של קמיר להיפגש עם מר אלוביץ'?

ת. קיבלתי פנייה נוספת להיפגש עם מר אלוביץ' ממר אודי שני, שהיה מפקד שלי בצבא, היה ראש אגף התקשוב, הוא ביקש לארגן ארוחת ערב אצלו בבית ושאני אפגוש את אלוביץ' ואני סירבתי.

ש. למה הוא ביקש לקיים פגישה?

ת. הוא ביקש לקיים פגישה כדי ליישר את ההדורים מול אלוביץ', להכיר אותו, רצה לעשות את זה באווירה יותר ביתית ולכן גם לא הלכתי.

ש. באיזו מידה הסיפור בתוך השיחה שתיארת שמר אלוביץ' אמר לך על שלמה וקס השפיע על ההתנהלות שלך במשרד התקשורת או של מר לבאות לפי מה שאתה ראית?

ת. הסיפור הזה לא השפיע על ההתנהגות במשרד התקשורת, ועוד פעם, אני לא זוכר ימים, שבוע, שבוע וחצי, אבל באמת, תקופה קצרה אחרי זה הוצאנו את חוות הדעת לבג"ץ, המשכנו כרגיל.

ש. הדיונים בבג"ץ התחילו בתקופתך? אתה נכחת?

ת. בדיון הראשון בבג"ץ נכחתי, אפילו השופטים פנו אליי ונתנו לי לדבר. השופטים הנחו אותנו לעשות בדיקה חוזרת על הטלפוניה ועל הנושא הכלכלי. את חוות הדעת הגשנו לבג"ץ ממש בסוף תקופתי והדיונים הבאים כבר אני פשוט פוטרתי אז לא הייתי.

ש. התחלת ואמרת על ההמשך, על מה שקרה אחרי התקופה שלך, אנחנו רגע כאן קופצים כרונולוגית. אני כמובן לא רוצה שתחווה דעות לגבי מה שקרה לא בתקופתך, אני כן רוצה את ההשוואה העובדתית, מבחינה עובדתית אם תוכל להסביר לנו, המתכונת שבסופו של דבר

נבחרה ע"י משרד התקשורת שלא בתקופתך, במה היא שונה מהמתכונת שנבחרה בתקופתך?

עו"ד חן: אנחנו לא קיבלנו חוות דעת מומחה. העד מעיד על עובדות שמידיעתו האישית מתוך דברים שחווה, הוא יכול להעיד על דברים שנעשו במשרד התקשורת בזמנו, הוא לא יכול להעיד, לעשות השוואות ולקדם תזות על דברים שנעשו במשרד התקשורת שלא בזמנו. כך הכללים המשפטיים אומרים, במיוחד כך כאשר יש עדים שביניהם עד מדינה, לא עד שלנו, עד מדינה, שמעיד על מה שנעשה במשרד התקשורת שלא בזמנו של העד הזה אלא בזמנו של העד הרלוונטי. ולכן מה שמבקשת התביעה לעשות עכשיו הוא לא מותר משום שהוא מזמין את העד, למרות ההקדמה, לעדויות שמועה וסברה – הרי הוא לא היה, הוא לא יודע, מה היה ומה היו השיקולים – ומצד שני היא מפגישה שני עדים ועושה impeachment לעדים אחרים שלה, דבר שגם הוא אסור לה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השאלה נוגעת למה היה ומה עשו במשרד התקשורת או מה המצב היום לעומת מה –

עו"ד תירוש: אני אומר לגברתי, אנחנו לא מבקשים מהעד עדות סברה על מה שהיה אחר כך, לא למה זה היה אחר כך, אני מבקשת השוואה עובדתית. הרי מה שהיה, והעד כבר אמר, פורסם שלא בתקופתו, פורסם לציבור שימוע חדש בעניין הטלפוניה. אני מבקשת שיעשה את ההשוואה העובדתית בלבד בין המחירים והמתכונת שפורסמה בשימוע לציבור, שהעד אז היה חלק מהציבור--

כ"ה משה בר-עם: מה, מתוך ידיעה כללית בתקשורת? מה מקור הידיעה, אני רוצה להבין את מקור הידיעה.

עו"ד תירוש: העד יגיד מה מקור הידיעה. אבל הוא כן יכול להשוות את זה--

כ"ה משה בר-עם: קודם כול, לפני ההשוואה צריך לראות את מקור הידיעה. גברתי רוצה השוואה עובדתית, אז מקור הידיעה לגבי העניינים שהיו בתקופתו אפשר להבין--

עו"ד תירוש: אבל זה היה מידע לציבור.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הם פרסמו פרסום רשמי שאפשר להתייחס אליו?

עו"ד תירוש: כן, בוודאי. זה החלטת האוצר וזה פרסומים רשמיים.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: גברתי מבקשת שהוא יגיד מה ההבדל בין אותו פרסום רשמי לגבי שימוע שהיה אחרי תקופתו לבין--

עו"ד תירוש: לבין נתונים שהיו בתקופתו, זה הכול. זאת הבקשה שלי. לא למה זה קרה אחר כך, על זה יעידו עדים אחרים שהיו בתקופה הרלוונטית.

עו"ד חן: כבודכם, לגבי מקור הידיעה, שמענו, פורסם בתקשורת. עכשיו שואל ביהמ"ש אם היה פרסום רשמי אז נשמע בדיוק, אם ביהמ"ש יתיר את השאלה ואני עותר לביהמ"ש לא להתיר את השאלה הזו, אז מה מקור הידיעה בדיוק? תקשורת? פרסום רשמי? ממת, איפה, סעיף וכו'. דבר שני, וזה הדבר החשוב, שלשמו קמתי. אמרתי שלמעשה מבקשים מהעד עדות מומחה. ההשוואה הזאת שנעשית בין מה היה לבין מה שהוא קרא בתקשורת או במקומות אחרים, סעיף שהוא ראה הערת שוליים, זו השוואה שהתביעה מובילה אליה עד שביהמ"ש או שיכול לעשות אותה לבד, אנחנו לא צריכים את העד--

כ"ה משה בר-עם: אבל הוא יכול להצביע על השוואה בנתונים או משהו כזה, לא עדות מומחה. אם זה נתונים, אינני יודע מה היה בפרסום הרשמי וכך הלאה. זה לא איזשהו חיווי דעה מקצועית ביחס לנתונים, זה לא מה שהוא התבקש, לפחות לא בשלב הזה. אז אם אדוני מקבל שאכן היה שימוע רשמי ואדוני מכיר אותו אז יכול להיות שאפשר להיעתר על העניין הטכני, הפורמלי, להציג את אותו שימוע רשמי שלא היה בתקופתו ולמצוא את ההשוואה בין הנתונים, כי זה מה שהוא התבקש להציג.

עו"ד חן: כן, אבל בהשוואה בין הנתונים אין יתרון לעד הזה אם הוא לא מוסיף תוספות. ולכן בעצם מביאים אותו לשאלה, כדי שיכניס פנימה התייחסויות ותוספות, אתם תראו

את זה. ולכן בהשוואה בין הנתונים לעד הזה אין שום יתרון לביהמ"ש. הוא יודע להשוות נתונים. אלא אם כן צריך עדות מומחה, שאז צריך להביא עד אחר. דבר שני, יש עדים אחרים שהיו בתקופה הזאת ויודעים להשוות מה הם עשו, ואז את הנתונים שהעד העיד עליהם כאן נשווה לנתונים שהעד שיבוא ישווה אליהם שם ונוכל לעשות את זה. זו ההזמנה, ואתם תראו.

עו"ד תירוש: זו הזמנה לעד להשוות בין נתונים עובדתיים בין מה שהיה בתקופתו מבחינת מדיניות ומחירים והכול, לבין מה שקרה בפועל. לא למה, לא שום דבר שקשור בזה, על זה יעידו עדים אחרים, אבל הם לא יוכלו להעיד על מה שקרה קודם כי הם לא היו קודם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: שנייה אחת, שנייה.

כ"ה עודד שחם: זה נמצא בהודעה שלו, גב' תירוש? ההשוואה הזאת?

עו"ד תירוש: כן.

כ"ה עודד שחם: איפה אפשר לראות את זה?

עו"ד תירוש: אפשר לראות את זה ב-21/2 בשורות 56, 57, 58, כל החלק הזה, 56-60. אני מבקשת מתוך זה את הנתונים עצמם.

עו"ד חן: אבל כבודכם יראה גם איזה נתונים הציגו לפני ביהמ"ש. כמה טוב שההודעות בפניכם. שתי שורות קודם להפניה של חברתי משורה 53 ובניגוד גמור למה שהוצג כאן - מה מקור הידיעה, נתחיל בזה. כתוב מעיתונות, פרסומים בעיתונות--

עו"ד תירוש: אני לא שאלתי אותו על זה אבל.

עו"ד חן: שנייה. השיבו לבית המשפט שמקור הידיעה הוא פרסום רשמי. כך שמעתי.

עו"ד תירוש: העד אמר לפני כן בעדות שלו--

עו"ד חן: אבל למה אי אפשר לסיים בבקשה משפט? אני ממש מבקש. בקטע הזה, קודם כול לגבי מקור הידיעה - הוא בעיתונות, בתקשורת, לא בפרסום רשמי ולא בשום דבר.

דבר שני, כבודכם יראה את השאלה אל מול מה שהעד אומר כאן –

כ"ה משה בר-עם: אם אדוני מפנה לשורה 54, הפרסום בעיתונות לגבי מה שבג"ץ החליט או לא החליט וכך הלאה, הנתונים מופיעים בשורות שלאחר מכן שזה מתוך שימוע רשמי. אז זה לא בדיוק כך. עכשיו, זה [מילה] שהוא יעיד עליהם, יכול להיות שאין בהם דבר, אנחנו לא יודעים.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי, אנחנו נשמע את תשובתו אבל קודם שיגיד מה מקור הנתונים. אם זה לא מפרסום רשמי זה דבר אחד, פרסום רשמי דבר אחר.

<u>העד ממשיך:</u>

ת. אז לגבי הטלפוניה מקור הנתונים שאני יודע זה השימוע של משרד התקשורת והחלטה של משרד התקשורת שמופיע באתר. לגבי הבג"ץ, אמרתי גם קודם, לא קראתי את ההחלטות של בג"ץ, קראתי את העיתונות שדיווחה על ההחלטות של בג"ץ.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אדוני אמר "באתר", אותו שימוע אדוני אמר מופיע באתר?

ת. כן, באתר של משרד התקשורת. משרד התקשורת כשהוא מוציא שימועים הוא כותב באתר שני דברים, אחד את השימוע עצמו שהוא מפרסם אותו שם, ושניים, הוא מוציא הודעה לציבור שמתמצתת את עיקרי השימוע.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי, אז תענה על השאלה שנשאלת בלי קשר לעיתונות, מה שאתה יודע, מהפרסום הרשמי. אנחנו לא מדברים על מקורות אחרים שבהם קראת את זה.

ת. מה שאני יודע מהפרסום הרשמי שיצא שימוע לטלפוניה במכירה חוזרת והתעריפים היו גבוהים בצורה משמעותית, הייתי אומר, אם אני זוכר נכון את המספרים שמה, מעל 20 שקל-

-

כ"ה עודד שחם: באחוזים, באחוזים.

ת. מעל מאה אחוז.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אני מציגה לך בבקשה את ת/375.

עו"ד חן: זה לא מהחומר שנמצא במשרד התקשורת, זה כבר משהו אחר, כן גברתי?

עו"ד תירוש: זה גם נמצא במשרד התקשורת, אבל לא מאותו קובץ של אסופת המסמכים. העד דיבר על הנושא הזה בהודעה, אפילו על המסמך הזה אבל לא ספציפית, המסמך הוצג לו בריענון וזה נמצא במזכר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אנחנו החלפנו נושא עכשיו?

עו"ד תירוש: כן.

עו"ד חן: ז"א ההתייחסות למסמך היא בראיון? זה מה שאת אומרת?

עו"ד תירוש: לא. אמרתי שהנושא עצמו של ההפרדה המבנית והשימוע על ההפרדה המבנית והמסמך שהם הכינו על ההפרדה המבנית כתוב בתוך ההודעה שלו, העד התייחס לזה בהודעה. המסמך עצמו הוצג לו בריענון ויש לזה התייחסות במזכר הריענון, כמו שאתה יודע.

עו"ד חן: תודה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אז אני מציגה לך את המסמך הזה ת/375, כתוב "תנאים לביטול ההפרדה המבנית בין בעלות התשתית בזק והוט וסלקום לבין ספקיות אינטרנט ושיחות בינלאומיות בעלות זיקה". "שימוע", כתוב, ואנחנו רואים שזה מתאריך 17 בנובמבר. תגיד לי מה זה המסמך הזה ועד כמה הוא בסופו של דבר באמת פורסם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: תגיד במה מדובר קודם.

ת. המסמך הזה הוא מסמך טיוטת שימוע לביטול הפרדה מבנית בבזק ובהוט. הפרדה מבנית זה הפרדה בין התחומים השונים שעסקו בזק קווי כחברה אחת, ובזק בינלאומי כחברה

שמתעסקת באינטרנט, יס כחברה שמתעסקת בעולם הטלוויזיה הרב ערוצית ופלאפון שמתעסקת בעולם התקשורת הסלולרית. ולמעשה הפרדה מבנית, על בזק מוחלת הפרדה מבנית שהיא לא יכולה לאחד לא בהצעות לציבור בלי אישור של משרד התקשורת, "באנדלים" של החברות האלה, וגם לא לאחד אותן ברמה התפעולית, למשל שירות לקוחות אחד או הנדסה אחת או דברים כאלה. והמסמך הזה למעשה מדבר על ביטול הפרדה מבנית. זה למעשה טיוטה שגיבשנו במשרד--

כ"ה משה בר-עם: מה היתרון בעניין הזה?

ת. היתרון של ביטול הפרדה מבנית זה שמישהו כשהוא מונופול אתה מגביל את הכוח שלו כדי לא לתת לו כוח שיווקי מאוד גדול מול הציבור, כדי לא לתת לו מול חברות אחרות, והחיסרון שהעלויות שלו יותר גבוהות באופן טבעי כי הוא מחזיק דברים כפולים בחברות שונות.

עו"ד תירוש: היתרונות שדיברת עליהם זה יתרונות להפרדה מבנית, נכון? זה שאתה מגביל את כוחו וכו'.

ת. נכון.

ש. החסרונות להפרדה מבנית זה מה שאתה אמרת שהוא לא יכול לעשות?

ת. הוא לא יכול לעשות באנדלים יותר זולים, הוא לא יכול להתייעל ברמה התפעולית ודברים כאלה.

ש. כשאתה מדבר על יתרונות, הכוונה למשרד התקשורת או לציבור?

ת. למשרד התקשורת היתרון זה שהמונופול אין לו כוח אין סופי מול החברות האחרות ואין לו כוח אין סופי מול הציבור והוא מוגבל בכוח השיווקי שלו. זה היתרון מבחינת משרד התקשורת ולכן שנים, זה לא משהו בתקופתי, על בזק מוטלת הפרדה מבנית פחות או יותר מהיום שהיא הופרטה.

ש. והחסרונות למשרד התקשורת או לציבור בעצם קיומה של הפרדה מבנית?

ת. החסרונות למשרד התקשורת ולציבור, ואני מסתכל כמשרד התקשורת דרך העיניים של הציבור, זה שכתוצאה מזה המחיר לציבור יותר גבוה. כי הוא קונה את זה בחלקים ולא יכול לקנות את זה בחבילה אחת יותר זולה.

ש. זאת אומרת, אם אני מבינה נכון, יש בזה פלוסים בהיבט התחרות ויש בזה מינוסים.

ת. יש בזה פלוסים בהיבט התחרות ויש לזה מינוסים בהיבט התחרות בעיקר בטווח הארוך. כי בטווח הקצר, את יודעת, יכול להיות שהציבור ייהנה כי בזק תיתן מחיר טורפני, תוריד את המחירים, ואז תוציא מתחרים מהשוק ובטווח הארוך הציבור יהיה שבוי. אז הדברים האלה הם קצת יותר מורכבים מאשר הפלוסים ומינוסים בנקודת זמן אחת.

ש. אני מנסה להבין רגע את מה שאמרת – ז"א שמצד אחד יכול להיות שאם תבטל את ההפרדה המבנית אז תייצר מחיר יותר טוב בטווח הקצר אבל אחר כך הציבור ייפגע?

ת. אז אחר כך הציבור יכול להיפגע כי יכול להיות שמתחרים ייצאו מהשוק כתוצאה ממחירים. קשה מאוד לצפות את זה, אבל כשאתה מסתכל על כל הדברים אתה צריך לגלגל קדימה לא רק חצי שנה או שנה, אתה צריך להסתכל קדימה תקופה מספיק ארוכה.

ש. אמרת שזה טיוטה, תכף ניגע בעניין הזה שזה טיוטה, אבל מה בעצם בטיוטה הזאת נקבע או דובר על התנאים לביטול ההפרדה המבנית?

ת. אז אם מסתכלים על התנאים לביטול ההפרדה המבנית הייתה כאן התייחסות לקבוצת בזק ולקבוצת הוט, אני אתייחס באופן טבעי כרגע לקבוצת בזק. אז האחד זה הנושא של היקף הקווים שנמכרים באינטרנט סיטונאי, זה תנאי אחד. התנאי השני זה הנושא של מתן שימוש בשירותים הפסיביים, זה בסעיף 16 ב'.

ש. ולמה היא באמת טיוטה?

ת. הסיבה שזה טיוטה כי השר גלעד ארדן לא הסכים לחתום עליה, באותה עת הוא התנגד לכל מהלך של ביטול הפרדה מבנית בבזק.

ש. למה?

ת. כי כל עוד בזק לא יישמה את הרפורמה של השוק הסיטונאי מבחינתו בצורה טובה ושיתפה פעולה והצליחה לייצר תחרות בשוק, הוא סבר שלא ניתן לבטל הפרדה מבנית בבזק ולהעצים את כוחה.

ש. היו עוד חברות בשוק שהייתה להם הפרדה מבנית?

ת. יש הפרדה מבנית על הוט, רק במתכונת טיפה שונה מאשר על בזק.

ש. אנחנו עוברים לדבר על בקשת יס לאישור העברת שליטה. אני רוצה להציג לך את ת/372, זה מסמך שהוצג בריענון העד, סעיף 8.

עו"ד חן: זה לא ריענון. עם כל המסמכים האלה את לא מרעננת, הוא לא נחקר עליהם. חקרת אותו.

עו"ד תירוש: אני לא חקרתי, זה נקרא ריענון עד ויש החלטות רבות של בית משפט עליון לגבי המוסד הזה והאפשרות להציג לעד, בוודאי בתיקים כלכליים רבי היקף מסמכים נוספים שהעד צד להם מתוך חומר החקירה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד תירוש --

עו"ד תירוש: אבל אם חברי מעיר לחלל העולם הערות

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, לא חייבם להגיב לכל הערה

עו"ד חן: אני מתנגד להערה של חברתי, אני לא הערתי לחלל העולם הערות.

עו"ד תירוש: אדוני מתנגד להערה?

עו"ד חן: כן, בוודאי. אם מאשימה אותי שאני מפריח לחלל העולם הערות אז אני רוצה להסביר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, גמרנו, עו"ד חן. גמרנו, אנחנו ממשיכים עם העד.

עו"ד חן: אני מתנגד לשימוש שחברתי עושה במונח "ריענון" על משהו שהוא לא מרוענן כי הוא לא נחקר. תגיד ראיון עד, תגיד ראיון שמתיר ביהמ"ש העליון, אין לי בעיה. זה לא ריענון.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, סיימנו עם זה. סיימנו.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אני מציגה לך את ת/372, זה מסמך שהוא מופנה אליך אז רק תגיד לנו מי זה מי שמפנה אליך.

ת. ניר אוגולניק, היה אחד היועצים של השר ארדן.

ש. והוא כותב לך ב-24 במאי 2014: "בהמשך לפגישה שנערכה אצל השר בנושא, נקבעה עוד שבועיים פגישה בין השר לבין רון איילון. אודה בבקשה לקבלת עמדת המשרד בנוגע לתנאים, ככל שישנם כאלו, שהמשרד סבור שיש להוסיף על אלו שקבע הממונה על ההגבלים". ורק תגיד לנו מי זה רון איילון.

ת. רון איילון היה באותה תקופה מנכ"ל יס.

ש. על מה מדובר במסמך הזה?

ת. למעשה מדובר על זה שאם רוצים למזג את בזק ואת יס, כלומר לאפשר שיס תהיה חברה בבעלות מלאה של בזק, האם יש תנאים לקבוע לדברים האלה כדי לשים הגבלות על המיזוג.

ש. למה הוא פונה אליך שבועיים לפני הפגישה בין השר לבין רון איילון?

ת. כי השר ארדן בדרך כלל היה משתדל לפני פגישות לנסות לקבל את עמדת המשרד.

ש. אני מציגה לך את ת/365 שהוצג לך בחקירה. הודעה ראשונה, גיליון 11, לי זה מופיע בשורות 16 ואילך, וגם בהמשך. סופו של המסמך, אני מתכוונת החלק העליון של המייל, בתקופה שאתה לא נמצא בה אז אנחנו לא נבקש להתייחס אליה אבל מה שהציגו לך בחקירה זה את עמ' 4 ו-5.

עו"ד חן: כבודכם, הערה מתודית. חברתי תסכים, פשוט ניתקל בזה הלאה וזה יעזור לנו כדי להבין. במשרד התקשורת נתפסו גם מיילים ויש הרבה מאוד שרשורים של מסמכים. עכשיו, מאוד קשה, וזו הסיבה שמוגש הקובץ, להתחיל לנפק ולהוציא מההקשר, מהלפני והאחרי, גם אם עד מסוים קשור רק למקטע מסוים. לכן כמובן

שאנחנו לא נתנגד להצגת כל המכלול אבל שיהיה ברור, כמו שחברתי אמרה עכשיו, שהיא מבקשת התייחסותו של העד, ובמובן הזה כל תנאי הקבילות וכו' מתייחסים למסמכים שהעד צד להם ונשאל לגביהם ולא מה שלמעלה ולמטה. אנחנו לא נמנע את כל השרשור.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה ברור.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אז הציגו לך גם בחקירה את המסמכים מתוכו ולא את הכול. מפנה לעמ' 4 למכתב של יס לשר התקשורת, וכותרת הבקשה אנחנו רואים, לפי סעיף 2 למכתב בזק החזיקה באותה נקודת זמן ב-49.78 אחוז ממניות יס, ויורוקום החזיקה ב-50.22 אחוז ממניות יס. מי היה בעל השליטה ביורוקום ובבזק באותו זמן?

ת. מר אלוביץ' היה בעל השליטה ביורוקום ובבזק.

ש. במכתבה יס מציינת שנודע לה שבזק שוקלת לרכוש את מניותיה של יורוקום. ככל שיבוצע מהלך כזה מי תהיה בעלת השליטה?

ת. בזק תהיה בעלת השליטה ועדיין זה יישאר בשליטה של אלוביץ' כי בשרשור זה מגיע דרך בזק עד אלוביץ'.

ש. בסעיפים 6-7 למכתב, זה בעמוד הבא, צוין כי בזק מקיימת הליכי בחינה: "במסגרת זאת מקיימת בזק הליכי בחינה והערכה מיוחדים לקראת ולצורך אישור העיסקה. נוכח כך ולנוכח טבעה והיקפה של העיסקה והיותה כרוכה בהליכים מורכבים ובאישורים שונים אשר יש להשלימם ולהשיגם, קיימת דחיפות וחשיבות רבה בקבלת אישור כבוד השר על שינוי ההחזקה". מדוע בכלל יס נדרשת לפנות למשרד התקשורת ולבקש אישור כניסה?

ת. עפ"י הרישיון של יס ועפ"י החקיקה, למעשה כל שינוי שליטה של חברת תקשורת בישראל צריך את אישור שר התקשורת.

ש. על סמך מה השר אמור לקבל החלטה בעניין הזה?

ת. השר אמור לקבל החלטה בעניין הזה לפי המלצות של הגורמים המקצועיים, לפי תמונת המצב שהוא רואה בשוק התקשורת, לפי הסטטוס של הנושאים שמטפלים בהם, וכמובן ברקע לפי כל מיני בדיקות שנעשות ע"י גורמים שותפים אחרים שהם מעבר למשרד התקשורת, שמשרד התקשורת פונה אליהם.

ש. מי הם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים לעניין הזה במשרד התקשורת?

ת. הגורמים המקצועיים הרלוונטיים לעניין הזה זה כמובן היועצת המשפטית, שמתעסקת תמיד בכל נושא האחזקות, וסמנכ"ל כלכלה, בגלל שבנושא הזה יש השלכות על תחרות בשוק.

ש. במה היועצת המשפטית, גב' נויפלד, מתעסקת בבחינה של הדבר?

ת. העיסוק שלה הוא בעיקר לראות שאין פה מגבלות משפטיות, לראות שפונים לכל הגופים הרלוונטיים שמחוץ למשרד התקשורת לקבל חוות דעת, לקבל דברים, לראות שאין התנגדויות, ואת יודעת, לעבור תמיד על המסמכים, לראות את הניסוחים המשפטיים, לראות שהכול מנוסח בצורה ברורה, זה בדרך כלל ההובלה של היועצת המשפטית.

ש. ואמרת מר לבאות?

ת. מר לבאות הוא גורם מפתח בדברים האלה כי הוא זה שמסתכל על שוק התקשורת הכולל, מבין את הכלכלה של שוק התקשורת, ודברים כאלה אני הייתי תמיד מפנה אליו לשאול אותו קודם כול מה דעתו ברמה הכלכלית, איך הוא רואה את זה בשוק ומה הוא חושב.

ש. זה אירוע יחיד או שהיו עוד העברות שליטה בתקופה שלך?

ת. מעת לעת יש העברות שליטה, רובן פחות מורכבות מהעברת השליטה הזאת, אבל מעת לעת יש העברות שליטה.

ש. ועד כמה הגורמים המקצועיים היו מעורבים בתהליכים אחרים?

ת. בכל העברת שליטה מעורבת היועצת המשפטית ובהתאם לצורך מעורבים סמנכ"ל כלכלה וגורמים אחרים, ובהרבה מהם הוא היה מעורב אבל פה בפירוש.

ש. ובמקרים כאלה שהיו בטיפולך, מה היה המשקל שניתן לעמדת הגורמים המקצועיים?

ת. השר לא היה מקבל החלטה בלי עמדת הגורמים המקצועיים והיה משקל גבוה לעמדת הגורמים המקצועיים.

ש. כמה עמדה של סמנכ"ל הכלכלה ניתנה בהחלטות כאלה בכתב?

ת. תלוי באירוע, לפעמים בכתב, לפעמים בעל פה, לא יכול להגיד שהיה רק הכול בכתב.

ש. ניכנס לזה קצת יותר אחר כך אבל אם אנחנו כבר במסמך אז רק שאלה כללית. אנחנו רואים בהעתקים שמכותבים חוץ ממשרד התקשורת גם שני גורמים מהמועצה לשידורי כבלים ושידורי לוויין אז תסביר למה הם מכותבים לבקשה הזאת.

ת. כדי להסביר את זה אני רוצה רגע להסביר על המבנה של משרד התקשורת קצת יותר מלמעלה ואז אני אסביר למה הם מכותבים פה. משרד התקשורת והחקיקה, כמו שאמרתי, הסמכויות נתונות לשר התקשורת. תחת שר התקשורת יש מספר ישויות סטטוטוריות שעוסקות בדברים שונים. אני אתחיל דווקא במשהו שהוא פחות רלוונטי פה. יש את מה שנקרא הרשות השנייה לשידורים. ברשות השנייה לשידורים הם אחראים על השידורים בזמנו של ערוץ 10, של 12, של ערוץ 2, היום של 12 ו-13, כלומר מפקחים על השידורים הציבוריים בישראל. זה גוף אחד, עצמאי לחלוטין, עובדיו לא עובדים עם משרד התקשורת, כפוף ישירות לשר התקשורת. גוף שני זה מועצת הכבלים והלוויין. מועצת הכבלים והלוויין, גוף סטטוטורי עצמאי במשרד התקשורת, העובדים שלו כן עובדים עם משרד התקשורת מבחינת פרופיל העסקה, אבל זה גוף עצמאי ויש לו מועצה, והגוף הזה למעשה מפקח על הכבלים והלוויין, הוט ויס באותה תקופה, והוא זה שנותן את הרישיונות להוט וליס באותה תקופה. ויש את משרד התקשורת שזה גוף שמתעסק ברגולציה בעולמות הטלקום, כלומר חברות התקשורת בראייה של חברת תקשורת ופחות בראייה של התוכן. ולכן, כשפונים ומדובר ביס, אז מכתבים גם את המועצה כי המועצה היא הגוף הרגולטורי שהוציא את הרישיון של יס.

ש. אוקיי, ניגע בזה עוד קצת בהמשך אבל רגע אני רוצה לשאול אותך על הבקשה הזאת, כיצד טופלה הבקשה של יס מיולי 2014?

ת. הרן (סמנכ"ל הכלכלה הרן לבאות) עשה איזושהי מצגת שניתחה את ההיבט הכלכלי, את המשמעויות של הדבר הזה. היה דיון אצל השר גלעד ארדן באותה תקופה בקיץ 2014. בסופו של דבר בדיון הזה גלעד סיכם, וזה מופיע אחרי זה גם בהנחיות כאלה ואחרות, שהוא לא רוצה לאשר שום ביטול הפרדה מבנית או שום רכישה או שום דבר בלי שהוא רואה ששוק התקשורת מתייצב ברמת רפורמת השוק הסיטונאי ושהוא רואה שמתקיימת תחרות אפקטיבית בשוק התקשורת בכלל. במילים שלו, אם אני זוכר, הוא רוצה לכרוך את האישור בשוק סיטונאי אפקטיבי עובד.

ש. באילו היבטים?

ת. בהיבטים של לראות שטלפוניה סיטונאית עובדת, לראות שיש תחרות בעולם האינטרנט ומנויים עוברים מבזק לחברות מתחרות בתשתית, לראות שתשתיות פסיביות עובדות, כלומר לראות שהרפורמה של השוק הסיטונאי שתיארתי בבוקר על כל רבדיה עובדת.

ש. למה, למה זה קשור להפרדה המבנית?

ת. כפי שאמרתי קודם, כי ההפרדה המבנית זה לא לאפשר לבזק להיות יותר תחרותית בעולם הזה ולא לאפשר לבזק להיות מונופול שמחזיק את כל הדברים ביחד, וגלעד ארדן ראה בזה הזדמנות לראות שהשוק עובד בצורה תחרותית ולא נותנים רק עודף כוח לחברה אחת אלא מסתכלים על השוק בראייה הרבה יותר רחבה.

ש. מה אתה עשית, אם בכלל, בעקבות הפגישות האלה אצל ארדן? כיצד התקדמת משם?

ת. בגדול ההתקדמות בנושא הזה הייתה איטית. ההנחיה הייתה לתעדף את הנושא של השוק הסיטונאי כי זה הרפורמה הגדולה של המשרד.

ש. אבל לפני התיעדוף, מה ביקשת –

ת. אני ביקשתי מהרן לבאות להתחיל לחשוב ולחשוב מה צריך לעשות וחוות דעת וכו' וכו'.

ש. חוות דעת שמה מטרתה?

ת. מטרתה לקבל החלטה האם רוצים לאשר את זה ובאילו תנאים או לא רוצים לאשר את זה ואז לנמק למה לא רוצים לאשר את זה. כדי לעשות את זה בצורה סדורה, ואני חשבתי באותה תקופה שסמנכ"ל הכלכלה צריך לעשות חוות דעת מסודרת בנושא הזה ולגבש את ההמלצות של המשרד ואז יעבור דיון אצלי ודיון אצל השר ואז להחליט מה עושים.

ש. התחלת להגיד משהו על התיעדוף אבל שנייה רגע עוד לפני התיעדוף. זה ביקשת ממנו, ומה היועצת המשפטית דנה נויפלד אמורה לעשות?

ת. בהיבט הזה היועצת המשפטית אמורה לקיים את הגישה ואת הכיוון שהוחלט אצל השר ולעבוד ולהשיג את כל חוות הדעת ואת כל מה שצריך מכולם, לבדוק שאין התנגדות או יש התנגדות ואם יש התנגדות למה התנגדות ולהציג את זה. אבל מעבר לזה, רוב הפעולה הכלכלית היא אצל הרן.

ש. מהמסמך שהצגתי לך הרגע עולה בסעיף 6 כי צפויה להוות עסקת בעל שליטה בהתאם להוראות חוק החברות ולכן עסקה זו טעונה הליך אישור לפי הוראות סעיף 275 לחוק החברות, על כל המשתמע מכך, ומקיימת החברה הליכי בחינה ובקרה ושיש כאן אישורים שבעצם עדיין לא התקבלו – ומה שאני שואלת אותך, כיצד, אם בכלל, השפיע הנתון הזה שעדיין לא התקבלו בתוך החברה האישורים הנדרשים של עסקת בעלי עניין על סדר העדיפויות של המשרד בטיפול בבקשה?

ת. למעשה התייחסנו לזה כאל רצון לבקש פרה-רולינג (pre ruling), כמו שאמרתי, כלומר לקבל החלטה מראש במשרד על משהו שאולי יקרה בעתיד ואולי לא יקרה בעתיד, כי זה תלוי באספה כללית ותלוי בהרבה דברים אחרים, ובסדר עדיפויות של המשרד היו דברים הרבה יותר בוערים באותה תקופה. אני מזכיר לכם, יולי 2014 זה שיא העיסוק שלנו בהחלטות ובשימועים של השוק הסיטונאי. באותה תקופה גם היו המכרזים של דור 4, שרצינו שיהיה בישראל דור 4, כלומר המשרד היה עמוס לעייפה ברגולציות מפה ועד הודעה חדשה ובגלל

שזה היה סוג של פרה-רולינג אז הוא קיבל עדיפות נמוכה.

ש. התחלת להגיד שזה התקדם לאט וקטעתי אותך אז אם אתה רוצה להשלים את המשפט.

ת. כן, זה התקדם לאט, אני כל פעם הייתי שואל את הרן מה קורה עם הדברים האלה. באופן טבעי הרן הסביר לי שהוא עסוק בחוות הדעת מול בזק, שהוא עסוק בבקשות המידע של בזק. בזק אחרי זה לקחו אותנו לבית משפט בנושא של חופש המידע, בזק לקחו אותנו לבג"ץ, אז בסוף אתה צריך לתעדף את טובת השוק הכללי וטובת הציבור לעומת הדברים האלה, תיעדפנו את טובת השוק הכללי ואת הציבור לעומת הדברים האלה בתיעדוף של תכנית העבודה שלנו.

ש. מה היה תפקידו של מר לבאות בכל הנושא של השוק הסיטונאי? עד כמה הוא היה גורם משמעותי שם?

ת. הרן לבאות הוא גורם המפתח בשוק הסיטונאי, הוא למעשה מי שניהל את כל חוות הדעת הכלכליות והיה צריך לוודא ווידא שכל הדברים האלה מאפשרים לבזק רווחיות הוגנת ושמצד שני מאפשרים תחרות בשוק. בפירוש גורם מפתח וצוואר בקבוק בפעילות המשרד.

ש. עד כמה יכולה להיות אפשרות שאמרת לו לא לטפל בדבר הזה?

ת. לא אמרתי לו לא לטפל בזה אבל כן קבעתי סדרי עדיפויות וגם השר קבע סדרי עדיפויות, שזה בסדר עדיפות יותר נמוך מהפעולות האחרות.

ש. באיזו מידה שוחחתם אתה ומר לבאות על הבקשה הזו של יס לאישור.

ת. שוחחנו על זה בפגישות עבודה בינינו. השיחות היו שזו בקשה בעייתית, שצריך לחשוב על מגבלות ועל דברים שצריך לעשות פה כדי שבאמת לא יהיה פה איזשהו גורם שאי אפשר יהיה לעצור אותו בעתיד, אז צריך לחשוב על דברים שהם יהיו חסמים ובלמים. לדוגמה, כל מיני הגבלות על התקנות בבית, כל מיני דברים שלא ייווצרו חסמים כתוצאה מזה שזה הופך להיות למעשה גוף אחד דה-פקטו.

ש. איזה משקל אתה כמנכ"ל המשרד ייחסת לשיח עם לבאות, לעמדתו שלו?

ת. אני אישית גם למר לבאות וגם לגב' דנה נויפלד, ייחסתי חשיבות מאוד גבוהה לדברים שלהם, גורמים מקצועיים מאוד, הרשימו אותי מאוד. כמו שאמרתי בהתחלה, אני קיבלתי אותם בתפקיד ולא מיניתי אותם ועדיין התרשמתי שהם גורמים מקצועיים מאוד ולכן סמכתי על שיקול דעתם.

ש. ואמרת לנו מה הייתה עמדתו של השר ארדן ביולי 2014 כשזה עלה. עד כמה העמדה הזאת נותרה או שונתה עד למועד עזיבתו?

ת. העמדה הזאת לא שונתה וגלעד ארדן רצה שרפורמת השוק הסיטונאי תעבוד בעדיפות ראשונה וכל דבר הוא התנה בזה.

ש. אני רוצה להציג לך את ת/360, זה בעצם רק הדף והנלווה אבל רואים מהכותרת. שוב, אני מפנה לחלק התחתון כרגע, זה משהו שהוצג לך בחקירה, אתה לא צד לתכתובת אבל זה הוצג לך, שגב' ברוריה מנדלסון מעבירה למר מימון שמילה ולמר דודו קובסניאנו - אם אנחנו כבר אתך אז רק תגיד לנו מי אלו האנשים כדי שנדע להמשך.

ת. דודו היה היועץ המשפטי של מועצת הכבלים והלוויין ושמילה אם אני לא טועה באותה תקופה היה יושב הראש הזמני של המועצה.

ש. ומי הייתה גב' מנדלסון?

ת. גב' מנדלסון זו הסגנית של דנה (דנה נויפלד, היועצת המשפטית), שהיא זו שמנהלת את כל התהליכים בהיבט של העברות שליטה.

ש. ז"א היא עובדת משרד התקשורת.

ת. עובדת משרד התקשורת שכפופה לדנה.

ש. היא בעצם מעבירה את הבקשה של חברת יס למועצת הכבלים והלוויין, למר שמילה ומר קובסניאנו, ואני שואלת למה בעצם? מה היה תפקידה של מועצת הכבלים והלוויין בתהליך האישור?

ת. כפי שאמרתי, היות ויש במשרד התקשורת גופים סטטוטוריים שונים ומועצת הכבלים

והלוויין היא צד שעושה את הרגולציה ליס ומשרד התקשורת זה הצד שעושה רגולציה לבזק, מסתכל על השוק הכולל, אז אנחנו כל פעם שהיינו מקבלים בקשה שקשורה גם בגוף אחר, דאגנו לוודא שהם יודעים את זה. פשוט זו הייתה הנחיה ברורה, להעביר, אני איש צבא במקור, עושים עבודת מטה, מעבירים מידע למי שצריך שיהיה לו את המידע.

ש. מה ההבדל בין אופן הבחינה של מועצת הכבלים והלוויין לבין אופן הבחינה של משרד התקשורת?

ת. מועצת הכבלים והלוויין זה רגולטור סקטוריאלי, הוא מסתכל על הטלוויזיה הרב-ערוצית בלבד, באותה תקופה רק על הוט ועל יס. משרד התקשורת, בהנחיית שר התקשורת באותה תקופה גלעד ארדן, למעשה צריך להסתכל על המכלול השלם של התחרות בשוק ולא רק על סגמנט אחד ולכן הסתכלנו על זה בזווית קצת אחרת, להסתכל על בזק כקבוצה ולא רק על יס כחברה.

ש. אילו שיחות היו לך, אם בכלל, עם הגב' נויפלד על התהליך הרגולטורי בקשר לבקשת רכישת השליטה?

ת. באופן כללי לגבי כל תהליך העברת שליטה תמיד הייתה לי שיחה עם גב' נויפלד שהיא תוביל את זה, תוודא שכל המסמכים מתקיימים, תקבל את כל חוות הדעת, תרכז את העבודה. זה עבודה שגרתית שהייתי דורש ממנה לעשות.

ש. אני שואלת לגבי תפקידה של מועצת הכבלים והלוויין, תפקיד משרד התקשורת.

ת. אז בפירוש תמיד דיברתי איתה ובדקתי איתה מה באחריותי ומה לא באחריותי ובפירוש כדי לקבל העברת שליטה ביס צריך אישור של מועצת הכבלים והלוויין, ובשיחות עם דנה נויפלד בהתאם להנחיית השר ארדן הוא רצה גם את העמדה של משרד התקשורת בנושא הזה, והיו לי שיחות איתה בנושא הזה לוודא שאנחנו עושים את זה בצורה משולבת.

ש. כמה שוחחת עם גורמים במועצת הכבלים והלוויין?

ת. אני השתדלתי לא להתערב בכלל בפעולה של מועצת הכבלים והלוויין. עוד פעם, זו ישות

סטטוטורית עצמאית ולא ראוי להתערב לה בשיקולים. השיחות היחידות שהיו לי איתם זה עם יו"ר המועצה, אם זה בהתחלה שמילה ואחר כך זו הייתה יפעת בן חי שגב, וגם השיחות האלה בדרך כלל נסובו יותר על דברים טכניים – טכניים לא בהיבט של טכנולוגיים, טכניים בהיבט של משאבים, של כוח אדם, של תקציבים ודברים כאלה, ופחות בדיונים בינינו, כי עוד פעם, אני לא רציתי להתערב לה בעבודה המקצועית והיא גם עמדה על שלה שלא יתערבו לה בעבודה המקצועית שלה ובאותה מידה שהיא לא תתערב בעבודה המקצועית של המשרד.

ש. ידוע לך באיזה אופן טיפלה המועצה בתקופה הזאת בקיץ 14' ואילך בעניין?

ת. לא ידוע לי שהיא קידמה את זה בצורה יותר מדי. אני יודע מהיו"ר יפעת בשלב מאוחר יותר שגם כשהיא רצתה לטפל בזה לא היו לה משאבים ולכן היא פנתה אליי בפגישה עבודה וביקשה לראות איך עוזרים לה במשאבים, אם זה בתקציב, אם זה בדרכים אחרות, כך שלדעתי עד 2015 לא הייתה איזו פעילות יותר מדי ענפה בנושא.

ש. השיחות האלה עם גב' חי שגב אמרת שהן בשלבים יותר מאוחרים?

ת. בשלב יותר מאוחר, ב-2015 כבר.

ש. אני מציגה לך את ת/364, שהוצג בחקירה גם. אם מסתכלים מלמטה למעלה אז אתה כותב לניר אוגולניק ולדנה נויפלד. סליחה, זה מתחיל מאחורה ומאחורה יש כאן פנייה של מר אוגולניק אליך, המשך ההליך, זה ביולי 14', מה המשך ההליך בבקשת המיזוג הפיננסי של יס, מה המשך הלו"ז, ואתה כותב לו: "ניר, הצעד הראשון זה לקבל הכוונת מדיניות, לאיזה כיוון הולכים, בהתאם לזה נתקדם", וגם כותב לגב' נויפלד והוא כותב לך: "אבי, בדקתי שוב עם גלעד", הכוונה היא לגלעד ארדן?

ת. כן.

ש. "כוונתו היא כן לכרוך את המיזוג עם יישום השוק הסיטונאי, כמו כן הוא מעוניין שהממונה יפנה בכתב למשרד" וכו', אנחנו יכולים לקרוא כולנו, ואני שואלת אותך רק כדי לקשר בין המכתב הזה, עד כמה זה מתיישב עם הדברים שאמרת "לכרוך את המיזוג עם יישום השוק

הסיטונאי", זה הדברים שדיברת עליהם כאן?

ת. כן. הייתה הנחיה ברורה של השר לכרוך את זה ביחד, כי הוא ראה את השוק הסיטונאי בתור מהלך מאוד אסטרטגי, מאוד משמעותי, לייצר תחרות בשוק. הייתה הנחיה מאוד ברורה. אחרי זה גם היה דיון אצלו, הוא חזר על זה גם בעל פה, כשלי היה ברור מאוד מה אני צריך לעשות בהיבט הזה.

ש. באיזו מידה העמדה שלו הייתה מקובלת עליכם?

ת. העמדה שלו הייתה מאוד מקובלת עלינו כי אנחנו כולנו רצינו לקדם את השוק הסיטונאי וכולנו רצינו לייצר תחרות וכולנו הבנו שבלי שתהיה לבזק איזושהי מוטיבציה היא לא תשתף אתנו פעולה.

ש. אז השר ארדן עוזב, אנחנו בשלב הזה שהוא עוזב, ואני רוצה להציג לך את ת/357, שהוצג בחקירה. זאת בקשה שחתום עליה מר רון איילון, מנכ"ל יס, לכבוד השר וראש הממשלה מר בנימין נתניהו, בקשה לאישור שינוי החזקה, ז"א אותה בקשה בעצם, נכון?

ת. [מהנהן]

ש. מה ההיכרות שלך עם המכתב הזה?

ת. ראיתי אותו בגרסה כזו או אחרת מתישהו. לא בטוח שבדיוק באותו תאריך אבל בשבועות שאחרי.

ש. בבקשה איילון מציין שהבקשה הקודמת לא נענתה ואני שואלת אותך מה היה סטטוס הטיפול שלכם בנושא בנקודת הזמן הזאת, ינואר 15'.

ת. לא הייתה התקדמות משמעותית בכלל בנושא של הטיפול. כמו שאמרתי, היה לנו סדר עדיפויות במשרד אחר. באותה תקופה התמודדנו גם עם הבג"ץ והתמודדנו גם עם הנושא של בקשות חופש המידע של בזק בבית משפט בירושלים, כך שבהיבט הזה הרן היה עמוס וגם דנה היו מאוד עמוסים בצורה מאוד משמעותית. לא הייתה התקדמות ומתוך מה שאני קורא גם במכתב, גם במועצת הכבלים והלוויין לא הייתה התקדמות באותה תקופה.

ש. באיזו מידה, אם בכלל, לא בחנתם את זה בגלל שזו תקופת בחירות?

ת. זה שיקול, אני חייב להגיד, בתקופה כזאת, אבל תמיד צריך למצוא את האיזון בין העניין של החברה לבין תקופת בחירות. הנקודה כאן היא שהייתה הנחיה מאוד ברורה של גלעד ארדן לא לאשר כזה מהלך בלי לכרוך את זה בשוק הסיטונאי ועבודה הייתה בסדר עדיפויות יותר נמוך, מה עוד שבתקופה הזאת, כמו שאמרתי בתחילת העדות שלי, עשינו את כל המיקרו-רגולציה על בזק אז היו אצלי פגישות בערך פעם בשבוע, לפעמים פעמיים בשבוע, וכל האנשים היו אצלי והיה צריך לכתוב את הסיכומים ולהוציא אותם מהר. כלומר היה פה תהליך עבודה מאוד אינטנסיבי שבאמת המשרד היה מאוד מאוד בדברים אחרים.

כ"ה עודד שחם: בזק לא הסכימה לכריכה?

ת. בזק לא הסכימה כמובן, בזק רצתה שיאשרו את זה מיידית וכמובן ששוק סיטונאי זה לא קשור, משהו אחר לחלוטין.

עו"ד תירוש: אני מציגה לך שני מסמכים נוספים ביחד, ת/359 ות/358, שניהם הוצגו בחקירה, מכתבים נוספים של מר איילון באותו נושא, ואני שואלת אותך מה ידעת על הפניות האלה?

ת. באיזשהו שלב ידעתי על הפניות האלה, לא בכולן הייתי מכותב.

ש. עד כמה בשלב הזה, למיטב ידיעתך, הייתה ידועה ליס ולבזק עמדת משרד התקשורת בנושא, עמדת השר ארדן?

ת. עמדת משרד התקשורת הייתה ידועה לבזק באותה תקופה, הייתה ידועה ליס—

עו"ד חן: סליחה, את יכולה בבקשה להפנות אותי לשאלה בחקירות?

עו"ד תירוש: אוקיי, כמו שחברי יודע, במזכר בסעיף 10 הנקודה הזאת עלתה וכתוב ביחס ל-ת/359 שהוצג לו בחקירתו ציין העד כי יס ידעה שייתכן שמשרד התקשורת יתנגד לבקשה מתוך ראייה כוללת של השוק. רואה את זה, מר חן?

עו"ד חן: לא, אבל ת/372 למיטב זיכרוני כבר עברנו והוא התייחס.

עו"ד תירוש: לא, ת/359, זה כתוב בסעיף 10 במזכר.

עו"ד חן: בסדר, אבל שוב אני אומר, למיטב זיכרוני כבר עברנו, העד כבר התייחס.

עו"ד תירוש: לא, לא עברנו. אני מציגה לו עכשיו את ת/359 ובמזכר כתוב ת/359. לא הבנתי. המסמך עצמו הוצג לו בחקירה, הנקודה הספציפית הזאת, האם יס ידעה על עמדת משרד התקשורת.

עו"ד חן: אבל ת/359 זה מכתב של רון איילון אליו.

עו"ד תירוש: לא אליו, הוא אל שר התקשורת וראש הממשלה דאז.

עו"ד חן: בסדר, לשר התקשורת ולראש הממשלה, היה אתו עוד שלושה מכתבים.

עו"ד תירוש: נכון.

עו"ד חן: עכשיו, פה בראיון עד הכנסתם נתון שמדבר על ידיעה של חברה, לא צמוד לשום מסמך, לכן אני שואל איפה המסמך.

עו"ד תירוש: כתוב, "ביחס לת/359 שהוצג לו בחקירתו, ציין העד כי יס ידעה שייתכן שמשרד התקשורת התנגד לבקשה מתוך ראייה כוללת של השוק", לא הבנתי.

עו"ד חן: כבודכם – יס ידעה, ז'ק ידע, ביהמ"ש יודע, חברתי עו"ד תירוש יודעת, זה הכול ספקולציות וסברות--

עו"ד תירוש: זו שאלה אחרת.

עו"ד חן: אי אפשר להשלים משפט, זה פשוט נורא.

עו"ד תירוש: סליחה, תמשיך.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מה ההתנגדות, לעדות סברה? מה ההתנגדות?

עו"ד חן: ההתנגדות, אם יורשה לי, בלי הפרעה – תחילה ניסיתי להבין לאיזה מסמך הפנו אותו שמא מדובר במסמך שממנו העד מסיק או לומד או יודע או כתוב לו או מסרו לו מה העמדה של יס או של בזק או של מישהו. אחרי שביררנו וראינו שההפניה היא לאותו מסמך שהוצג לכבודכם, שהוא לא העמדה של בזק לגבי מה ידעה או לא ידעה לגבי התנגדות משרד התקשורת ועמדת השר ארדן ומדיניות הכריכה שלו. אני

מתנגד לאותה עדות סברה ללא מקור. מתוך מה הוא מעיד על מה שיס ידעה או לא ידעה אם זה לא מתייחס למסמך? לא, אבל אי אפשר להזמין עד בראיון אחרי שלוש חקירות שלו ברשות ניירות ערך ובמשטרה, שנים אחר כך, להזמין אותו. קודם כול לעשות עדות סברה ואז לעשות אקספרימנט בבית משפט: משום שמתירים הכול, עכשיו נשאל אותו מאיפה הוא יודע את זה. זה כאילו הכול בריברס אנג'ינירינג משפטי.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: למה מזה אדוני מתנגד?

עו"ד חן: אני מתנגד לשאלה. השאלה לא הופיעה בחקירותיו במשטרה, היא מופיעה לראשונה במסמך ראיון העד, התשובה שהעד נתן וראיון העד היא עדות סברה שאינה מותרת. אי אפשר משום שזה נעשה במקצה שיפורים במשרד הפרקליטות שנים אחר כך להכשיר עדות סברה בבית משפט שגם לא הייתה מוכשרת לו היה נשאל במשטרה שנים קודם. ובמיוחד כאשר באופן בולט עדות הסברה הזו שהייתה חסרה לה בפאזל הראיות של התביעה לא נסמך על שום מסמך שהעד ראה, קיבל ועל בסיסו הוא מעיד. ועכשיו נברר בבית משפט בלייב, כי זה אין אפילו בראיון עד, מה מקור הידיעה שלו לגבי מה יס ידעה. כולנו עכשיו נהיה בנשימה עצורה.

עו"ד תירוש: אני אפתור לחברי את העניין. רק אני כן אגיד בסוגריים שאפשר ישר להגיד את ההתנגדות, לא צריך לעשות מבחן, באמת, לא צריך כל פעם לשאול אותי איפה זה נמצא. אפשר ישר להגיד את ההתנגדות כי הלא זה מה שחברי רצה, להתנגד.

עו"ד חן: אני לא רוצה להתנגד ולהפריע לך.

עו"ד תירוש: בסדר.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. לא התכוונתי לעשות את זה בסדר הזה אבל מאחר וחברי אמר את ההערה הזאת אז אני

אעבור לדבר אתך רגע עכשיו על פגישה שהייתה לך.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: כשגברתי תשאל גברתי גם תגיד למה היא מפנה, בהודעות או בריענון.

עו"ד תירוש: אוקיי. אני אגיד לגברתי בכל זאת כי מותר להגיד גם את הדברים האלה. אני שבה ואומרת שלשיטתנו זאת פרקטיקה לא נכונה שבכל שאלה אנחנו צריכים לומר לצד השני איפה העד אמר את הדברים. חבריי כפי שהוכיחו מאוד יפה, אני חושבת, לכבודכם, בקיאים מאוד מאוד בחומר החקירה והם יודעים. הם יודעים גם לקום ולהגיד אם דברים בעיניהם לא עלו בהודעות ולכן הפרקטיקה הזאת שכל דבר צריך לבוא ולומר איפה העד התייחס אליו בהודעות היא בעיניי לא מוכרת לנו והיא לא נכונה בעינינו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא צריך כל דבר. בדרך כלל הם שואלים ומאחר שהרגע עברנו התנגדות, גברתי הולכת לשאול שאלה בגלל אותה התנגדות –

עו"ד תירוש: לא, אז אני שואלת בנושא אחר פשוט, נושא דומה, אבל אולי הוא קצת יבהיר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אוקיי.

עו"ד רוזן-עוזר: אני יכולה רגע להתייחס למשהו בעניין הזה? באמת, חברתי לא חייבת להגיד לנו כלום, אבל אם אנחנו רוצים לדעת איפה משהו מופיע בהודעה, אנחנו יכולים להגיד רגע "נעצור", כי גם אם אנחנו נורא בקיאים אנחנו לא תמיד עובדים במהירות האור, אז נותר לנו להגיד "רגע, לעצור" ושאנחנו נחפש בהודעות.

עו"ד תירוש: זה נכון.

עו"ד רוזן-עוזר: זה בסדר גמור. אבל הדבר הזה הוא הכי לא יעיל, הכי לא רציני והכי פוגע בהתנהלות השוטפת של החקירה. אבל אם זה מה שחברתי רוצה, זה מה שנעשה. אנחנו לא באים ממקום של התכתשות, אנחנו באים ממקום של להקל, הרי חברתי כתבה את החקירה, היא יודעת איפה זה מופיע. לא רוצה? נעצור ונחפש בעצמנו.

עו"ד תירוש: טוב.

עו"ד רוזן-עוזר: אנחנו בהחלט יודעים לעשות את זה.

עו"ד תירוש: מאחר וזה בכל זאת בנושא אחר אז אני כרגע אמשיך עם הסדר שלי ואני לא אשאל את השאלה הזאת כרגע, אנחנו נחזור אליה בהמשך כשיגיע הרגע שנדבר על העניין הזה. בסדר? נשמור את השאלה הזאת מה יס ידעו לגבי עמדת משרד התקשורת, נשמור אותה בתעלומה כרגע, האם זאת עדות שמועה, סברה או לא, נחזור אליה בהמשך. אני חושבת שחברי יודע את התשובה אבל נשאיר אותה ככה כרגע.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. טוב, אז היינו במסמכים האלה של מר רון איילון, שתי בקשות נוספות, ועכשיו אני מציגה לך גם את ת/356.

אני רק אגיד לפרוטוקול כי זה כן חשוב להגיד – שלעתים בראיון עד, כמו שחברי הגדיר אותו בשם ואני לגמרי מקבלת את השם, לעתים בראיון עד העד נשאל שאלות פתוחות ולפעמים מספר דברים. לפעמים מציגים לו מסמך מסוים והוא אומר מעצמו משהו, מותר לו להגיד, ואנחנו מחויבים להעביר את זה כפי שהוא אמר. אם הוא אמר את זה ונזכר בזה ביחס למסמך מסוים שהוצג לו, גם אם בעיני חברי זה לא קשור דווקא למסמך אלא לזיכרון אחר אבל העד ככה אמר את זה, אז כך זה מועבר. בסדר?

עו"ד חן: כל מה שאנושי, טבעי והגון אנחנו מקדמים בברכה.

עו"ד תירוש: אז זה מה שקורה בראיון עד, בניגוד לאיך שזה נתפס פה. לא חקירה, אבל העד משיב והוא לא צמוד לדברים שהוא אמר בדיוק בהודעה, לפעמים בכל זאת זה משהו הוליסטי.

ש. בת/356 שמונח בפניך יש כאן פנייה נוספת של מנכ"ל יס רון איילון, אתה מכותב למכתב הזה, הוא גם הועבר במייל אליך ואל מר איתן צפריר. אנחנו נעסוק במר איתן צפריר אחר כך, אבל בכל זאת מאחר וכרגע אנחנו רואים מייל שמכותב לשניכם, תגיד במשפט מיהו.

ת. הוא היה ראש המטה של שר התקשורת דאז מר בנימין נתניהו, שמונה אחרי שגלעד ארדן עזב

את המשרד.

ש. במכתב הזה של מר רון איילון הוא גם מזכיר את הבקשה הקודמת שלו ומדגיש שלמעלה משמונה חודשים עברו וגם מוסיף משהו בפסקה השנייה. תקרא ואני רוצה שתגיד לי מה זכור לך, אם בכלל, לגבי הפנייה הזאת ובמה מדובר.

ת. למעשה הפנייה הזאת היא מוסיפה כאן שבזק מימשה אופציות שהיו לה ביס ולכן עברה את ה-50 אחוז, זה מופיע כאן הכמות המדויקת, ובעקבות זה שקיבלתי את זה העברתי את זה גם ליו"ר מועצת הכבלים והלוויין וגם להרן וגם לדנה בבקשה לבדוק האם יש פה הפרה, כי למעשה היה פה מימוש של בזק לבד, עצמאי, בלי אישור המשרד, מימוש של האופציות, ולמשרד יש יכולת להתמודד עם הפרות אז הדבר הראשון רציתי לדעת אם בכלל יש פה הפרה או שזה תהליך בסדר.

עו"ד חן: ושל מה? הפרה ושל מה.

ת. הפרה של העברת שליטה בלי אישור.

עו"ד חן: לא, ושל מה?

ת. הפרה של העברת שליטה בלי אישור.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, אז בסדר, כתוב, הוא מקריא לך מהמייל, הפרה בשל מה.

עו"ד תירוש: כן, הוא אומר, צריך לבדוק טוב האם יש פה הפרה ושל מה. יש כאן בפועל העברת שליטה, זה מה שכתוב.

כ"ה משה בר-עם: בזק קיבלה אופציות להגדיל את השליטה?

ת. היה לה אופציות במקור בעסקאות מלפני שנים שלא הכרתי כמובן את כל העסקאות שנים אחורה.

כ"ה משה בר-עם: למרות שהדבר הזה מצריך אישור של שר התקשורת.

ת. אז היה איזה אופציות שהיו לה שמונה אחוז אופציות סדר גודל, אפשר להסתכל פה על המספר המדויק, שהיה לה אפשרות לממש, ופשוט הודיעו לי שמימשו אותה.

כ"ה משה בר-עם: שהמשמעות של המימוש זה רכישת שליטה--

ת. למעשה לעבור את ה-50 אחוז, וברגע שאני רואה מעבר של 50 אחוז--

כ"ה משה בר-עם: בעצם הענקת האופציות, למרות שהדבר הזה כרוך באישור של שר התקשורת, של רגולטור, הדבר הזה ניתן?

ת. אני באותה תקופה לא ידעתי מה היה בעבר, ואתה מקבל כזה מכתב אז דבר ראשון אתה בודק אם זה בסדר, לא בסדר, מה לא בסדר. כי בכל אופן זה מעבר 50 אחוז, זה למעשה אומר שבזק היא ה-57 אחוז, משהו כזה.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. למה הם פונים בעצם, למיטב הבנתך, שוב ושוב לא בעניין של העדכון של מימוש האופציה אלא אני מפנה רגע לחלק הראשון שהוא שב בעצם וחוזר על הבקשה שלו.

ת. הם פונים שוב ושוב כי זה חשוב לבזק וחשוב ליס, ומר אילון אמר לי את זה בפגישה ישירה שזה חשוב ליס, לתחרות בשוק וליכולת לשרוד ולכן זה היה חשוב מאוד גם לבזק וגם ליס.

ש. אוקיי. הנה, הוא הרס לנו את המתח אבל נגיע אחר כך לפגישה הזאת עם מר רון איילון. תכף נמשיך עם הנושא הזה גם של ההפרה, אם הייתה, אבל לפני כן אני מבקשת רגע לחזור לעולם המקביל כי ככה זה גם היה במציאות, העולמות המקבילים, ולחזור לנושאים של השוק הסיטונאי. אני רוצה לדבר אתך על מגעים שהיו עם בזק בתקופה הזאת ממש בנושא יישום רפורמת השוק הסיטונאי ואני רוצה להציג לך מסמך שלא הוצג בחקירה, המסמך הוא ת/376, הוא כך נתפס במשרד התקשורת, אסופה של הרבה התכתבויות, סיכומי דיונים, זה כל המוצג אבל אנחנו נתייחס רק למה שבדגלית, לדוגמה מתוכו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: למה גברתי מפנה, למסמך הראשון?

ש. לא, למסמך עם הדגלית. זה נומרטור 1-2 לדעתי.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה מסמך מ-13 במאי 2015, הנדון: שולחן עגול וכו'?

עו"ד תירוש: כן. אז תסתכל רגע על המסמך הזה, הוא אמנם מה-13 במאי אבל בסעיף הראשון כתוב שהדיון הזה התקיים ב-12 במאי, ז"א זה תיעוד של משהו מה-12 במאי, ושזה התקיים בהמשך לדיונים קודמים, יש כאן תאריכים שונים. מה זה המסמך הזה בעצם?

ת. למעשה, כמו שאמרתי בתחילת העדות שלי, מתחילת 2015 אני ניהלתי שולחן עגול, למעשה המסמך הזה זה עוד סיכום אחר במסגרת השולחן העגול. כמו שרואים, הדיון התקיים ב-12, הסיכום יצא ב-13, לא טריוויאלי לעבוד בקצב overnight, ותמיד השתדלנו להוציא את הסיכומים כמה שיותר מהר. ורואים כאן שזה מסמך שמפנה לסיכומים קודמים כי כל בערך שבוע-כמה ימים היה לנו דיון ואז סיכומים, כדי לראות שהחברות מתקדמות ביישום.

ש. אני מפנה אותך לסעיף 5 ד' (1). כתוב כאן: "בזק מוכנה לקיים פגישות עם ספקי השירות לטובת האפיון הנדרש. סיכום מנכ"ל: המשרד מברך על כך שבזק מוכנה סוף סוף להיפגש עם הספקיות בנושא זה על מנת לקדם את האפיון ברמת הפירוט הנדרשת. חבל שבזק סירבה לקיים פגישות אלו עד כה ולא קיימה אותן כבר לפני שלושה חודשים". אתה יכול להסביר את הסיכום שלך?

ת. כן. כמו שאמרתי, המשרד באופן כללי משתדל לא להתערב בממשקים ובפרטים טכניים ומנסה להגיע למצב שהשוק עושה את שלו והחברות מגיעות להסכמה. לצערי, בזק לא הסכימה להיפגש עם הספקיות וכמו שאמרתי היה תהליך בבג"ץ. במקביל אנחנו למדנו את המתג טלפוניה של בזק עוד פעם לעומק בהנחיית בג"ץ, ועדיין הנחיתי את החברות להיפגש ביניהן כדי לראות אם מגיעים להבנות על הממשק – API זה הממשק בין מערכות. ובמסמך הזה סוף כל סוף ראיתי איזה התקדמות אז בירכתי על ההתקדמות שסוף כל סוף מוכנים להיפגש.

ש. אני רוצה להציג לך עוד מסמך, ת/373, בסעיף למזכר.

כ"ה משה בר-עם: המכתב נושא תאריך 13 במאי, אדוני איזה תאריך דיבר שהוא פוטר?

ת. ב-17 במאי קיבלתי את הטלפון ובפועל, צריך החלטת ממשלה, אז ב-20 במאי הפסקתי להיות מנכ"ל. זה הנה ממש שבוע קודם. השתדלתי לעבוד עד הרגע האחרון.

עו"ד תירוש: חברי מסב את תשומת לבי ואולי זה נכון, שלא אמרתי על ת/376 איזושהי אמירה כללית. אני אגיד עוד פעם, מדובר במקבץ של סיכומי דיונים שנתפס ככזה במשרד התקשורת ואנחנו הפנינו לאחד לדוגמה.

עו"ד חן: אלה כל סיכומי הדיונים?

עו"ד תירוש: אני לא אומרת שאלה כל סיכומי הדיונים. אני אומרת שזה מקבץ של סיכומי דיונים.

עו"ד רוזן-עוזר: שהסיבה שזה מוגש ככה כי ככה זה נתפס? זה מה שאנחנו מנסים להבין.

עו"ד חן: לא הוצאתם סיכומי דיונים.

עו"ד תירוש: לא הוצאנו שום דבר.

עו"ד חן: זה כל מה שרצינו לדעת.

עו"ד תירוש: לא הוצאנו שום דבר במיוחד, לקחנו מקבץ סיכומי דיונים שנתפס ככה מהודק במשרד התקשורת והפנינו לדוגמה מתוכו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: נתתם לו מספר, כמו הקובץ הקודם.

עו"ד תירוש: נכון.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. המסמך הזה, שכתוב "המלצת הרו"ז, זה הרן, נכון?

ת. הרן, הרן.

ש. אז המסמך הזה, תסביר לנו מה זה, אנחנו עוברים לדף השני, זה בקשה ותשובה, מה זה המסמכים האלה?

ת. אני אסביר. בגלל שבזק היא מונופול בשוק, כל פעם שהיא רוצה לעשות איזה שהם סלי

שירותים, כלומר לאחד בין שירותים שונים כמו במקרה הזה זה תשתית אינטרנט, זה טלפוניה, זה טלפון בסלולר, אני לא אקרא את הכול כאן, אז היא צריכה לקבל את אישור המשרד, אז היא פונה, במקרה הזה היא פנתה אליי, לקבל את אישור המשרד. כמובן שאני לא בודק את זה סתם, שולח את זה לסמנכ"ל כלכלה, להרן לבאות, הרן העביר את זה לעמי גילה, שזה הסגן שלו, איש בכיר שמכיר את כל הנושא של בזק שנים על גבי שנים, ולמעשה מה שאנחנו רואים פה זה את מכתב התשובה שהם הכינו לי לענות לבזק ובמכתב תשובה הזה בסעיף 2 הם למעשה דוחים את הבקשה בגלל ששוק סיטונאי עוד לא עובד וכל הנימוקים שאמרתי קודם על הקטע של פגיעה בתחרות ודברים כאלה. וזאת הייתה ההמלצה שלהם להוציא לבזק. של הגורם המקצועי.

עו"ד חן: טיפה מאוחר אבל רק כדי שנעקוב, לצורך החקירה הנגדית כל הקטע הזה של סל השירותים, יש התייחסות בהודעות ובראיונות?

עו"ד תירוש: אמרתי גם קודם, נראה לי פספסת שם את האירוע הזה. אמרתי כבר בהתחלה שזה במזכר ואפילו אמרתי לדעתי איזה סעיף, סעיף 9 למזכר.

עו"ד רוזן-עוזר: מכיוון שאנחנו עשר דקות לפני ההפסקה ולי יש איזה משהו שמטריד אותי בעניין האופן שבו אתם מגישים מסמכים - זה כללי, זה לא קונקרטי - אני רוצה לדעת מה אנחנו אמורים לעשות עם זה, אז אולי כדאי רגע, כמה דקות לפני ההפסקה או שהגעת לנקודה או מה.

עו"ד תירוש: אפשר לעצור.

עו"ד רוזן-עוזר: אני לא רוצה להפריע לך.

עו"ד תירוש: את לא מפריעה, אין שום בעיה כי ממילא אנחנו חוזרים לנושא האופציה.

עו"ד רוזן-עוזר: אז זה בסדר עכשיו? כי זאת שאלה טכנית. מגישים מסמכים כי ככה הם נתפסו. אני לא מכירה פרוצדורה כזאת של הגשה, כלומר מה זה אומר, העד לא מאשר את המסמכים האלה, מה זה אומר מבחינת ההגשה שלהם לבית משפט? עכשיו,

מבחינתי, אם עו"ד תירוש חברתי תציין שהיא מגישה רק את המסמך שהיא רוצה מתוך קובץ כזה, זה מספק. אני לא יודעת מה זה אומר שמגישים לבית המשפט, מעבר לזה שמעמיסים על בית המשפט ערמות של מסמכים, מה זה אומר? העד לא מאשר את המסמכים האלה, לא מסמכים שהוגשו באמצעות העד ומה החשיבות של זה שזה נתפס כך או נתפס אחרת? אני לא מבינה מה אני אמורה לעשות עם זה עכשיו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השאלה היא בעצם איך זה מוגש, קודם כול איך מוגש דרכו. אם הוא שייך רק למסמך אחד, האם הכוונה היא להגיש רק את המסמך האחד ולא רציתם לנתק אותו או שעכשיו כל המוצג הזה אמור להיות ראיה, שאני מבינה שלזה ההתנגדות.

עו"ד רוזן-עוזר: זה לא התנגדות, זה שאלה קודם כול.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, שאלה לקראת.

[העד יוצא מהאולם]

כ"ה משה בר-עם: אז זה מישור של קבילות ושל רלוונטיות, אם אני מבין נכון.

עו"ד תירוש: נכון. אז, גברתי, אנחנו כפופים לדיני הראיות כמובן, על עצם התפיסה יעידו חוקרים כאן, אם צריך. כמובן שמה שאנחנו הצגנו לעד, כמו שאמרתי בהתחלה למשל לגבי המסמך הראשון, שבתוך הקובץ השלם יש צרופות למסמך שהוא צד לו, דיבר עליו, התייחס אליו כאן כעדות וגם אמר שהוא ראה את הצרופות - אלה חוות הדעת אם גברתי זוכרת של פרונטיר, פרופ' גרונאו ומר הרן לבאות - אז שם אנחנו כן נתייחס מתוך המסמך לכל המכתב עם הצרופות כראיה שהוגשה לא רק לתפיסה. ביתר הדברים, ברור שבמסמך הזה שהגשנו עכשיו הגשנו אותו ביחד כי לא רצינו לעשות

הפרדה טכנית בעצמנו של מסמכים. נראה לנו לא נכון כי ככה הם נתפסו. ברור שהראיה לצורך אמיתות התוכן נניח או דברים שקרו באמת היא מה שהעד יתייחס אליה, ויתר הדברים הם דברים שנתפסו במשרד התקשורת.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, אז השאלה מה המשמעות שיתר הדברים הם דברים שנתפסו. דבר שנתפס לא הופך אוטומטית לקביל כראיה.

עו"ד תירוש: אנחנו לא מבקשים כרגע.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הגשתם את זה אמנם ביחד אבל אתם מתכוונים להגיש כראיה רק את אותו מסמך, אז מה אנחנו עושים עם כל שאר הניירת?

עו"ד תירוש: גברתי, קודם כול אני אומרת עוד פעם, אנחנו הגשנו את זה ככה כי ככה המוצג נתפס ואנחנו לא נוהגים להפריד מסמכים שנתפסו. יש לנו גם שרשרת ראייתית, גם אח"כ יכולות להיות טענות מאיפה המסמך הזה --

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, לא מספיק שהוא נתפס. נגיד שתוכיחו שזה נתפס

עו"ד תירוש: לא, ברור, אז אני אומרת, אנחנו כבולים לדיני הראיות. מה שלא נשאל העד והתייחס אליו, למעט צרופות שלא הצגנו לו אבל הוא התייחס אליהן במסמך הקודם – מה שלא הוצג לו אנחנו לא נוכל להתייחס אליו כראיה שהוגשה לבית המשפט במהות שלה, מעבר לזה שנתפסו דברים ואולי עדים אחרים עוד יתייחסו לדברים מתוכם, כן? יש לנו עוד עדים ממשרד התקשורת שיוכלו להתייחס. מכיוון שלא כל מסמך קיבל שם סימון אחר ע"י החוקרים שתפסו אלא תפסו מסמכים כהווייתם, לא הפרדנו אותם מתוך המסמכים הגולמיים שלהם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: טוב, עו"ד רוזן, אולי תבדקו את עמדתכם כי אני מבינה --

עו"ד רוזן-עוזר: לא, יש לנו עמדה ברורה, אין לנו התנגדות, מבחינתנו שהכול יוגש לבית משפט.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: כרגע כראיה מוגש רק אותו מסמך מסומן, אם הבנתי נכון.

עו"ד רוזן-עוזר: לנו אין התנגדות שהכול יוגש. עכשיו אני רק מבינה, וחברתי הבהירה היטב, למה

הם מגישים, מה מבחינתה זה ראיה באמצעות העד. כל השאר – כולנו ניהנה מעודף המסמכים.

עו"ד חן: רק כבודכם, כמובן כמובן זה מתוך זה שאין לנו שום בעיה שביהמ"ש ייחשף להכול, אתם רואים, ומשום שאנחנו נסמוך על התביעה שאגב כך, אם למשל יש קבוצת מסמכים שנתפסה במקום מסוים, היא הרי מפעילה שיקול דעת, ויש איזושהי פגיעה מיוחדת בהגשת המסמך כמסמך לצורך הנוחות כי כך זה נתפס וכו', אז שלא אגב ההסבר הזה שהגענו אליו לנוחות וליעילות ייכנסו גם מסמכים שהיא חושבת שהיינו מתנגדים אליהם אם היו מוגשים בצורה הזאת.

כ"ה משה בר-עם: לאדוני תישמר הזכות להתנגד אם יבוא העד שיעיד על מסמך מסוים שאדוני עכשיו – בשלב זה זה הוגש, כך אני מבין.

עו"ד חן: כן, אבל אדוני רואה, אנחנו עכשיו נכנסים לעולם הרגולציה. עולם הרגולציה, ברוך השם, אדוני, מה שדיסק-און-קי קטן מסתיר זה מחסנים על מחסנים על מחסנים. עכשיו אנחנו מוציאים ארגז ומגישים עכשיו באנדל של עשרות מסמכים. אין הרי ציפייה אמיתית ורצינית מצד התביעה או מצד בית המשפט שאנחנו נשב כאן עכשיו, ניירות עפים באוויר, ונבדוק כל מסמך שמא הוכנס מסמך שעל הדרך לא נכון היה להכניס אותו במסגרת הנוחות הזו. ולכן אנחנו אומרים, אנחנו לא מתנגדים ואין לנו סודות ולא נקשה ושיגישו הכול. כל מה שאנחנו מבקשים זה שתופגן רגישות. כאשר הם מתכננים להגיש קובץ מסמכים לבית משפט, שגם הם יפעילו שיקול דעת. ברגיל שיכניסו הכול, אבל אם יש משהו שרואים שהשתרבב ולא נכון, שיפנו את תשומת לבנו, זה הכול.

עו"ד תירוש: אנחנו יכולים גם לנקוט להבא בדרך אחרת.

עו"ד חן: לא, לא צריך.

עו"ד רוזן-עוזר: לא, לא צריך, זה מצוין, הנה הסכמנו. הכול בסדר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, עו"ד תירוש לא רוצה את המטלה הזו עליה שהיא עכשיו תחליט מה נכלל--

עו"ד תירוש: נכון, למרות שאני אומרת, המוצגים מצויים בפני חבריי זה כבר, אם יש משהו שמסוכם שהם מתנגדים הם יכולים גם להגיד. אבל אנחנו גם יכולים לעשות משהו אחר ולהתחיל להפריד מתוך קבצים מקוריים, רק שלא יישמעו אחר כך טענות שזה מופרד וכו'.

עו"ד רוזן-עוזר: היום אנחנו מחלקים מטלות אחד לשני.

עו"ד תירוש: לכן אני אומרת, אנחנו נגיש, אתם יש לכם את המוצגים לפני, אם משהו לא נראה לכם, תפנו, תגידו לנו.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השורה התחתונה היא שאתם לא חייבים להתנגד כרגע כשזה מוצג. בזמנכם הפנוי, כשתעברו על זה, אם יתברר שיש שם משהו שלטעמכם אי אפשר היה להגיש, הזכות להתנגד שמורה לכם כאילו התנגדתם היום.

עו"ד חן: גברתי, אני כבר אומר מראש, שלא יהיו ציפיות, אנחנו שומרים את הזכות הזאת עד לרגע הסיכומים, ואז נמצא זמן פנוי לעבור על מה שהוגש בבאנדלים.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אין בעיה, אנחנו נצא עכשיו להפסקה.

[הפסקה]

<u>המשך חקירה ראשית לעו"ד תירוש:</u>

ש. אנחנו חוזרים לנושא מימוש האופציה, שאלת ההפרה וגם לעסקת העברת השליטה ביס לבזק, ואני מציגה לך את ת/367, זה הוצג לך בחקירה. אני לא מתייחסת כמובן למיילים שלהם אתה לא צד, אלא למסמך עצמו, זה מסמך שנושא תאריך 17 ביוני, שזה מועד שאתה כבר לא נמצא אבל הוא מתעד פגישה מה-12 במאי בראשותך בעצם כמנכ"ל עדיין. אז קודם כול תגיד אם

אתה זוכר את הפגישה, מה זה המסמך הזה, אם אתה זוכר את הדיון.

ת. אני זוכר את הפגישה, זוכר את הדיון. אם לפני ההפסקה דיברנו על המייל שהעברתי שביקשתי לבדוק אם יש הפרה, אז זה דיון בעקבות המייל ההוא של "יש הפרה" וביקשתי שילמדו ויציגו לי את הנושאים מהעבר, מה היה. אז בדיון הזה הייתה סקירה משפטית מה הם מצאו מהעבר בארכיונים, זה מתחיל בהתחלת המסמך, ולאחר מכן יש פה התייחסות של משתתפים בסיכום שלי. בהתייחסות של המשתתפים הרן סמנכ"ל הכלכלה מדבר על זה שיש פה אירוע מהותי ולאור הניסיון בחצי השנה האחרונה כי בזק לא מיישמת את הרפורמה של השוק הסיטונאי, גם אם מאשרים את זה, או ככל שמאשרים את זה, צריך להציב תנאים. זו עמדה של הרן והעמדה שלי זה שהמצב בשוק הסיטונאי וההתנהגות של בזק יש אופציה לפרק את בזק לחברת תשתית ולחברת שירותים.

ש. רגע, תעצור שנייה. אתה יכול להסביר למה התכוונת, מה המשמעות של פירוק?

ת. כן. כבר במסמך המדיניות מ-2012 שדיברתי עליו בבוקר כתוב, במילים פשוטות, שאם לא תהיה ברירה ובזק לא תשתף פעולה עם השוק ותיתן להשתמש בתשתיות שלה אז אפשר בתהליך מסוים לפרק את בזק לחברה שנותנת רק את התשתיות וחברה שנותנת רק את השירותים. תשתיות זה אומר התשתית הפיזית שמגיעה עד לבית של הלקוח, ושירותים זה אומר הגישה לאינטרנט, הטלפוניה, הסלולרית, הטלוויזיה, כל היישומים למיניהם שאפשר להריץ מעל תשתית. גלעד ארדן דיבר על זה יותר מפעם אחת, שאם לא תהיה ברירה, נגיע לזה אז נגיע לזה.

כ"ה עודד שחם: דיברנו על זה בבזק? על האפשרות הזאת?

ת. היה מדובר על זה בתקשורת, זה עלה בתקשורת יותר מפעם אחת. אני זוכר שגם בהקמת הממשלה החדשה ב-2015 גלעד ארדן אמר שהוא יעלה הצעת חקיקה לעשות את זה. בקיצור, אז בפירוש אני אומר שצריך לשקול את זה ולבדוק את זה כי אנחנו מגיעים למצב שבו קשה מאוד ליישם עם בזק את הרפורמה וצריך לשקול אם להתנגד למיזוג ולא רק להטיל תנאים.

הערכה של המסמך נעשתה אחרי תקופתי אבל התוכן הוא במהות מה שסוכם. אני לא עברתי על הערכה הסופית של המסמך הזה.

עו"ד תירוש: כשאתה אומר בסעיף 2 "להתנגד למיזוג, זה שבוצע בפועל וזה שלגביו טרם ניתן אישור", מה הכוונה?

ת. הכוונה היא למימוש האופציות של השמונה אחוז, זה בוצע בפועל – כי דה-פקטו נקבעה לנו עובדה, וגם לגבי הבקשה שעומדת לבחינה שעדיין לא סיימנו בחינה של הדבר הזה.

ש. סקרת את העמדה של הרן, את העמדה שלך, ובסעיף 4 במסמך, דנה: "מתעוררות שאלות לגבי משמעות השינוי באחזקות שתואר". מה הייתה העמדה של דנה, שהכוונה בטח לגב' נויפלד.

ת. כן. גם פה הייתה עמדה של יש ספק אם מה שעשו זה בסדר ושצריך לבדוק את זה יותר לעומק. זה לא היה בשל עדיין מספיק כדי לקבל החלטה אבל בפירוש היה כבר בשלב של יש יותר מידע שהחבר'ה בדקו, שהסמנכ"לית המשפטית בדקה, היועצת המשפטית בדקה וכלכלה בדקו, יש כבר יותר בסיס לעמדה שלהם, אבל עדיין אני לא יכול להגיד שזה סוף התהליך.

ש. זאת אומרת, עד כמה בתקופתך גובשה העמדה הסופית לעניין ההפרה?

ת. לא גובשה עמדה סופית אבל אתם רואים את רוח הדברים שהייתה של האנשים שהשתתפו בדיונים.

עו"ד חן: סליחה, רק להבהיר שנדע לחקירה נגדית. כשאת שואלת אם גובשה עמדה סופית-

עו"ד תירוש: לעניין ההפרה.

עו"ד חן: לעניין ההפרה. לא לעניין הפירוק, לעניין ההפרה.

עו"ד תירוש: כן. זה מה שהיועצת המשפטית בדקה.

עו"ד חן: לא, כי הוא דיבר על רוח הדוברים וראינו קודם שהתייחסות לשאלה אחרת וזו שאלת הפירוק.

עו"ד תירוש: אוקיי.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אני לא יודעת אם אמרת את זה ברור, אז כשאתם מדברים כאן על תנאים ככל שמאשרים את המיזוג, על איזה תנאים אתם מדברים?

ת. לא סיכמנו תנאים אבל יכולים להיות כמו שאמרתי קודם תנאים כמו למשל מגבלות על התקנות בבית לקוח, מגבלות על קופסאות כאלה או אחרות, תנאים כלכליים.

ש. שמה מטרתם?

ת. שמטרתם להגביל את הכוח של בזק, שהמונופול לא יהיה כזה שהוא יוכל להדיר את הרגליים של האחרים.

ש. מהדיון הזה ב-12 במאי עד שעזבת את משרד התקשורת – אז אולי תגיד לנו מתי זה היה.

ת. אז תיארתי את זה בחקירה, הממשלה כוננה ביום חמישי, במוצאי שבת צלצלו אליי מלשכת ראש הממשלה ואמרו לי שראש הממשלה רוצה לדבר אתי. בסופו של דבר עד 1-12 בלילה כשהלכתי לישון לא הייתה שיחה. למחרת ביום ראשון ב-17 במאי כשהייתי בכניסה לפגישה אצל השר לשעבר אקוניס, שהיה אמור להיות שר במשרד התקשורת אז הבאתי לו את התיק חפיפה, חמישה לארבע קיבלתי טלפון: ראש הממשלה רוצה לדבר אתך. בשיחה של עשרות שניות הודיע לי שאני לא אמשיך להיות מנכ"ל המשרד. נכנסתי לפגישה, עדכנתי את השר אקוניס שזאת הייתה השיחה ואני אעביר לו תיק חפיפה אבל אני לא אמשיך להיות המנכ"ל. לאחר סבב של החלטת ממשלה, כי למעשה אי אפשר לפטר מנכ"ל בצורה כזאת, צריך החלטת ממשלה, לקח סדר גודל של שלושה ימים, סבב של החלטת ממשלה, ואם אני זוכר נכון את התאריך, שלושה ימים אחרי זה ב-20 במאי למעשה נכנסה החלטת ממשלה לתוקף ואני עזבתי את המשרד ב-20 במאי.

ש. אוקיי, אז מה-12 עד ה-20 במאי, עד כמה היה למיטב ידיעתך כמנכ"ל שינוי בעמדה שלכם משרד התקשורת לגבי הצורך להתנות את המיזוג ככל שיהיה בתנאים?

ת. לא היה שינוי בעמדה בכלל. אני מכיר את העמדות שנשארו אותו דבר, לא השתנה כלום,

והמשכנו להמשיך ברגולציה של השוק הסיטונאי כרגיל באותו שבוע.

ש. מחומר החקירה עולה טענה שהוצגה לך גם בחקירה שלך (אני אשתמש במילים יותר יפות מאיך שהציגו את זה החוקרים), שאישור העברת השליטה עוכב ע"י משרד התקשורת בתואנות שווא משום שמשרד התקשורת רצה מנוף על בזק. מה תגובתך לזה?

עו"ד חן: זה נאמר שאני זוכר אבל אם את יכולה להפנות אותנו מהר שנעקוב אחרי התשובה שלו בבקשה?

עו"ד תירוש: 21/2/2018, זה מופיע אצלי בגיליון 6-7 משורות 203 ואילך.

ת. למעשה, כמו שאמרנו, גלעד ארדן ביקש לכרוך את השוק הסיטונאי ואת הנושא של אישור עסקת בזק-יס ולכן הדברים כבר קשורים אחד בשני. עכשיו, כל אחד יחשוב על הפרשנות של זה אבל אני לפחות מבין שגם ברמה המקצועית וגם ברמה של השוק הכולל בראייה מערכתית יש לזה שיקולים שהם שיקולים כלליים, גם כלכליים וגם טכנולוגיים, כדי לוודא שזה לטובת הציבור.

כ"ה עודד שחם: הכריכה אתה מתכוון.

ת. כן.

עו"ד תירוש: אחרי שדיברנו על מה שקרה במשרד התקשורת על העברת השליטה עד לסיום התפקיד שלך, נשלים רגע את מה שקרה למיטב ידיעתך והממשקים שלך במועצת הכבלים והלוויין עד לסיום תפקידך. מתי זכור לך, אם בכלל, שד"ר חי שגב החלה לטפל בבקשה, לידיעתך, לפי הממשקים אתך?

ת. אז בשלב הראשון היא לא טיפלה בבקשה ופנתה אליי כדי לקבל משאבים, כי היא אמרה שאין לה משאבים לעשות את הדבר הזה. היא גם הוציאה מכתב בנושא אם אני זוכר נכון. בסופו של דבר הצלחנו למצוא תקציב, העמדנו לה תקציב ואז היא ביקשה לצאת למכרז לחברה חיצונית שתיתן את הייעוץ הכלכלי כי אין לה מספיק משאבים בתוך המשרד. בשלב הזה של בחירת החברה החיצונית אני פשוט עזבתי ומפה והלאה התחילה העבודה האמיתית. עד אז

לא הייתה ממש עבודה משמעותית.

ש. כשאתה אומר "השלב הראשון", מתי לא הייתה עבודה?

ת. למעשה השלב הראשון מחולק עוד מיולי 2014 וגם בפנייה שהייתה בינואר 2015, היו שם פניות בינואר והיו שתי פניות בפברואר, כלומר בכל התקופה הזאת לא ממש טופל וגם הייתה לה מגבלת משאבים והיא ביקשה ממני כמנכ"ל משרד לנסות לעזור לה בתקציב של המשרד כדי בכל אופן לקבל גוף חיצוני שיעזור לה בייעוץ. וזה משהו שאת יודעת, בודקים את התקציבים, רואים איפה יש, ואם מצליחים להשיג תקציב לנושא שהיא צריכה אז מסיתים תקציב.

ש. אני מציגה לך שני מסמכים: אחד ת/355 והשני ת/363, שניהם הוצגו בחקירה. מה שאנחנו רואים כאן זה מכתב של ראש הממשלה דאז מר נתניהו, שר התקשורת גם, הוא חתום כראש הממשלה ושר התקשורת, אל ד"ר יפעת בן חי שגב, יו"ר המועצה לשידורי הכבלים והלוויין, שבו בקשה להתנעת בדיקה לאישור שינוי החזקה. מה שאני שואלת אותך זה מדוע הוא מבקש להתניע את תהליך הבדיקה?

עו"ד בן צור: העד יודע משהו מידיעה אישית?

עו"ד תירוש: אני אשאל את זה אחרת: עד כמה היה צורך בבקשה פורמלית של ראש הממשלה ושר התקשורת כדי להתניע את המהלך למיטב ידיעתך?

ת. עוד פעם, אני לא זוכר את כל הפרטים באותה תקופה, אבל בדרך כלל לא היו מכתבים כאלה של התנעה, לפעמים היו מכתבים של התנעה, פשוט היות שהיו פניות של מר אילון במהלך ינואר-פברואר מספר פעמים, אני לא זוכר מי ביקש שאני אכתוב איזה טיוטת מכתב שיעבור לחתימת ראש הממשלה ואז זה המכתב שלמעשה בוצע.

ש. יש לך ידיעה למה דווקא זה במרס? הרי אנחנו רואים בקשות קודם מהחברה עצמה.

עו"ד חן: סליחה, עו"ד תירוש. העד דיבר על טיוטת מכתב שהם הכינו, את יכולה להפנות אותי איפה הוא?

עו"ד תירוש: זה נמצא בחקירה, אני אגיע לזה.

ת. המכתב הזה פשוט נשלח כטיוטה בהתחלה ואז--

עו"ד חן: ברשותך, אני לא שואל אותך כרגע, אסור לי לשאול אותך, בסדר? זה החוקים פה. אמרת משהו, אני שואל אותה, היא יכולה לשאול אותך, היא יכולה לא לשאול אותך, מה שהיא לא תשאל נשאל בנגדית.

עו"ד תירוש: מה אתה שואל אותי?

עו"ד חן: איפה הטיוטה? של מכתב ההתנעה בחתימת ראש הממשלה.

עו"ד תירוש: אז קודם כול יש לך בהודעות, ותכף אני גם אציג, מסמכים שזה יצא מהלשכה של משרד התקשורת, אני מפנה אותך אם צריך. הודעה מיום 28/12018, גיליון 26, מציגים לו אפילו החוקרים שעולה שהמכתב עצמו הוכן בלשכה המשפטית במשרד התקשורת. העד אומר שהוא לא זוכר את זה בחקירה שלו.

עו"ד חן: אבל עכשיו הוא אמר שהם הכינו.

עו"ד תירוש: אז מה שהוא אמר אתם תחקרו מה שאתם רוצים, אני לא אחראית למה שהעד זוכר או מספר, אני לא מבינה.

עו"ד חן: סליחה, זו לא טענה, אני רק רציתי לברר--

כ"ה עודד שחם: אדוני קיבל תשובה, בסדר.

עו"ד תירוש: העד גם רוענן זיכרונו, הוצגו לו הדברים, שתכף נציג אותם גם, והוא אומר את הדברים.

כ"ה משה בר-עם: אני רק רוצה אולי להבין קודם, העמדה של המשרד מבחינה משפטית, אדוני לא משפטן אבל ככל שאדוני יודע, למשל העובדה שהשינוי בהחזקה בטרם התקבל האישור, מה הנפקות החוקית של המהלך הזה? ז"א, ניתן לאשר בדיעבד? זה לא חוקי, זה כן חוקי אבל לצורך--

ת. ניתן לאשר בדיעבד ולקנוס את החברה על פעולה לא חוקית, ניתן להגיד שמתנגדים

ואז למעשה זה לא קיבלו את כל האישורים הרגולטורים וזה חוזר אחורה. יש כמה אופציות.

כ"ה משה בר-עם: אוקיי. ז"א זה לא בטל העובדה שזה נעשה ללא אישור מראש של השר.

ת. זה לא בטל אוטומטית. תמיד אנחנו בוחנים ובודקים עניינית.

כ"ה משה בר-עם: גם אם זה נעשה בדיעבד? זה מה שאני שואל.

ת. כן, כן, היינו בודקים תמיד, בודקים עניינית, ואם אין בעיה בפעולה בדיעבד, אז אתה יודע, לא צריך עכשיו לבטל פעולה בדיעבד שאין בה זה.

כ"ה משה בר-עם: אני שואל מה עמדת המשרד הייתה, זה הכול.

ת. כן.

עו"ד בן צור: יש עוד אפשרות שזה כבר הותר בשלב קודם יותר. זה עוד אפשרות שיש, שזה מלכתחילה היה מותר מכוח מסמכים מסוימים.

עו"ד תירוש: אתה מדבר על ההפרה?

עו"ד בן צור: על טענת ההפרה.

עו"ד רוזן-עוזר: אני רק רוצה להבהיר לבימ"ש שבתשובה לשאלתו של אדוני, הוצגה פה תמונה באמת חלקית ובנגדית אנחנו נשלים את התמונה.

כ"ה משה בר-עם: כן, זה כבר הבנתי, שהתמונה ביחס להפרה נטענת ולא בהכרח הייתה הפרה, זה מה שעו"ד בן צור אומר, בסדר, אנחנו נשמע את זה.

עו"ד תירוש: העד גם אמר שזה לא נבדק באופן סופי, רק הוא אמר שהייתה רוח של הדברים מהמסמך.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אני אציג לך מספר מסמכים, גם הוצגו לך בחקירה שלך, ת/361, ת/362, ת/366, זה כמה מסמכים שעוסקים באותו דבר אז אני מציעה שהם כולם יהיו בפני העד. אנחנו רואים כאן

בטיוטה 366, כתוב למעלה את המספר, קודם כול גם כמקרא, מי זה גילי מאי?

ת. יועץ במשרד ראש הממשלה.

ש. ואז אנחנו רואים שגב' דנה נויפלד אומרת לו בשעה חמש: "גיל שלום, מצ"ב טיוטת מכתב בהתאם לבקשתו של הראל בשיחה שהתקיימה מוקדם יותר". אני שואלת אותך רק גם כמקרא מי זה הראל?

ת. מר הראל לוקר--

ש. למיטב ידיעתך, שוב, לא כתבת את המכתב הזה אז למיטב הבנתך.

ת. לא, מר הראל לוקר היה מנכ"ל משרד ראש הממשלה באותה תקופה.

ש. אוקיי. מה ידוע לך על הנסיבות שהובילו להכנת הטיוטה במשרד?

ת. שהראל לוקר ביקש טיוטת מכתב--

ש. אתה יודע את זה? אתה זוכר את זה?

ת. אני זוכר שיחה עם הראל לוקר, שבשיחה הזאת השתתפו שישה אנשים, העדתי עליה גם בעדות.

ש. אז אנחנו נגיע אליה מיד. אני רק שואלת, אתה זוכר בשיחה הזאת שעלה נושא של מכתב ההתנעה?

ת. אני לא זוכר אם עלה הנושא של המכתב בשיחה הזאת או שהוא פנה ישירות לדנה (נויפלד) ודיבר איתה. לא זוכר ברזולוציה הזאת.

ש. מה הוסבר לך ע"י גב' בן חי שגב לגבי גורמים שאיתם היא צריכה להיות בממשק איתם לצורך קבלת ההחלטה על ידה?

ת. כמובן קודם כול המועצה עצמה והיא רצתה חוות דעת כלכלית של גורם שיגיד מה דעתו בעניין הזה.

ש. אתה זוכר מתי שוחחתם על זה?

ת. באזור חודש פברואר-מרס, בשלושה חודשים האחרונים של התפקיד שלי, לא זוכר מועד

מדויק.

ש. אני מציגה לך את ת/369, שלא הוצג לך בחקירה, זה מופיע בסעיף 12 למזכר. רואים שאתה מבקש לתייק, שקיבלת את המכתב, מה זה המכתב הזה? זו תשובתה של הגב' חי שגב, אני לא שואלת אותך על תשובתה, אבל היא מדברת כאן על בחינה כלכלית וכו' ושהעסקת יועץ כלכלי מתאים לביצוע הבדיקה זה מתעכב. אנחנו ב-16 באפריל. אילו בקשות קיבלת בנושא הבדיקה הכלכלית הזאת של המועצה?

ת. מה שאמרתי קודם, זכרתי שהיא הוציאה מכתב גם בנושא הזה, שלמעשה אין למה משאבים כלכליים כדי להעסיק חברה לבצע את הבדיקה והיא ביקשה משאבים כלכליים.

ש. וזה כבר בקיץ היה הפנייה אליך?

ת. את רואה את התאריך, זה באזור חודש אפריל.

ש. מה היה התהליך המקובל במקרים כאלה במשרד התקשורת?

ת. במקרים כאלה בדרך כלל היה מקובל קודם כול להכניס את זה בתכנית העבודה, וזה לא היה בתכנית העבודה, לכן היא הייתה צריכה לבקש משהו שהוא חריג מתכנית העבודה. לאחר מכן בודקים אם יש מקור תקציבי. אם יש מקור תקציבי שאפשר להשתמש אז מעבירים את המקור התקציבי לנושא הזה, ואז המועצה עצמה צריכה לצאת במכרז, לבחור בין כמה חברות, בתהליך המכרז היא מנהלת אותו ועצמאית לחלוטין, ואחרי שהיא גומרת את תהליך המכרז היא רק באה לאשר את החברה הזוכה במשרד התקשורת כגוף פורמלי, כי הסמכויות לאישור של המכרזי היה במשרד התקשורת.

ש. תהליך כזה קרה בתקופתך?

ת. למיטב זיכרוני, כן, התהליך קרה, הם התחילו את המכרז--

ש. לא, תהליך כזה במקרים אחרים קרה?

ת. כן, כן, קרה במקרים אחרים שהם היו צריכים לעשות מכרזים, הם בנו, חזרו, הוועדה הייתה מתכנסת אצלי בימי ראשון והיו חוזרים, מאשרים אצלי את הזה, אבל זה היה, עוד פעם,

תהליך טכני, לא תהליך מהותי. תהליך טכני כי את החלק המהותי הם ניהלו. התהליך הטכני בהיבט של אישור המכרז, לראות שנעשתה תחרות, לראות שהמחירים נראים בסדר, ברמות האלה.

ש. כמה זמן אמור להימשך תהליך כזה?

ת. בדרך כלל תהליך כזה נמשך מספר חודשים. חודשיים, שלושה חודשים, תלוי בלחץ ובזמן. זמן סביר של תהליך כזה הוא מספר חודשים. לפעמים זה לוקח גם יותר אבל זמן אופייני זה מספר חודשים.

ש. אתה זוכר מה אמרת על זה בהודעה?

ת. לא זוכר במפורש.

ש. אני ארענן את זיכרונך, אמרת על זה גם משהו במזכר. אמרת: "זה הליך שצריך לקחת מספר שבועות, לא יודע אם שבועיים או חודשיים".

ת. כן, המספר שבועות זה במקרים קיצוניים שמשהו מאוד מאוד דחוף ולחוץ, אבל באופן כללי זה תהליך שלוקח את החודש, חודשיים, שלושה חודשים. כי בסוף זה מכרז, צריך לתת זמן לחברות לענות, לקבל תשובות, לנתח אותן. שבועיים זה במקרה שהיה משהו ממש ממש דחוף.

ש. מבחינת הקשר, אם בכלל, בין המלצת משרד התקשורת, עמדת משרד התקשורת, לעמדת מועצת הכבלים והלוויין, עד כמה משרד התקשורת היה צריך להמתין לעמדה הזאת? או עד כמה זה מסלולים נפרדים?

ת. בעיקרון אנחנו התייחסנו לזה כמסלולים נפרדים. כמו שאמרתי קודם, מועצת הכבלים והלוויין זה ישות סטטוטורית עצמאית, יכולים לקבל החלטה עם המלצה לשר בצורה א', משרד התקשורת שמסתכל על השוק בצורה כוללת יותר יכול לעשות עבודה ולהגיע למסקנה ב' ואז השר צריך לנהל דיון ולשמוע את כל הצדדים ולקבל החלטה מה עמדתו.

ש. אוקיי. אני עוברת לנושא אחר, לתקופה של מר נתניהו כשר התקשורת. כראש הממשלה כמובן אבל כשר התקשורת. ספר לי בבקשה מה ההיכרות שלך עם עדן בר-טל.

ת. עדן בר-טל היה מנכ"ל משרד התקשורת לפני תקופתי. פגשתי אותו מספר פעמים כשהוא היה בתפקיד. פגשתי אותו ביוזמה שלי לחפיפה קצרה כשנכנסתי לתפקיד, או ממש לפני שנכנסתי לתפקיד, ובאופן כללי היה לנו קשר שוטף כי היו עוד דברים שהוא היה צריך לעשות. אני מכיר אותו ברמה מקצועית אישית.

ש. מה היה הממשק שלך אתו לאחר כניסתו של שר התקשורת החדש מר נתניהו?

ת. אז עדן בר-טל פנה אליי ביוזמתו ואמר לי שהוא יודע ושמע שמחפשים לי מחליף בשוק, הביא את זה לידיעתי מה שנקרא. לאחר מכן ביקש לארגן פגישה עם מר ניר חפץ, פגישה משולשת, כדי שאני אשמע את הדברים ואולי אני אהיה כן מקובל על לשכת ראש הממשלה. הפגישה הזאת התקיימה ואחרי הפגישה הוא התקשר אליי ואמר לי שהוא חותם עליי בלשכת ראש הממשלה שאני בסדר.

ש. הפגישה התקיימה עם מי?

ת. הפגישה התקיימה עם מר ניר חפץ ועם עדן בר-טל ברמת השרון, ליד הכיכר המרכזית בבית קפה.

עו"ד חן: מתי זה היה?

ת. אני עוד פעם, לא זוכר את המועד המדויק אבל זה היה באזור דצמבר 2014-ינואר 2015, לא זוכר את המועד המדויק אבל זה פחות או יותר האזור. זה היה מיד אחרי חילופי השרים, לכן אני זוכר פחות או יותר את האזור.

עו"ד תירוש: היו לך פגישות נוספות עם מר חפץ?

ת. הייתה לי פגישה אחת עם מר חפץ בבית קפה אתו ועם עדן, לא היו לי פגישות נוספות. אמרתי בחקירה, פעם אחת היה איזה צלצול שכנראה צלצל בטעות אבל לא היו לי פגישות ולא היה לי ממשק ישיר אתו.

ש. אוקיי, עכשיו אנחנו נחזור למר איתן צפריר, אם אתה יכול לספר לנו קצת עליו, מי הוא, מה היה הקשר שלך אתו?

ת. לא הכרתי את עו"ד איתן צפריר קודם. באיזשהו שלב העבירו לי מידע עליו ואמרו לי שהוא הולך להיות ראש המטה של שר התקשורת בנימין נתניהו באותה תקופה וגם מקשר למשרד, שלמעשה הוא החליף את זיוה אגר שהייתה לפני זה אצל גלעד ארדן ועזבה למשרד הכלכלה. טיפלנו בקליטה שלו במשרד התקשורת כמו שמטפלים בקליטה של כל עוזר, כי זה בלשכת שר התקשורת ולא בלשכת ראש הממשלה. הממשק שלי אתו היה ממשק שלמעשה הלך ועבר לכיוונו ופחות לכיוון מר ניר אוגולניק שהיה היועץ היותר זוטר, ובחודשים האחרונים במשרד התקשורת למעשה הוא היה האדם שמקשר ביני לבין ראש הממשלה.

ש. מתי לראשונה פגשת אותו, אתה זוכר את הפגישה עצמה?

ת. לא זוכר את הפגישה עצמה בצורה ספציפית אבל זה היה באזור סוף דצמבר, תחילת ינואר, ממש שבועות אחרי ששר התקשורת הוחלף.

ש. מי נכח בה?

ת. אני לא יודע אם זו הייתה פגישה ראשונה שלי עם איתן כי יכול להיות שפגשתי אותו במשרד התקשורת קודם ולכן אני רוצה לדייק, אבל הייתה לי פגישה משולשת של ראש הממשלה דאז מר נתניהו, של עו"ד איתן צפריר ושלי בלשכה של מר נתניהו. בפגישה הזאת למעשה ביקש ממני מר נתניהו להציג פחות או יותר מה עושים במשרד, הצגתי את זה באופן מאוד כללי בקווים כלליים ובאותה פגישה גם נאמר לי ע"י מר נתניהו שאיתן צפריר הוא למעשה הגורם שמקשר מראש הממשלה אליי וכל ההנחיות של איתן צפריר זה כאילו הנחיות של ראש הממשלה.

ש. אילו פגישות נוספות, אם בכלל, היו לך עם מר נתניהו בתקופת עבודתך כמנכ"ל משרד התקשורת?

ת. לא היו לי פגישות ישירות עם מר נתניהו עד לשיחת הטלפון הידועה שהוא פיטר אותי. באופן

כללי אם היה משהו בממשלה שהיה צריך להציג עוד כשגלעד ארדן היה אז הייתי בא, מציג, הולך.

ש. בחקירתך הוצג לך שעו"ד צפריר הכחיש את האמירה שלך שבפגישה ביניכם מר נתניהו אמר לך לפעול לפי הנחיותיו של צפריר, אלא שנאמר לכם לפעול בשיתוף פעולה. מה אתה אומר על זה?

ת. שעמדתי על שלי שנאמר לי שהוא הנציג של ראש הממשלה וההוראות יעברו דרכו. מה שנקרא: אמר. זה מה שאמרתי בעדות שלי: אמר.

ש. ואתה עומד מאחורי גרסתך?

ת. אני עומד מאחורי גרסתי וגם שאלו אותי החוקרים אם אני מוכן להתעמת אתו והסכמתי להתעמת אתו.

כ"ה משה בר-עם: זו שיחה שהייתה שלושתכם לבד, לא היה תיעוד, לא היה רישום.

ת. שום רישום.

עו"ד חן: כבודכם, אנחנו לא מכירים עימות--

ת. לא היה עימות.

עו"ד תירוש: הוא לא אמר שהיה עימות, הוא אמר שהוא הסכים לעימות.

עו"ד חן: זה המשפט הבא שלי. אני פשוט לא סיימתי. אנחנו גם לא מכירים תיעוד, הצעה, זכ"ד, משהו, שהחוקרים מציעים לעשות עימות. אגב, מתוך החקירה שלפניכם אנחנו גם לא מכירים את התשובה הזו שהעד נתן עכשיו לגרסתו של צפריר, אבל זה לחקירה נגדית.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זה מה שהוא אמר.

עו"ד תירוש: זה קיים. התשובה שלו קיימת.

עו"ד חן: נראה בחקירה נגדית. אבל אני לא אומר את זה כדי להתנגח.

עו"ד תירוש: אני בכל אופן שאלתי שאלה מתוך החקירה כי אחרת אני לא מעמתת עדים עם

עדויות של עדים אחרים, רק כשזה נעשה בחקירה אנחנו יכולים לעשות את זה.

כ"ה משה בר-עם: אני רציתי לשאול שאלה אחרת: שיחות כאלה עם ראש הממשלה לא מתועדות? אין רישום? אין פרוטוקול? אין זכ"ד? אין כלום?

ת. לא היה שום דבר. לא נשלח שום דבר.

כ"ה משה בר-עם: לא צריך שיישלח, השאלה אם אין גורם שמתעד.

ת. לא היה שום גורם שתיעד. אמרתי, היה גורם רביעי שלא זכרתי בדיוק מי זה, שנכנס, יצא, נכנס, יצא, אבל לא באמת היה חלק מהפגישה.

עו"ד תירוש: אז רק אני אגיד שחברתי מסבה את תשומת לבי לכך שבריענון הזיכרון שנשלח אליכם שכולל גם חלק על 1000, הוא כנראה אמר את זה לחברתי בריענון הזיכרון שלה, ושם נכתב לכם במזכר ריענון הזיכרון, אם תוכלי להפנות אותנו לסעיף, שהציעו לו לעשות עימות. זה לא מפתיע אתכם. מעולה.

עו"ד חן: ממש לא מפתיע, בחיי שלא. אז אם את יכולה להפנות אותנו בבקשה, כי אנחנו עכשיו מעידים על 4000.

עו"ד תירוש: אני רק אומרת שאנחנו בתחילת הדרך וגם לבקשת חברי אמרנו שאנחנו לא עושים הפרדה בין החומרים. כל החומרים זה פרשה אחת גדולה שמחולקת לפרשות, במיוחד כשיש עדים שיש להם מספר הודעות ולכן הכול קשור ולכן גם רשמנו את זה במזכר.

עו"ד רוזן-עוזר: אם עו"ד צבירן יכולה גם להפנות אותנו לתיעוד של החוקרים של ההצעה הזאת לעימות, שזה מה שעו"ד חן שאל.

עו"ד תירוש: אני לא מכירה.

עו"ד רוזן-עוזר: אז אין תיעוד.

עו"ד תירוש: לא, אני לא אמרתי שאין, בזהירות אני אומרת שאני לא מכירה תיעוד כזה ואנחנו נבדוק אם יש אצלנו בחומרי החקירה.

עו"ד רוזן-עוזר: מעולה. אז תבדקו כי אצלנו אין.

עו"ד תירוש: בסדר גמור.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. האם זכור לך באיזה אופן התבטא מולך צפריר בנושא הזה של תפקידו מולך?

ת. צפריר אמר לי מספר פעמים די רב לאורך החודשים האלה שלא רוצים אותי שם ושאני צריך להתפטר, זו אמירה אחת שהוא היה אומר לי באופן די עקבי ושיטתי. אמירה שנייה שהוא היה משתמש בה הרבה זה שאני לא עושה מה שאומרים לי.

ש. אתה זוכר עוד אמירה שהוא נהג לומר לך?

ת. הוא ישב בלשכת שר התקשורת בירושלים, בלשכה הגדולה שמה – שר התקשורת הלשכה בירושלים, למנכ"ל יש לשכה גם בירושלים וגם בתל אביב, חלק מהזמן הוא בתל אביב – והוא אמר לי שהוא דה-פקטו שר התקשורת.

ש. בחקירתך הוצג לך שלטענת צפריר אתה זה שאמרת לו את המשפט הזה, "אין שר תקשורת, אני שר התקשורת". ככה נאמר. מה תגובתך על הדברים האלה?

ת. אני מעולם לא אמרתי שאני שר התקשורת, אני תמיד הצגתי את עצמי בתור מנכ"ל משרד התקשורת, זה מספיק מכובד בעיניי. גם בחקירה אמרתי "אז אמר", אני לא יודע להתמודד עם אמירות של אנשים.

עו"ד חן: כבודכם, בכל זאת, שוב, יש כאן מהלך של התביעה שמשפטית אני לא מבין אותו והוא דורש הסבר. אני חושב שבית המשפט זכאי לקבל את ההסבר וגם אנחנו זכאים לקבל את ההסבר. ואם לא נקבל את ההסבר אז כרגיל נילחם בחושך. יש כאן שני עדי תביעה: עו"ד איתן צפריר מצד אחד, והעד הנכבד, מנכ"ל משרד התקשורת לשעבר מר אבי ברגר, מצד אחר. עכשיו מטיחה התובעת --

עו"ד תירוש: לא רק עכשיו, בחקירה.

עו"ד חן: לא משנה איפה. עכשיו זה בבית משפט, אנחנו לא עושים מיקור חוץ למשפט בחקירה. עכשיו מטיחה התובעת עד בעד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: היא לא מטיחה עד בעד, היא שואלת עד על משהו שנאמר שהיא מצפה לתשובתו. מה היא צריכה לעשות, למחוק משהו?

עו"ד חן: אבל אני לא אמרתי שלא תעשה.

כ"ה משה בר-עם: אדוני יכול להסתייג מתוכן הדברים שזה נאמר מחוץ לבית המשפט. יבוא לפה עו"ד צפריר, נשמע אותו.

עו"ד חן: לא, עוד לא הגעתי לומר מה שאני רוצה. הרי לתביעה אסור לעשות impeachment לאף צד, אסור לעשות impeachment של העד שלו. זה כלל משפטי. ולכן בסיטואציה שבה יש הפגשה בין השניים, אני חושב שאנחנו זכאים לדעת מה עמדת התביעה לגבי עדיה – האם היא מחזיקה בגרסה, בטענה אותה היא מבקשת להוכיח שמה שמר ברגר אומר הוא הנכון או שמא הגרסה שהיא מאמצת ומולה אנחנו צריכים להתמודד ולהתגונן היא עדותו של מר צפריר. כדי שנדע פשוט מול מה להתגונן. זה משפיע על החקירה הנגדית של מר ברגר, זה משפיע על החקירה הנגדית של מר צפריר, זה כל מה שביקשתי. לכן אמרתי, בשני משפטים אני אסביר מה אני מבקש, זה הכול. לא אמרתי שהיא לא יכולה להציג לעד, רק לדעת באיזה עמדה היא מחזיקה.

עו"ד תירוש: חברי לא מצוי בחושך. עמדת התביעה מצויה בפרוטרוט בכתב האישום, שם מתואר כל הסיפור העובדתי שעמדת התביעה נוקטת בו ואנחנו לא מתחילים לצבוע במהלך העדויות עצמן את העדויות מה אנחנו לוקחים מפה ומה אנחנו לוקחים משם. יש כתב אישום שמתאר את מהלך הדברים שהתביעה מחזיקה בו, חברי לא מצוי בחושך, יכלכל את צעדיו בחקירה הנגדית כמו שהוא עושה יפה ביכולותיו הרבות.

אנחנו לא נבוא ונגיד לא בפני העד וגם לא לא בפני העד את הדברים לגבי האמירה הזאת או לגבי האמירה הזאת של שום עד, לא רק של העד הזה.

עו"ד חן: כבודכם, זה עניין חשוב, זה עניין חשוב. שלוש השאלות האחרונות של חברתי שהיא מציגה לעד להתייחסותו, דברים שאומר עו"ד צפריר, אינם כתובים בכתב האישום. הם פשוט לא כתובים בכתב האישום. זה לא קשור לכתב האישום וזה לא נובע מכתב האישום. אז למה אני צריך לנחש? התשובה שחברתי עכשיו אומרת: תנחש. למה?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, כמו שאמרה עו"ד תירוש, אדוני יעשה כמיטב הבנתו כשיגיע לחקירה הנגדית. העדה שואלת עד, הוא אומר מה שאומר, זו התשובה שהוא נתן גם קודם ואדוני לא יתעמת אתו.

כ"ה משה בר-עם: למה אדוני מצפה?

עו"ד חן: אני מצפה לדעת מה תזת התביעה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מה שרלוונטי כרגע זה מה אומר העד ומה יגיד עד אחר ולא מה תזת התביעה כרגע מעבר למה שיש בתיק.

עו"ד חן: אבל אני לא רשאי לדעת באיזו תזה אוחזת התביעה כדי לכלכל צעדיי?

כ"ה משה בר-עם: כתב האישום, זה הכול.

עו"ד חן: אבל כתב האישום לא קשור לשתי השאלות האחרונות.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, אני לא מכירה מסגרת כזו, זה המצב, אדוני יכלכל את צעדיו.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. עד כמה נכח עו"ד צפריר במשרד?

ת. הוא נכח במשרד באופן שוטף, היה גם בתל אביב, גם בירושלים, הוא נכח באופן שוטף במשרד. לא יכול להגיד שראיתי אותו כל יום אבל בגדול הוא נכח במשרד.

ש. אילו שיחות היו ביניכם?

ת. היו בינינו מדי פעם פגישות עבודה, היו בינינו בקשות שהוא ביקש להכין חומרים לפגישות עבודה שלו עם ראש הממשלה, היו שיחות מדי פעם על נושאים מאוד רגישים. הוא היה נוכח בצורה כזו או אחרת, לא יודע להגיד היקף. לא בדקתי אותו בהיקפים.

כ"ה משה בר-עם: יש לי רק שאלה אחת עובדתית. אדוני אמר שהוא היה ראש המטה של השר?

ת. הוא היה ראש המטה של השר.

כ"ה משה בר-עם: מה כולל המטה הזה?

ת. ללשכת שר מגיע מטה של מספר אנשים, שזה כולל בדרך כלל מנהלת לשכה, מזכירת יומן/לו"ז, יועצים, נהג, אז הוא היה ראש המטה שזה כאילו היועץ הבכיר ומתחתיו היה את ניר אוגולניק שהוא היה יועץ, וראש המטה גם מנהל את כל הלשכה: פקידת הלו"ז, מנהלת הלשכה, נהג הרבה פעמים יש שם, זה תלוי.

עו"ד תירוש: מה הייתה מידת הבקיאות של עו"ד צפריר, ההיכרות שלו עם עבודת המשרד למיטב התרשמותך כמנכ"ל?

ת. בעיניי הוא לא הכיר והבין את עבודת המשרד, רק בצורה חלקית, לקח לו זמן להיכנס, והכיר קצת יותר מהרקע האישי שלו את כל הנושא של השידורים, הדברים יותר של המדיה, הוא פחות הכיר את הנושא של הטלקום ואת עבודת המשרד בתחום הטלקום.

ש. כיצד התנהלת וכיצד התנהל משרד התקשורת במצבים שבהם נדרשה לך חתימה של ראש הממשלה ושר התקשורת דאז על מסמכים? איך הועברו לו המסמכים?

ת. אז במרב המקרים המסמכים הועברו דרך עו"ד איתן צפריר, בתיק מסודר, עם הסברים של מה צריך להיות. יכול להיות שהיה מקרה ספציפי חריג שנגיד הועבר מהלשכה שלי ללשכת משרד ראש הממשלה רישיון כזה או רישיון אחר אבל באופן כללי ציר הפעולה היה דרך עו"ד איתן צפריר.

ש. וזה היה חוזר אליך עם חתימות?

ת. זה היה חוזר עם חתימות, עוד פעם, או מלשכת ראש הממשלה או דרך עו"ד צפריר, אני לא בטוח איך זה חזר כי זה היה מגיע ללשכה והם היו מביאים את זה איתם.

ש. ומה ידעת, אם ידעת, לגבי פגישות של עו"ד צפריר עם ראש הממשלה ושר התקשורת דאז מר נתניהו?

ת. הוא אמר לי שהרבה פעמים הוא נפגש עם ראש הממשלה לפגישות עבודה. אני כמובן לא יכולתי לדעת אם הוא נפגש או לא נפגש כי לא הייתי חשוף ליומן שלו ולא הייתי חשוף לפגישות עצמן, ומהיותי אדם ספקני אני תמיד הטלתי ספק בכל מה שאמרו לי.

ש. ועד כמה הוא ביקש ממך להכין חומרים למפגשים כאלה?

ת. הוא ביקש ממני להכין חומרים לפגישות עבודה אחת לתקופה.

ש. באופן כללי עד כמה ראש מטה הוא איש מקצוע?

ת. לא תמיד מדובר באיש מקצוע אבל למשל זיוה הייתה באה מתחום הכלכלה ובפירוש הבינה את הנושאים, בטח את נושא השוק הסיטונאי בצורה הרבה יותר עמוקה. ניר אוגולניק שהיה שם בתור יועץ הבין את זה מאוד לעומק כי היה שם תקופה מאוד ארוכה, ואיתן צפריר בהיותו חדש פחות היה בקיא בכל מה שקרה בתקופה הקודמת.

ש. בתקופת השר ארדן עד כמה התקיים בינך לבין השר ממשק מקצועי ובאיזה אופן?

ת. התקיים ממשק מקצועי שוטף מול השר ארדן, אם זה בדיונים מקצועיים שהכנו אותם, עם נושאים, עם משתתפים רבים, אם זה בפגישות עבודה שהיו אתו ותמיד או עם יועץ כניר אוגולניק או זיוה כראש המטה. היו פגישות שוטפות, פגישות עבודה, היו פגישות בנושאים ספציפיים, ומעבר לזה גם היו שיחות, ממשק שוטף אתו.

ש. כבר אמרת קודם אז אני לא אשאל את זה ככה, עם השר נתניהו נפגשת רק את הפגישה ההיא שדובר עליה ואז שיחת הטלפון של פיטוריך?

ת. אכן.

ש. עד כמה מבחינתך זאת הייתה התנהלות שגרתית, חריגה?

ת. תראי, בעיניי זה היה שינוי התנהלות מקצה לקצה, אבל אמרתי גם, השר לשעבר נתניהו היה גם שר בהרבה מאוד משרדים באותה תקופה אז את יודעת, לא בחנתי מה ולמה.

עו"ד חן: את יכולה להפנות לקטע הזה בחקירה?

עו"ד תירוש: 23/4/2018 בגיליון 7-8 כתוב לי, שורות 235 אחרי ששואלים אותו כמה זמן הוא היה תחת השר: "האם זה מקובל כי השר לא נפגש עם המנכ"ל במשך כל התקופה של שישה חודשים".

עו"ד חן: נו.

עו"ד תירוש: זה מה ששאלתי, אותה שאלה, אני לא מבינה מה הבעיה.

עו"ד חן: אבל לא רעננת את זיכרונו שהתשובה היא הפוכה ממה שהוא אמר פה.

עו"ד תירוש: למה הפוכה? הוא אמר: "הניסיון שלי כמנכ"ל משרד הוא מוגבל, מהיכרותי את העבודה [...] ללא פגישות הינה חריגה וארוכה", שהוא אמר את זה גם כאן," אם כי יש לזכור", אז כאן הוא אמר דבר אחד שעוד לא הספקתי לשאול אותו.

עו"ד חן: אה, סליחה, אז התכוונת לרענן את זיכרונו.

עו"ד תירוש: לא התכוונתי לרענן, התכוונתי לשאול אותו שאלה אחרת.

עו"ד חן: לא, כי הוא דיבר על החריגות מסיבה אחרת. בחקירה הוא דיבר על סיבה אחרת. אני חושב שלמען ההגינות, הוא העד שלך, אז צריך לרענן את זיכרונו.

עו"ד תירוש: כנראה שלא הבנת את מה שהעד אמר, סליחה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אולי תחזרי על השאלה.

עו"ד תירוש: אני רק אומרת לחברי – העד אמר שמצד אחד זה היה חריג בעיניו, מצד שני הוא היה שר במספר משרדים. זאת הייתה תשובתו, ואני שואלת אותו גם שאלה נוספת: עד כמה זה היה משמעותי בתקופה הזאת שהשר לא נפגש אתך.

<u>העד ממשיך, בחקירה לעו"ד תירוש:</u>

ת. התשובה היא: כל עוד לא משנים מדיניות, ובתקופת בחירות לא משנים מדיניות, אז מה

שחשוב זה לקיים את התהליכים הקיימים וכל עוד קיימנו את התהליכים הקיימים זה לא היה משמעותי. הדבר היחידי שהיה חייב עוד חתימות או דברים כאלה זה היה בנושא דואר ודברים שלא שייכים למקום הזה.

ש. עכשיו אני רוצה לשאול אותך באמת, אמרת לנו שבפגישה עם ראש הממשלה נאמר לך שההנחיות יהיו מעו"ד צפריר. אני שואלת אותך עד כמה הוא באמת נתן לך הנחיות, אילו הנחיות, באילו נושאים באופן כללי.

ת. הוא נתן לי הנחיות במספר נושאים. נושא ראשון שהוא נתן לי הנחיות זה בנושא של ערוץ 10, הוא ביקש שאני אחתום על חוות דעת ואאשר חוות דעת שהוא הגיש לי בלוח זמנים של בערך 24 שעות. נושא שני שהיה זה להיות נחמד לבזק ולהיות חיובי לבזק. נושא שלישי שהיה זה בעסקת בזק-יס, לזרז את הדברים ולסיים את הטיפול בנושא. וגם הייתה בקשה לפגוש את מר דוד בן בסט שהוא הבעלים של רדיו אזורי כדי לשמוע אותו במשרד פעם נוספת. זה דוגמאות שאני זוכר, אני מניח שהיו עוד רבות. הנושאים העיקריים שהתעסקנו זה בזק, יס ודואר.

ש. לגבי בזק עוד נגיע לזה אבל עד כמה זכור לך בקשות של עו"ד צפריר בנוגע לפגישות עם אנשי בזק?

ת. מעבר לבקשות הגדולות האלה היו לו גם מדי פעם בקשות אז איך שהוא נכנס לתפקיד למשל הוא ביקש ממני להיפגש עם מנכ"לית בזק אצלו במשרד, עם גב' סטלה הנדלר. זו הייתה בקשה מהיום למחר, שאלתי אותו למה צריך את הפגישה הזאת, הוא אמר לי להיכרות, אמרתי לו אני מכיר את גב' הנדלר שנים רבות, לא מהיום ולא מאתמול, שוק התקשורת הוא שוק קטן, מבחינתי פגישה מיותרת. הוא אמר לי, לא, אני רוצה שתבוא. בסוף הוא קיים את הפגישה, אני לא הגעתי אליה, המשכתי בפעילות השוטפת של המשרד. לדוגמה. הוא ביקש ממני להיפגש עם רון אילון פעם אחת ; דוד בן בסט הוא ביקש ממני להיפגש.

ש. מה אמר לך עו"ד צפריר, אם אמר, לגבי מקור ההנחיות הללו?

ת. באופן כללי הוא לא תמיד אמר לי את מקור ההנחיות אבל בגדול הוא אמר לי שההנחיות מגיעות מראש הממשלה או מלשכת ראש הממשלה. הוא לא תמיד הבהיר לי בדיוק מה הגיע מאיפה, ואני תמיד הטלתי ספק כי לא ידעתי אם זה באמת נכון או לא נכון, קשה לשפוט ברמה של "ראש הממשלה אמר לי ש-" אם זה נכון או לא נכון כי עוד פעם, זה – נסמכתי על ההנחיה הראשונית של אתה צריך, הוא הגורם המקשר.

ש. באיזה מתכונת העביר לך עו"ד צפריר את ההנחיות האלה?

ת. אז המתכונת הייתה באופן כללי בשיחות טלפון או בפגישות במשרד, בדרך כלל בנושאים שהיו יותר רגישים, בעיניו כנראה, אז בוא ניפגש שיחת טלפון בערב, בוא ניפגש מחר על הבוקר במשרד, שיחה שהיא הרבה פעמים הייתה אפילו בעמידה במשרד ותעשה ככה, תעשה ככה, תעשה ככה.

ש. עד כמה זה היה מתועד? עד כמה היה חשוב לך שההנחיות האלה יתועדו?

ת. זה לא תמיד היה מתועד כי לא תמיד היה מה לעשות עם ההנחיות האלה כי זה לא התאים לכל מה שאנחנו עושים. זה אחד. ובמקרים מסוימים זה היה המתועד כי לא הייתה ברירה. אני אתן דוגמה למקרה שלא הייתה ברירה. כשביקשו ממני לחתום על חוות דעת של ערוץ 10 ברמה של 24 שעות אז ביקשתי ממנו שישלח לי את זה במייל, את חוות הדעת, כי אני אפילו לא יודע על מה מדובר, ובטח אם רוצים שאני אפעל ברמה של 24 שעות אז כדאי שיהיה חומר. אז זה לדוגמה משהו שמתועד ונשלח וכו'. במקרים אחרים ביקשתי ממנו שישלח את זה בהנחיות במיילים כדי שיהיה איזשהו תיעוד, ובדרך כלל לא נשלח שום דבר.

ש. ההנחיות האלה שדיברת עליהן, עד כמה הן נעשו בנוכחות גורמים אחרים?

ת. ההנחיות האלה כמעט תמיד היו בארבע עיניים.

כ"ה משה בר-עם: אתה קיבלת את ההנחיות האלה? אני רוצה לדעת, אתה מנכ"ל משרד התקשורת, מה אתה עושה כשאתה מקבל הנחיות כאלה, זה נראה דבר שהיית צריך להתלונן עליו, לא?

ת. אז אני בדרך כלל יידעתי את גב' נויפלד היועצת המשפטית או את הרן

כ"ה משה בר-עם: איך יידעת אותה, גם בעל פה?

ת. כן, בעל פה.

כ"ה משה בר-עם: הכול בעל פה.

ת. כן, והמשכתי לפעול בהתאם להחלטות הכתובות שקיימות, כי, אתה יודע, יש החלטות כתובות ויש מה שנקרא הנחיות פתאום בעל פה. אתה פועל בהתאם להנחיות הכתובות, אני לא יודע לפעול לפי הנחיות בעל פה שלא מתועדות בשום מקום.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. הזכרת קודם פניות של עו"ד צפריר אליך לגבי בזק שצריך להיות חיובי כלפי בזק. אתה יכול להסביר קצת יותר מה זה אומר, מה הבנת מהבקשה הזאת? מה זאת אומרת להיות חיובי?

ת. היינו בדיוק בתקופה של יישום הרפורמה אחרי החלטה של השר גלעד ארדן בנובמבר 2014, וכמו שאני הבנתי הוא רוצה שאני אהיה חיובי, כלומר אני אהיה בהחלטות לכיוון של לקבל את עמדות בזק, להבין את בזק וכו'.

עו"ד חן: איפה זה מופיע בהודעות, את יכולה בבקשה להפנות אותי?

עו"ד תירוש: בהודעה הראשונה, גיליון 22, שורה 25 ואילך.

עו"ד חן: פשוט אין לזה זכר.

עו"ד תירוש: "מה זה אומר להיות חיוביים עם בזק? למה איתן התכוון?" זה מתחיל בשורה הזאת.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: שנייה, שנייה. יש איזו בעיה?

עו"ד חן: כן. אנחנו רוצים לאתר. אני רואה את השאלה, התשובה מבחינתנו היא הפתעה גמורה.

עו"ד תירוש: מה ההפתעה?

עו"ד חן: מה ההפתעה? משום שהפרשנות שהוא נתן לאותה שאלה זהה--

עו"ד תירוש: מה זאת אומרת? הוא אומר: "באופן כללי להיות חיובי זה להקל, לא להקשות, לשמוע. לא ידעתי איך להתייחס לאמרה הזאת כי יש מדיניות שהולכים איתה כבר שנים, שהשיא מגיע בתקופה..."

עו"ד חן: יפה. ואחרי שהוא אומר "לא ידעתי איך להתייחס"--

עו"ד תירוש: "יש מדיניות ברורה מוצהרת ולכן פועלים לפי המדיניות המוצהרת".

עו"ד חן: יפה. ואחרי שהוא אומר "לא ידעתי איך להתייחס", יש מקום אחר, בהודעה אחרת, גברתי יודעת, והיינו צריכים לקבל על זה דיווח במידה והיה שינוי בראיון העד, ששם הוא מתייחס באופן ספציפי ללהיות חיובי זה להיפגש עם הגברת סטלה הנדלר. נכון?

עו"ד תירוש: הנה, הוא אומר כאן, סליחה.

דובר: לא, גם בעמ' 5 בהודעה שלו.

עו"ד תירוש: בסדר, אבל כאן הוא אומר את הדברים שהוא אמר עכשיו.

עו"ד חן: לא, ממש לא.

ת. אבל גם זה נכון וגם זה נכון.

עו"ד תירוש: אז אולי תסביר.

עו"ד חן: פה העד אמר, כך אני שמעתי, שהפרשנות של חיובי היה שעו"ד איתן צפריר ביקש ממנו לקבל את עמדת בזק. אין לדבר הזה זכר--

עו"ד תירוש: זה לא מה שהוא אמר, אני חושבת.

עו"ד חן: אז אם זה לא מה שהוא אמר אני יושב.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: חוץ מזה, רק רגע, ואם הוא אמר אז זו התשובה של העד. אם זו התשובה שלו כאן אז זו התשובה שלו. בחקירה נגדית תגידו לו שהוא אמר משהו אחר.

עו"ד תירוש: אני שאלתי שאלה שהוא נשאל עליה בחקירה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: בסדר, אבל אי אפשר להתנגד לתשובה של העד.

עו"ד חן: גברתי, אנחנו מיעטנו לקום. תהיה חקירה נגדית, יש הרבה מאוד נקודות שאנחנו נגיב בפני כבודכן וכבודכם, יראה בפעם הראשונה. זה בסדר, זה חקירה נגדית. אבל יש מקומות, ושוב, בגלל הנסיבות של ראיון העד ופערים שקורים במשפט סבוך ומורכב עם הרבה מאוד פרטים שאנחנו רוצים להתמצא באזור הגיאוגרפי. יכול להיות שזה טעות, יכול להיות שזה מופיע במקום אחר, יכול להיות שלא שמנו לב למקום מסוים – אלה המקומות שאנחנו קמים. עכשיו, אפשר להשאיר את הכול לחקירה הנגדית. שוב, ההצעה שלנו הייתה להגיש את ההודעות שלו בחקירת רשות ניירות ערך, לחקור חקירה נגדית, לזה התכוננו למשפט, על בסיס זה נכתב כתב האישום.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא נחזור לזה.

עו"ד חן: לא נחזור לזה אז בסדר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חן, זה שאדוני מבקש הפניות כשיש שאלה, מאה אחוז, בסדר. אם אדוני לא זוכר את זה או לא יודע, זה בסדר, זה מאה אחוז. כשהעד ענה תשובה, זו תשובתו. זהו.

עו"ד חן: בסדר. אז נשאיר את הפרק הזה לחקירה הנגדית.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אחר כך עושים איתה מה שעושים אבל זו תשובתו ואנחנו ממשיכים. אני בטוחה שתעשו בזה שימוש.

עו"ד חן: אני רק אבקש סבלנות בחקירה הנגדית משום שמעבר למה שהתכוננו כשאמרנו שאנחנו מעריכים ביום וחצי פלוס פלוס, יש היום פרקים שלמים שלהם לא התכוננו.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. באיזו מידה, אם בכלל, שוחחת עם עו"ד צפריר לגבי המדיניות של המשרד בנוגע לכריכת אישור העברת השליטה ביישום של רפורמת השוק הסיטונאי?

ת. לא זוכר בוודאות את כל הפרטים אבל הוא היה מודע לזה שיש מדיניות כזאת.

ש. בחקירתך הוצגה לך טענתו של צפריר שלפיה הוא רק רצה לשאול אותך מדוע לא מתניעים את המכתב ששלח ראש הממשלה למועצת הכבלים והלוויין, אבל לא המשיך לעסוק בזה לבחינתי. מה זכור לך אם בכלל ביחס לפנייה בעניין הזה מצדו של צפריר?

ת. הוא שאל אותי מדי פעם אם זה מתקדם. אבל אז נפתח ערוץ אחר שלחץ עליי אבל הוא בעיקר התעניין אם אנחנו מתקדמים עם הנושא הזה.

ש. תיארת כאן פגישות שהתבקשת לקיים ע"י עו"ד צפריר עם גב' סטלה הנדלר ועם מר רון אילון. לגבי גב' סטלה הנדלר דיברת והסברת שלא נפגשת איתה. באיזו מידה אם בכלל לאורך תקופת עבודתך במשרד התקשורת התקיימו בינך לבין גב' הנדלר פגישות?

ת. היו פגישות עם גב' הנדלר בתקופתי במשרד התקשורת, חלק מהפגישות היו איתה לבד, חלק היו עם צוות מקצועי. אז התקיימו מדי פעם פגישות, בדרך כלל לבקשתה.

ש. איפה הן התקיימו?

ת. במשרד התקשורת.

ש. לגבי הפגישה עם מר רון אילון, מנכ"ל יס, מה עלה בגורלה של הבקשה הזאת של עו"ד צפריר?

ת. אז קיימנו פגישה עם מר אילון, שגם הוא באופן טבעי ביקש להיפגש.

ש. אתה זוכר מתי?

ת. אם אני זוכר נכון, סוף רבעון ראשון 2015, אני לא זוכר אם זה במרס או תחילת אפריל, אבל בשלושה חודשים האחרונים שלי במשרד. אז קיימנו פגישה עם מר איילון, בפגישה השתתף גם הרן לבאות. מר אילון ביקש בפגישה הזאת שלא נתערב בראיית השוק הכוללת, שמאוד חשוב שתאושר עסקת בזק-יס כי אחרת יס לא תשרוד, קשה לה בתחרות בשוק וכהנה וכהנה, ומר הרן לבאות ואני עמדנו על זה שחייבים להסתכל בראייה כוללת על השוק ואי אפשר לתת עוד כוח מונופוליסטי לחברה אחת, והפגישה הסתיימה, כמובן, בלי הסכמות.

ש. אז אם אנחנו חוזרים לשאלה ששאלנו בחלק הראשון של היום לגבי עד כמה חברת יס ידעה

על עמדת משרד התקשורת וקמה כאן צעקה שזאת עדות סברה, שמועה וכל מיני כאלה.

ת. חברת יס ידעה על העמדה של משרד התקשורת, גם חברת בזק ידעה על העמדה של משרד התקשורת. הדברים דוברו איתם במספר ערוצים ולא היו פה הפתעות. הם ידעו שאנחנו לא רוצים את העסקה הזאת בצורה שבה הם הגישו.

ש. איפה התקיימה הפגישה?

ת. אצלי במשרד.

עו"ד בן צור: אני רק מבקש לחדד. כשאומר העד "הם ידעו", הם ידעו על דבר הכריכה? מה הם ידעו, שאין תקציב, שצריך לארגן מכרז?

ת. הם שמעו את העמדות, הם שמעו את העמדות שמשרד התקשורת לא רוצה לאשר את העסקה במתכונת הזאת.

עו"ד בן צור: בשל הכריכה? רק כדי שנדע למה להתכונן פשוט.

ת. כן, הייתה הנחיית שר של כריכה, אנחנו לא נתנו לחברה הסבר מפורש על כל דבר ולמה העמדות שלנו

עו"ד בן צור: על הכריכה הם ידעו? רק כדי להבין את התשובה כי זה נשאר סתום.

ת. בפירוש רון אילון ידע שאנחנו מסתכלים על שוק התקשורת הכולל ביחד, בין השוק הסיטונאי ובין יס, ולא רק על יס כעסקה נפרדת.

עו"ד תירוש: תודה על הסיוע בחקירה הראשית.

עו"ד בן צור: זה לא התקדם אבל לא נורא

עו"ד תירוש: אז לכן יש לך את החקירה שלך ואתה תעשה את זה כמיטב יכולותיך.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. אמרת גם בין הנושאים שעו"ד צפריר הנחה אותך לגבי עסקת בזק-יס, אתה רוצה לספר מה בדיוק אמר לך עו"ד צפריר לגבי עסקת בזק-יס שוב?

ת. שצריך לטפל בפגישה הזאת במהירות וגם באופן ספציפי בנושא העסקה הזאת הוא אמר לי שאני לא מקיים הנחיות, לא מקדם, לא עושה.

ש. האם זו הייתה שיחה בודדת בנושא עסקת בזק-יס או היו מספר שיחות?

ת. אני לא יכול לזכור אם זו הייתה שיחה אחת או כמה שיחות אבל היינו מדברים מדי פעם על הדברים האלה וזה היה נושא השיחות אז באמת אני לא יודע להגיד אם הייתה שיחה אחת, שתיים, שלוש, לא זוכר.

ש. מה, אם בכלל, אמרת לעו"ד צפריר בנוגע לעמדת המשרד בעניין הזה?

ת. הוא היה מודע לעמדת המשרד שהמשרד רוצה--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מה אתה אמרת לו?

ת. הצגנו לו את עמדת המשרד שהמשרד רוצה לכרוך את הדברים ביחד בין השוק הסיטונאי לבין עסקת בזק-יס, זה היה גם ידוע לכולם, כלומר לא היה פה איזשהו משהו שלא היה ידוע בכל המשרד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: כולם זה כל המשרד?

ת. לא כל המשרד, האנשים המעורבים. במשרד יש מעל 150 איש, לא כולם מעורבים בדבר כזה.

עו"ד תירוש: אשאל אותך שאלה נוספת בעניין הזה – אילו עוד פניות הגיעו אליך בעניין עסקת בזק-יס?

ת. כן, הגיעה אליי פנייה בעסקת בזק-יס ממר הראל לוקר שהיה מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובעקבות הפנייה שלו אליי קיימנו שיחת ועידה שהשתתפו בה שישה אנשים: שלושה מצד משרד ראש הממשלה – גילי מאי, סמנכ"ל כלכלה של המשרד אמיר ברקן אם אני זוכר נכון את שם המשפחה, ומר הראל לוקר, ובצד שלנו היו גב' נויפלד, מר הרן לבאות ואני. השיחה הזאת למעשה לחצו עלינו מכיוון משרד ראש הממשלה לאשר את העסקה ומהר. כמובן שקודם כול הדרג המקצועי שזה הרן ודנה התנגדו מאוד, עלו אפילו לטונים די גבוהים שניהם. אני כמובן נתתי להם את כל הגיבוי ואת כל החיזוק. באיזשהו שלב הסמנכ"ל כלכלה במשרד

ראש הממשלה אמר שאם הרן לא יכתוב חוות דעת כלכלית הוא יכתוב חוות דעת כלכלית למה זה נכון לעשות את זה, ובסופו של דבר לקראת הסיום של השיחה אני אמרתי להראל לוקר שזה משהו שהוא בטיפול שלנו, בטח לא בטיפול של לשכת ראש הממשלה והראל לוקר סיכם שאנחנו נטפל בזה ובזה הסתיימה השיחה. אני לא נתתי למשרד להיכנע ללחצים שהופעלו בכיוון הזה.

ש. מתי הייתה השיחה הזאת?

ת. זמן קצר לפני שהראל לוקר עזב את משרד ראש הממשלה. אם אני זוכר נכון, אזור של אפריל, אולי תחילת מאי, ברבעון הזה.

עו"ד חן: כבודכם, שוב, פרט לבית המשפט אני מצטרף להצעתה של עו"ד תירוש שאמרה בפתח הדברים שמוטב שההודעות של העדים יהיו בפני ביהמ"ש שיספיק גם לקרוא אותן לקראת העדות בעל פה של העד על אותם דברים, אז הנושא של שיחת הוועידה, אני אומר את זה עכשיו לקראת החקירה הנגדית, נמצא בעמ' 9 בהודעה הראשונה בין שורות 13 ל-23, לגבי תוכנה ומה התבקש שם. לפי חקירתו של העד מה התבקש לעומת מה שסיפר היום מה שהתבקש.

עו"ד תירוש: לא רק. גם 18--

עו"ד חן: כן, כן. הפניתי לכל העמוד.

עו"ד תירוש: אוקיי.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. לגבי הבקשה לערוץ 10 תחקור אותך חברתי, אני לא אשאל על זה. יש לי עוד ממש קצת שאלות.

לחקירתך הוצג לך שעו"ד צפריר מסר שהוא ביקש ממך להציג את רפורמת השוק הסיטונאי בישיבת הממשלה ואתה התנגדת בנימוק שהעניין אינו בשל. מה אתה אומר על זה?

ת. אכן הוא ביקש ממני להציג את זה בישיבת ממשלה, זה היה בשלב שהרפורמה עוד לא ממש עבדה ולכן אמרתי שאין טעם להציג משהו שעוד לא עובד.

כ"ה משה בר-עם: אני לא מבין את הדינמיקה. בשלב הזה השר זה ראש הממשלה לשעבר מר נתניהו, נכון? למה צריך ללחוץ על המנכ"ל? כי המנכ"ל האישור שלו דרוש לשם מתן אישור ההיתר של שר התקשורת?

ת. באופן כללי צורת העבודה במשרדים האלה זה שהמנכ"ל בודק את הדברים עם הדרג המקצועי, מסתכל, בודק, רואה, ורק אחרי שגומרים לבדוק את זה, רואים שאין בעיות והכול בסדר, מאשרים או לא מאשרים או שמים תנאים.

כ"ה משה בר-עם: וכל הבדיקה הזאת נעשית תחת החסות של המנכ"ל שהוא מרכז את כל הבדיקה ואז הוא מעביר--

ת. כן.

עו"ד תירוש: אמרת שבשיחות בינך לבין עו"ד צפריר הוא אמר לך "למה אתה לא מתפטר", משהו כזה.

ת. כן, הוא אמר לי את זה מספר פעמים, למה אתה לא מתפטר, לא צריכים אותך פה.

ש. אז זה הקדימון לשאלה הבאה שלי: מה חשבת לגבי האפשרות שאתה תפוטר בתקופה הזאת?

ת. כפי שאמרתי כבר קודם, מר עדן בר-טל כבר בסוף שנת 2014 אמר לי שמדברים על לחפש לי מחליף. אני שמעתי את עו"ד איתן צפריר אומר לי את זה הרבה מאוד פעמים, אז הערכתי שבסיכוי גבוה יהיה שר תקשורת חדש אחרי הבחירות ובאופן טבעי יחליפו אותי.

ש. ולמה לא בתקופת הבחירות? למה אחרי הבחירות?

ת. כי בתקופת בחירות לא נהוג לשנות מנכ"לים ולהחליף מנכ"לים. ולכן גם לדעתי הוא פנה אליי כדי שאני אסכים.

ש. תיארת את הנסיבות שהסתיימה הכהונה שלך כמנכ"ל משרד התקשורת, יכול להיות שפספסתי דברים מסוימים, אז איך הגבת? אמרת איך הגבת?

ת. הגבתי בצורה שאמרתי לראש הממשלה תודה על ההזדמנות לתת שירות ושאני אשתף פעולה ואעביר את התפקיד כמו שצריך ושנאחל לו ולמנכ"ל שיחליף אותי בהצלחה.

ש. מה נאמר לך לגבי זהות המחליף שלך?

ת. לא זוכר שנאמר לי זהות המחליף, רק נאמר לי שזה ייקח קצת זמן לאשר אותו בממשלה ולא מיידי מהיום למחר.

ש. אז מי מילא את תפקידך?

ת. כפי שאמרתי, השיחה הייתה ב-17 למאי 2015, עברה החלטת ממשלה טלפונית שהתקבלה למעשה ב-20 למאי 2015 ולמעשה מר מימון שמילה שהוא היה סמנכ"ל הפיקוח, נקרא למשרד ראש הממשלה וקיבל למלא מקום לתקופת הביניים עד שמר פילבר הגיע לתפקיד.

כ"ה משה בר-עם: מתי הוא הגיע?

ת. אני לא זוכר, אני כבר לא הייתי אז אני לא זוכר, זה היה באיזשהו שלב בתחילת יוני. כלומר סדר גודל של שבועיים, שלושה שבועות שהיה צריך לחכות.

עו"ד תירוש: המחליף שלך, אתה אומר, מר פילבר, התחיל כשבועיים שלושה לאחר מכן, למה היה צריך ממלא מקום מתוך המשרד לך?

ת. לא היה צריך ממלא מקום, בעיקרון אפשר היה לקבל החלטה שאני ממשיך עוד שבועיים-שלושה שבועות במשרד, שבוע חפיפה, מעביר תפקיד למנכ"ל שנכנס--

עו"ד תירוש: זה מופיע בסעיף 13 למזכר, כמו שחברי יודע.

עו"ד חן: הוא גם היה במקום של עדן בר-טל עד שנכנס ודאי אבל בסדר.

עו"ד תירוש: בסדר, אז יש לכם חקירה נגדית וחברי ישאלו מה שהם רוצים.

<u>המשך חקירה לעו"ד תירוש:</u>

ש. איזה אינטראקציה אם בכלל התקיימה בינך לבין מר פילבר, שגם הוא עורך דין?

ת. עם עו"ד מר פילבר הייתה לי פגישה אחת בבית קפה בהוד השרון של בערך שעה, אינטראקציה מאוד קצרה, קצת שאל אותי שם על נושא טלפוניה. לאחר מכן הייתה לי לדעתי עוד שיחת טלפון אחת, אולי שתיים, על איזה נושא איזוטרי, וזה האינטראקציה היחידה שהייתה לי אתו.

ש. באיזו מידה אם בכלל הושמעו כלפיך בתקופת כהונתך כמנכ"ל טענות בתחום המקצועי או הניהולי, בין אם בתקופתו של השר לשעבר ארדן ובין אם בתקופתו של השר וראש הממשלה נתניהו?

עו"ד חן: אני לא מבין, העד עכשיו צריך להעיד על עצמו?

עו"ד תירוש: בוודאי שהוא צריך להעיד על עצמו, זה כל מה שהוא יכול להעיד. האם מישהו פנה אליו אי פעם--

עו"ד חן: תגידי לי כשמותר לי לקום להתנגד.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הוא לא נשאל מה הוא חושב על עצמו, הוא נשאל אם הוא שמע טענות כלפיו.

ת. סך הכול התפקוד המקצועי שלי היה טוב--

עו"ד חן: גברתי, שוב, הושיבו אותי כשאני באמצע המילה, לא משפט. אז כשתסיים חברתי אני אנמק את התנגדותי. לא כיוונתי למה שבית המשפט ענה, זה משהו אחר אבל בסדר.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: כן.

עו"ד חן: השאלה הייתה מה אומרים עליך. אני לא יודע מי אומר, מתי אומר, איך אומר, מה הקשר למי שאומר. מה זה "מה אמרו עליך כמנכ"ל?

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: השאלה הייתה אם היו כלפיו טענות.

עו"ד חן: לא, זו לא הייתה השאלה.

עו"ד תירוש: כן, זאת הייתה השאלה.

עו"ד רוזן-עוזר: אז תסבירי את השאלה, השאלה הייתה באופן כללי, בעולם בכלל, זו שאלה שאני אפילו לא יודעת איך מתחילים לענות עליה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: לא, השאלה הייתה במשרד.

עו"ד תירוש: מה זאת אומרת? במשרד, לא בעולם כבן אדם. כמנכ"ל משרד התקשורת, עד כמה היו אליו טענות מקצועיות.

עו"ד רוזן-עוזר: מי טען?

עו"ד תירוש: אז הוא יגיד אם היו קודם כול. אני לא יכולה להגיד לו מי טען אם אני לא יודעת מי טען. אם טען אז הוא יגיד מי טען, אולי לא היו.

<u>העד ממשיך:</u>

ת. לא היו כלפיי טענות מקצועיות ברמת התפקוד, להפך, השר גלעד ארדן בשתי הזדמנויות, גם בטקס מצטיינים וגם בתהליך הפרידה שלו מהמשרד, ציין מאוד את העבודה המקצועית אתו ואת היכולת להביא ביצועים לאורך כל התקופה שהייתי תחת ניהולו.

עו"ד תירוש: בסוף תקופת כהונתך כמנכ"ל משרד התקשורת תתאר הליכי אכיפה שננקטו כנגד בזק?

ת. כן, היות וראינו שבזק לא מיישמת את השוק הסיטונאי אז סמנכ"ל הפיקוח הונחה לאסוף חומר כדי להתחיל תהליך פיקוח מול בזק, אלו הנהלים וזו צורת העבודה, בשני נושאים. נושא אחד זה כל הנושא של השוק הסיטונאי באינטרנט

כ"ה משה בר-עם: מי הנחה? אדוני אומר "הונחה", מי הנחה?

ת. אני הנחיתי אותו. אני הנחיתי את סמנכ"ל הפיקוח לעקוב אחרי היישום, זה היה חלק מהתפקיד שלו לעקוב אחרי היישום, אחרי ההטמעה של התהליך הזה בשני נושאים. נושא אחד זה כל הנושא של האינטרנט הסיטונאי, נושא שני זה כל הנושא של הטלפוניה. הוכן תיק עב כרס עם הרבה מאוד מעקב אחרי דברים, ברמה של "צלצלנו לבזק, רצינו לראות שהם מעבירים את הלקוחות..."

כ"ה משה בר-עם: אדוני אמר שהיו הליכים משפטיים.

ת. רגע. במשרד התקשורת יש תהליך להטיל עיצום כספי, זה לא החלטה שסתם מטילים עיצום כספי או קנס. ואז סמנכ"ל פיקוח באמת ניהל תהליך שלם. התהליך הזה הגיע לדיון ואני החלטתי שאני רוצה להטיל קנס מקסימלי שהיה באזור ה-12 מיליון שקלים על בזק בגלל פגיעה בתחרות, יש סעיף בחוק התקשורת שמאפשר את זה. ההחלטה בסעיף בחוק התקשורת מחייבת התייעצות בוועדה מייעצת של המשרד והמשך התהליך עם הוועדה המייעצת היה אחרי תקופתי. ובנושא של טלפוניה לא הספקנו להגיע לשלב של אפילו ועדה או לשלב של החלטה כי בזק לא קיימה למעשה שם כלום.

עו"ד רוזן-עוזר: מי זה סמנכ"ל הפיקוח?

ת. מר שמילה מימון היה סמנכ"ל הפיקוח.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הוא אמר כבר קודם, הוא אמר שהוא החליף אותו בתקופת הביניים.

ת. התפקיד של מר שמילה מימון היה סמנכ"ל הפיקוח בתקופתי. לפני תקופתי הוא היה ממלא מקום מנכ"ל, אחרי תקופתי הוא היה ממלא מקום מנכ"ל, הוא איש בכיר. אבל התפקיד שלו סמנכ"ל פיקוח.

עו"ד תירוש: כמנכ"ל משרד התקשורת איזה נגיעה, מעורבות, אם בכלל, הייתה לך בנושאים הקשורים לפעילותה של חברת וואלה, חברה בת של בזק?

ת. לא משהו שהתעסקתי בו ברמה האישית. לא זוכר עיסוק שלי בזה.

עו"ד תירוש: לי אין שאלות נוספות. תודה רבה.

[הפסקה]

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חדד, שלום לך.

עו"ד חדד: שלום.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: הצטרפת אלינו היום, אני רואה שהתחלפתם גם במקומות.

עו"ד חדד: אנחנו נבקש לפני שמתחילים עם החלק הזה בעדותו של ברגר, נבקש להתנגד בכלל לעדות כולה, כיוון שהעדות הזו בכל מה שקשור לתיק 1000 היא עדות לא רלוונטית בעליל, היא עדות שלא אמורה להוכיח שום חלק מכתב האישום. ולכן אנחנו חושבים שבגדול את החלק הזה בעדותו הראשית של ברגר סיימנו. ואני אסביר למה אני מתכוון.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: מאחר שההודעות אצלנו אולי אדוני יפנה אותנו.

עו"ד חדד: נכון, נכון, אז נסתכל ביחד, כבודכם. יש את ההודעה של ברגר מ-23/4/18. החלק הרלוונטי לתיק שלנו נמצא בגיליון 2 בשורה 25 והוא מופיע ומשתבץ לו גם בהמשך, גם בגיליון 4--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: שנייה.

עו"ד חדד: עכשיו, אני אסביר לכבודכם למה העדות הזו פשוט לא נדרשת, היא לא רלוונטית בהגדרה. נסתכל על כתב האישום המתוקן בעמ' 36, נראה שבכל מה שקשור לאישום השלישי בפרשה המכונה 1000, יש לנו בסעיף 2 ב' את התקופה הרלוונטית – אוקטובר 11' עד דצמבר 16', זאת התקופה הרלוונטית. יש לנו בעמ' 39 פעולות שנעשו לפני התקופה הרלוונטית, וכבודכם יסתכל על סעיף 21 א'. לפני התקופה הרלוונטית, כלומר לפני 2011, שם מופיע ערוץ 10, שזה לפני התקופה הרלוונטית. העניין שהולכים להעיד בו את העד הזה הוא עניין ביחס לערוץ 10 שהוא בתקופה הרלוונטית והוא לא בכתב האישום. ולכן בהגדרה אנחנו הולכים לבזבז פה זמן שיפוטי יקר, לבזבז את זמנו של העד, וחמור מהכול, לנסות ולצבוע בשחור ביחס לפרשייה שלא הבשילה לשום דבר בתוך כתב האישום, או תת פרשייה, או תת-תת פרשייה, אם אנחנו רוצים לדייק בדבר. חוץ מלצבוע בשחור לא יהיה פה שום דבר, אני אומר, אנחנו נוכל אחר כך להראות שהשחור הוא לבן, ולא סתם, זה לא שעשו לנו פה הנחה אלא מה שהעד אולי חושב לא היה, לא נברא ומשל לא היה. אבל למה

שבכלל ניכנס לאירוע שהוא לא רלוונטי? למה שנצטרך לעמת אותו עם דברים שהוא אומר ולהראות שכל מה שהוא אומר לא נכון? רק כדי לשמוע את הדבר ולהשיב כדי לסתור בנגדית. זה אירוע לא רלוונטי, הוא לא בכתב האישום. וזאת עדותו ב-1000, על זה רוצים להעיד אותו ב-1000, לכן אנחנו הגענו לפה.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: רגע, רגע. קודם הוא העיד על 2015-2014.

עו"ד חדד: אז היא הנותנת, גברתי. אני עוד פעם אסביר. 2015-2014 זה אירועים שהם בתוך התקופה הרלוונטית לכתב האישום.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: על זה הוא מעיד בהודעה לפחות.

עו"ד חדד: כן, אבל בכתב האישום, אם נסתכל בפרשיות הרלוונטיות: "פעולות שלטוניות שביצע הנאשם נתניהו בהיותו בניגוד עניינים", עמ' 40, יש שלושה אירועים או שלוש תת-פרשיות: זה הוויזה, אחר כך יש לנו את הארכת הפטור לתשלום מס ואח"כ יש לנו את רשת-קשת. שלושת הדברים האלו לא קשורים לערוץ 10. הסיפור הזה שרוצים שהוא יעיד עליו ושכבודכם רואה אותו בהודעה לצורכי נוחות, לא לאמיתות הדברים – הסיפור הזה הוא לא בכתב האישום, ואין מחלוקת בדבר הזה. חברתי גם לא תגיד אחרת. ולכן אנחנו לא מבינים, רוצים להעיד אותו על דברים שהם רלוונטיים לתקופה שבכתב האישום, רק שהם לא מופיעים בכתב האישום.

כ"ה עודד שחם: כבודו, הטיעון הוא ברור.

עו"ד חדד: ולכן, כבודכם, בהקשר הזה יש פה הרחבת חזית אסורה שאי אפשר לעשות אותה, חזית תחומה וגדורה בכתב האישום; יש פה ניסיון לצבוע בשחור ביחס לאירוע שהוא אפילו לא הבשיל לכתב אישום. אנחנו הרי טענו בפני כבודכם, אם כבודכם זוכר, פעם בשלב המקדמי אנחנו טענו שגם את הפרק שעוסק באירועים שהם לא בתקופה הרלוונטית, סברנו שצריך למחוק וכבודכם קבע אחרת מאתנו, הוא קבע שהדברים רלוונטיים כרקע עובדתי ונסיבתי וכו', אבל שם מדובר בערוץ 10, רק

שמדובר בערוץ 10 בנושא אחר. זה בתקופה אחרת, בתקופה של 2009, לא קשור לתקופה שבה אנחנו עוסקים, והוא לא יודע על זה שום דבר, הוא לא רלוונטי, הוא לא נשאל על זה, זה לא קשור אליו. לכן אין מנוס אלא מלקבוע אפריורית שכל החלק הזה לא יישמע בפני כבודכם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אני מסתכלת על סעיף 21 א', הוא מדבר על לאורך השנים. אני רק מסתכלת מה כתוב, אדוני מפנה לכתב האישום.

עו"ד חדד: כן, כן, נכון. אם נסתכל על 21 א', על הכותרת "ד": "לפני התקופה הרלוונטית לאישום". כך כתוב. התביעה כבר תיקנה את כתב האישום הזה יותר מפעם אחת. היא טרחה לכתוב ברחל בתך הקטנה: "לפני התקופה הרלוונטית לאישום". מה אפשר לעשות?

כ"ה עודד שחם: אבל זה לא צריך לעלות במסגרת טענה מקדמית לגבי כתב אישום, לגבי--

כ"ה משה בר-עם: ביחס נניח לכל פרק ד', לכל פסקה ד'.

עו"ד חדד: זה נכון, אני באמת חשבתי שצריך למחוק את זה, אבל אני ברוך השם יושב פה ואתם ברוך השם יושבים שם, אתם קבעתם שלא צריך למחוק את זה.

כ"ה משה בר-עם: אז מה עכשיו אדוני מלין על כך שנשמע עדויות בעניין הזה?

עו"ד חדד: לא, לא, זה בדיוק העניין. אני כנראה לא הבהרתי את עצמי כמו שצריך. סעיף א' עוסק בתקופה שהיא מוקדמת ל-2011, לפני 2011, ורק שם יש לנו את ערוץ 10, רק שם. אחרי 2011 אין ערוץ 10 בכתב האישום. העד הזה הולך להעיד על אירוע שקרה ב-2014-15. ולכן יש פה בעיה יסודית. כולנו מכירים את הכלל בהקשר הזה, אי אפשר להרחיב חזית תוך כדי עדות, אי אפשר לעשות את זה, ולכן אנחנו מבקשים אפריורית, הדברים לפני כבודכם גם, אין פה הפתעה ביחס למה שהוא יעיד.

בהוראת בית המשפט העד יוצא מן האולם.

עו"ד צבירן-לצטר: בתוך סעיף 61 ב' (עמ' 44 לכתב האישום) במעשים של הנאשם 1, התייחסנו לסוג אחד מבין השניים של מעשה הפרת האמונים ושם אכן לא מופיע--

כ"ה עודד שחם: 61 ב' מפנה לסעיף ה', וסעיף ה' מפרט שורה של עניינים. הנושא הזה שעכשיו מר חדד דיבר עליו מופיע בסעיף ה'?

עו"ד צבירן-לצטר: לא, אני פתחתי ואמרתי, אנחנו אכן לא כללנו את האירוע הזה במעשה הפרת האמונים מהסוג שאליו מתייחס סעיף 61 ב', אבל יש גם את סעיף 61 א'. יש שני היבטים למעשה הפרת האמונים, ובעצם אבל העדות שנשמעת פה מתייחסת, אני מפנה את כבודכם למערכת היחסים של נתניהו עם מילצ'ין ולאמירה על הזיקות שקיימות בין שני המעורבים ועל קשר בין הזיקות האלה לבין הפעולות. הרי מעשה הפרת האמונים הוא נתמך פה

כ"ה עודד שחם: 61 א' מדבר על טובות ההנאה שהתקבלו לפי הטענה. 61 ב' מדבר על הפעולות שבוצעו עפ"י הטענה.

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני.

כ"ה עודד שחם: איפה אנחנו רואים את הפעולה הזאת באי? א' לא מדבר על הפעולות, א' מדבר על טובת ההנאה.

עו"ד צבירן-לצטר: הפעולה הזאת כשלעצמה, אדוני, היא לא נזכרת מפורשות בכתב האישום.

כ"ה עודד שחם: לא מפורשות ולא לא מפורשות, היא פשוט לא נזכרת. אני מעיר בהערת אגב, איך אפשר להזכיר פעולה במשתמע? פעולה צריכה להיטען. כי זאת המסגרת של הדברים שעל בסיסה אתם מייחסים הפרת אמונים, כך אפשר היה להבין את כתב האישום. אז אם זה נזכר, מצוין, ואם זה לא נזכר, גם בסדר. לא נזכר.

עו"ד צבירן-לצטר: אדוני, כתב האישום מדבר בחלק הכללי על רצף של טובות ההנאה מחד ועל זיקות שקיימות בין שני הגורמים האלה, בין עובד הציבור

כ"ה עודד שחם: אבל סעיף ה' מתאר את הפעולות שאתם מייחסים בתקופה הרלוונטית לאישום.

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני.

כ"ה עודד שחם: הפעולות שעליהן דיבר עו"ד חדד הן נופלות לגדר התקופה הרלוונטית לאישום והן לא נמצאות בפרק ה' ומכאן טענתו של מר חדד שהן חורגות מהמסגרת שאתם קבעתם בכתב האישום. אז איפה מר חדד שוגה?

עו"ד צבירן-לצטר: כי אני לא מתייחסת לפעולה הספציפית הזאת, אני מתייחסת גם בכתב האישום לקשר רחב יותר ולהיבטים רחבים יותר שקיימים והם בעצם שיוצרים את ניגוד העניינים בין שני הגורמים האלה, גם מתן טובות ההנאה וגם ההיכרות והמעורבות--

כ"ה עודד שחם: אבל אם אתם טוענים שאפיזודה מסוימת משקפת את אותה מערכת יחסים אסורה לשיטתכם, זה צריך היה לקבל ביטוי בכתב האישום. הם צריכים לדעת מול מה הם מתגוננים. הלא זאת התכלית המרכזית אפשר היה לסבור של כתב אישום.

עו"ד צבירן-לצטר: אבל זה אכן קיים, אדוני. זה קיים כשאנחנו אומרים שלאורך השנים--

כ"ה עודד שחם: זה לא קיים בפרק שאתם מייחסים פעולות אסורות וזה לא קיים בפרק שאתם לא מייחסים פעולות אסורות.

עו"ד צבירן-לצטר: כן קיימת התייחסות לערוץ 10, כן קיימת--

כ"ה עודד שחם: בתקופה שלפני התקופה הרלוונטית, אבל זו בדיוק הטענה של מר חדד, שהעד מתבקש להעיד על התקופה הרלוונטית ומשם הנושא של ערוץ 10 נפקד. הוא לא מופיע מפורשות וממילא הוא לא מופיע במשתמע. ואולי אפשר היה אפילו להגיד שאם הוא מופיע מפורשות בפרק אחר אז מזה אפשר להסיק שהוא לא מופיע בפרק השני. אם הייתם חושבים שאתם מייחסים משהו אליו, אולי הייתם מזכירים את זה.

עו"ד צבירן-לצטר: לא, אבל אדוני כתב האישום כן בא לספר את שלל הזיקות בצורה רחבה יותר. עכשיו, נכון שהכותרת מתייחסת ואומרת "בתקופה שלפני כתב האישום",

אבל זה ברור הרי שהפרק הזה נותן איזשהו רקע שהוא הבסיס לניגוד העניינים שקיים בין הצדדים והוא הבסיס לאיסור. עכשיו, זה נכון שהאירוע הזה נופל בתוך השנים שלגביהן התקופה הרלוונטית כן מתייחסת אבל כותרת כתב האישום היא הרי לא חלק מהעובדות. עכשיו, אנחנו את כל האירוע של ערוץ 10 לא כללנו כעובדה שמקימה בפני עצמה את הפרת האמונים אלא כאחת מהנסיבות שקיימות בין השניים וביחד מבססות את מערכת היחסים שהיא הבסיס להפרת האמונים.

כ"ה עודד שחם: אבל מה התרומה של העד לעניין הזה?

עו"ד צבירן-לצטר: זאת אומרת שכל האירועים שמפורטים פה תחת הכותרת ובפרט ההתייחסות לערוץ 10, את ערוץ 10 כולו כנושא לא כללנו כאירוע שמקים עבירת הפרת אמונים במה שאנחנו מתייחסים בסעיף 61 ב'. אבל נושא ערוץ 10, גם אם בכותרת, אדוני, ואני מקבלת שהכותרת מתייחסת לפני התקופה לאישום, אבל זה בעצם נושא מתמשך –

כ"ה עודד שחם: ההתמשכות הזאת על פניה היא צריכה להשתקף בכתב האישום. הואיל והיא איננה משתקפת, לא במפורש ולא בדרך אחרת, אז דומה שיש יסוד לכאורי להתנגדות.

עו"ד צבירן-לצטר: אז אני עונה לכבודכם שהיא כן נמצאת בכתב האישום.

כ"ה עודד שחם: ודווקא מזה שאתם מתייחסים לערוץ 10 לגבי 2009-2010 ולא מזכירים אותו במילה אחת בתקופה הרלוונטית לכתב האישום אפשר היה לחשוב שלגביה אין כל טענה.

עו"ד צבירן-לצטר: אדוני, אנחנו ציינו שלאורך השנים הנאשם נתניהו לא נמנע מלעסוק בעניינים הנוגעים לערוץ 10--

כ"ה עודד שחם: אנחנו מתחילים נדמה לי לחזור על עצמנו במעגלים, אני חוזר על מה שאמרתי והגברת משיבה במה שכבר אמרה.

עו"ד צבירן-לצטר: הגברת משיבה שנכון שתחת הכותרת התייחסנו כלתקופה הרלוונטית לכל

אירוע ערוץ 10 גם לגבי השנים 2014-2015 אבל במהות הגברת מפנה למהות של הדברים ומסבירה שבמהות של הדברים נושא ערוץ 10, ולדעתי זה מובן היטב מכתב האישום, נושא ערוץ 10 נועד כדי לבסס את נושא הזיקות ונושא ניגוד העניינים ולא כאירוע. אני לא האשמתי ואני לא טוענת גם עכשיו שהייתה פה התערבות שהיא מקימה כשלעצמה אירוע הפרת אמונים אלא שהעיסוק הזה של הנאשם 1 בענייניו העסקיים של מילצ'ין ככלל בערוץ 10 הוא מקים איזשהו אחד מהיסודות של ניגוד העניינים ולא כאירוע כשלעצמו. ולכן אני אומרת--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אבל אומרים לגברתי שהחלק הזה, התקופה הזו, הרי הטענה הייתה שהעדות הזו לא רלוונטית. התקופה הזו לא מצאה את מקומה בכתב האישום. על מה הוא מעיד פה מכתב האישום?

עו"ד צבירן-לצטר: אז אני אומרת שבמהות הוא מעיד על מה שאמור בסעיף 21--

כ"ה עודד שחם: בשורה הראשונה. זה מה שהוא מעיד?

עו"ד צבירן-לצטר: כן, ערוץ 10 לאורך השנים, "הנאשם נתניהו לא נמנע מלעסוק בעניינים הנוגעים לערוץ 10 למרות שידע כי מר מילצ'ין מחזיק במניותיו". אני מסבירה שהעדות הזאת על זה העד מעיד.

כ"ה עודד שחם: זה מופיע בפרק שעוסק בתקופה שהיא לפני תקופת האישום. זה כתב האישום שאתם ניסחתם.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: זו הכותרת ששמתם.

כ"ה עודד שחם: והוא כתוב בצורה די בהירה, חייבים לומר.

עו"ד צבירן-לצטר: אני מפנה גם לסעיף 21, כתוב "עוד טרם התקופה".

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: רק רגע, האם העד מעיד משהו על התקופה שלפני כתב האישום?

עו"ד צבירן-לצטר: לא, גברתי.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אז הוא לא נכנס תחת הכותרת של סעיף ד', בסדר? שם הוא לא נכנס.

יש מקום אחר שבו גברתי טוענת שהוא נכנס?

עו"ד צבירן-לצטר: אמרתי, אני מסכימה שיכול להיות שבניסוח הוא לא, אני חושבת שבמהות אפשר לשמוע את העד גם מכוח הסעיף הזה.

כ"ה עודד שחם: על מה הוא יעיד?

עו"ד צבירן-לצטר: הוא מעיד בדיוק על זה, על עיסוק של מר נתניהו בנושא ערוץ 10 בשנת 2015. על זה הוא מעיד. אני לא מבקשת לייחס יסוד של מעשה הפרת אמונים דווקא במעשה הזה אבל אני כן מבקשת ללמוד מזה על הזיקות הרחבות יותר ועל העיסוק בצורה רחבה יותר. אני חושבת שגם אם מבחינה לשונית, גם אם מבחינת איך שערכנו את זה, כי אכן התקופה שלפני התקופה הרלוונטית היא אכן לא נכונה לגבי העדות הזאת אבל אני חושבת שבמהותה של העדות ובמה שאנחנו מבקשים ללמוד ממנה נכלל בדיוק הסעיף הזה ובדיוק השורה הזאת שמדברת על העיסוק בעניינים של מר מילצ'ין במעורבות של הנאשם 1 מר נתניהו. אז במהות של הדברים מה שאני מבקשת ללמוד מהעדות נמצא בכתב האישום. נכון שאולי הגדרת הכותרת לא מתאימה לניסוח עצמו--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אבל יש לכם גם בתקופה הרלוונטית ושם זה לא נמצא. יש לכם גם "פעולות שלטוניות" בסעיף ה'. זה לא נמצא בתקופה הרלוונטית ובתקופה הלא רלוונטית זה לא רלוונטי.

עו"ד צבירן-לצטר: כי אני לא מייחסת את הפעולה השלטונית הזאת כפעולה שלטונית שאני מאשימה בגינה על המעשה. אני מפרידה פה--

כ"ה עודד שחם: מה שגברתי בעצם אומרת זה שאנחנו אמורים לשמוע עדות שמתייחסת לתקופה שלפני כתב האישום, שממנה גברתי תבקש להסיק מסקנות גם ביחס לתקופה שבכתב האישום.

עו"ד צבירן-לצטר: לא, היא תבקש להסיק מסקנות על הקשר בכלל ועל התקופה

כ"ה עודד שחם: שהיא רלוונטית גם--

עו"ד צבירן-לצטר: אבל זה נכון, אדוני, גם ליתר הדברים שמופיעים בתקופה שלפני כתב האישום.

כ"ה עודד שחם: אבל זה העד יכול להעיד? הוא יכול להעיד על איזשהם עניינים שקשורים גם בתקופה הלא רלוונטית? ושאין פירוט בכתב האישום?

עו"ד צבירן-לצטר: אבל זה הפירוט, אדוני.

כ"ה עודד שחם: איפה?

עו"ד צבירן-לצטר: הפירוט הוא מתייחס לזה שהוא נגע בעניינים עסקיים הנוגעים לערוץ 10

כ"ה עודד שחם: גברתי קוראת עכשיו מה, בסעיף 21 שורה ראשונה?

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני.

כ"ה עודד שחם: "העניינים העסקיים של מילצ'ן", נקודה. ואז יש פירוט שמדבר על ערוץ 10 ב--2009 2010 העד לא רלוונטי ל-2009-2010. אין פה דוגמה אחת.

עו"ד צבירן-לצטר: התכוונתי לשורה הראשונה, אדוני.

כ"ה עודד שחם: אבל השורה הראשונה היא שורה כללית שלא אומרת כלום, לאחר מכן בא הפירוט והפירוט נכנס לתקופה שהעד הוא לא נושא בתפקיד, כך נדמה לי אני מבין, הוא גם העיד לגבי איזה תקופה, ועל כך בעיקר מלין עו"ד חדד, אולי פחות על כתב האישום כי זה טענתו נדחתה.

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני, אבל אם יורשה לי, אנחנו בניסוח לא נתנו את הפירוט המלא אלא כתבנו "כך למשל האירוע בשנת 2009". העדות שאני מבקשת להביא לפני ביהמ"ש כעת--

כ"ה עודד שחם: אבל העד יעיד על אירועים שהיו בשנים 2009-2010, שלא מפורטים בכתב האישום, שהם מהווים דוגמאות שגברתי לא סברה שיש מקום לפרט אותם בכתב האישום אז איפה אנחנו עומדים? אנחנו נשמע לראשונה כרגע עדות של עד ביחס לתקופה

2015-2014, זה לא מפורט פה.

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני, האירוע כשלעצמו לא מפורט אבל כתב האישום כן מתייחס על שני הצדדים, על שני הגורמים, ועל הקשר ביניהם לאורך השנים, גם בשנים שקודמות לכתב האישום. הרי עבירת הפרת האמונים פה--

כ"ה עודד שחם: הוא לא נשא בתפקיד בתקופה שקדמה לכתב האישום, זה בדיוק העניין.

עו"ד צבירן-לצטר: זה נכון, אדוני.

עו"ד חדד: הוא מעיד על פרק ד'

עו"ד צבירן-לצטר: לא, בתקופה של כתב האישום הוא מעיד על אירוע שאינו מעשה הפרת אמונים כשלעצמו כמו שמופיע בסעיף 61 ב' אלא הוא מבסס, הוא חלק ממארג רחב יותר, לקשר רחב יותר, של מערכת יחסים שיהיו לה הרבה מאוד היבטים והרבה מאוד ביטויים והיא נמשכה עוד משנים שהן קודמות לאישום, ואת כל זה אנחנו רוצים להביא בית המשפט. ההפרת האמונים מייחסת אכן ממועד מסוים אבל אנחנו לא התחלנו במועד זה, אנחנו התחלנו קודם, האישום "יושב" גם על השנים קודם, גם על דברים שהיו בין השניים במהלך התקופה והם אולי לא מפורטים בדיוק בכתב האישום כי הרי השניים ביניהם היכרות, ביניהם חברות אולי, ביניהם קשרים מכל מיני סוגים, ולכן אני אומרת שאנחנו מביאים את כל הנתונים שקשורים ליחסים בין השניים או לתוצאה של היחסים בין השניים בפני בית המשפט. כתב האישום ביקש לכלול את כל זה ולהביא את כל זה בפני כבודכם על מנת שאפשר יהיה להגיע לנקודה של הפרת האמונים שהעבירה מיוחסת בה ואז להעריך את טיב הקשר בין השניים.

אני אומרת עכשיו שאכן האירוע שאנחנו מבקשים להביא כרגע מבחינת השנה הוא נופל בתקופה הרלוונטית ומבחינת אופיו של האירוע הוא לא נופל באירועים שביססו את מעשה הפרת האמונים שאנחנו האשמנו בגינו, שלושת האירועים ב-61

ב', אבל הוא כן נופל במארג הרחב יותר, בהיבט הרחב יותר של הקשר בין השניים. אם כבודכם מצמצם אותנו עכשיו בתוך כל האספקט של הקשר בין השניים רק לעובדות עצמן כרגע שכתובות. הרי כתוב שיש ביניהם קשרים עסקיים, שהנאשם נתניהו מודע לאינטרסים העסקיים שיש, שיש התערבות – לכן אני מפנה לערוץ 10, כי השורה הזאת, שאדוני אמר היא כללית, היא בדיוק מגלמת עוד כל מיני דברים ועוד כל מיני היבטים שאותם אנחנו מבקשים להוכיח כרקע לבסיס מעשה הפרת האמונים, שהוא מצד אחד אותו צד שנותן ונותן ונותן, ומצד שני צד שעוסק בפעולות והפעולות האלה זה לא אחת מהן כרגע.

עו"ד חדד: כבודכם, אני חייב להודות שאני לא מבין מה אני שומע. באמת, אני חושב שלפעמים אפשר להגיד: ההתנגדות צודקת, סליחה, טעינו. אני כתבתי לי כאן כל מיני מילים רחבות, גדולות, כשל כללי--

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: עו"ד חדד, מה אדוני רוצה לענות לגופו של עניין?

עו"ד חדד: אני אומר לגופו של עניין, גברתי. אנחנו קוראים את כתב האישום. כתב האישום הוא שתוחם לנו את יריעת המחלוקת, הוא שמספר לנו ממה אני צריך להתגונן, ממה אני לא צריך להתגונן. אנחנו יודעים לקרוא כתב אישום. אנחנו בילינו ביחד, לא בחדר הזה, בחדר אחר, הרבה מאוד שעות ביחס לכתב האישום, ביקשנו לתקן אותו, אז הייתה יכולה המדינה אולי לחשוב מחדש על דברים, כבר תכנית המשפט הייתה ברורה וידועה לנו. היא החליטה שלא לתקן. בכתב האישום ערוץ 10 מופיע תחת הפרק ד'. פרק ד' עוסק לפני התקופה הרלוונטית לאישום. חברתי אמרה רגע, אנחנו לא עוסקים בכותרות, כותרות כמו בחוזה שלפעמים כותבים שהכותרות הן כן חלק מהחוזה או לא חלק מהחוזה. אז רק כדי שחברתי לא תרחק מדי הרבה – בטקסט עצמו בסעיף 21 כתוב: "עוד טרם התקופה הרלוונטית לאישום זה החל משנת 2009" וכו'. גם שם כתוב שאתם עוסקים בחלק שלא רלוונטי לכתב האישום

לתקופה שלא רלוונטית לאישום. כרקע אנחנו חשבנו שהרקע הזה מיותר, הוא רקע שלא נכון לכלול אותו, כבודכם החליט בנושא הזה ואין לי אלא להכפיף את ראשי ולהגיד: מקבל. אבל משעה שעשינו את זה, ערוץ 10 מופיע רק בתקופה הזאת ואך ורק בתקופה הזאת. אני ביחס לאירועים האלה צריך לחשוב מה אני עושה איתם, מה המשמעות שלהם ביחס למה שהוא כן חלק מכתב האישום, אבל מה שהוא כתב האישום מופיע בבירור, בפירוש, בפרק ה'. ושם יש לנו שלושה מקרים ואין בלתם. וכבודכם יראה, בניגוד לשפה הכללית של חברתי, "היבטים רחבים", "הקשר רחב", שפה כוללנית או כל מיני מילים כאלה שלא מתאימות להליך פלילי בשום צורה ודרך, בפרק ה' אין "למשל" ואין "בערך" ואין "ליד". יש ה' 1, ה' 2, ה' 3. הא ותו לא. וגם בפרק הסיכום בסעיף 61 ב' כתוב ששוב מפנים לפרק ה'. זאת יריעת המחלוקת. אנחנו לא צריכים לשמוע פה עדים כדי לספר על אופיו או על כל מיני דברים אחרים. אנחנו פה כדי לשמוע עדים שיוכיחו טענות בכתב האישום. אם אין טענה בכתב האישום, אין צורך בעד שיוכיח דבר שלא קיים. אין תשובה לתשובה לתגובה.

עו"ד צבירן-לצטר: אני רק אבקש להפנות, אנחנו גם בסעיף 32 בתוך תמצית האישום (עמ' 5), בסעיף הכללי התייחסנו לאיזושהי, מה שחברי אמר כללי כללי, אבל זאת אכן אמירה כללית שמתייחסת לאופן--

עו"ד חדד: גם פה לא מופיע.

כ"ה עודד שחם: אנחנו רואים, זה סעיף כללי.

עו"ד צבירן-לצטר: נכון, אדוני, אני מתייחסת לסעיף הכללי. ובסופו של דבר, שלחנו מכתב ריענון, לא קיבלנו שום תגובה לעניין האירוע הזה.

כ"ה עודד שחם: רציתי משפט אחד להבין, העדות שלו נסמכת בעיקר בקשר לערוץ 10?

עו"ד צבירן-לצטר: לעניין חוות דעת שקשורה לערוץ 10.

כ"ה עודד שחם: והטענה היא שהייתה איזושהי התנהלות בקשר לערוץ 10 גם בתקופה שבה הוא היה מנכ"ל? זו הטענה?

עו"ד צבירן-לצטר: כן.

עו"ד חדד: זה לא מופיע בכתב האישום.

כ"ה עודד שחם: טוב, הבנתי.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: תודה רבה לכם. אנחנו יוצאים להתייעץ ונחזור.

[הפסקה]

<u>כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן מקריאה החלטה:</u>

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, אנו מקבלים את עמדת ההגנה לפיה אין לשמוע עדותו של העד אבי ברגר בעניין הקשור בערוץ 10, בהיותה חורגת מן המסגרת שנקבעה בכתב האישום. האירוע אליו מתייחסת העדות, התרחש לפי הטענה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. חרף זאת הוא לא נזכר בפרק בכתב האישום העוסק בתקופה זו, בניגוד לאירועים אחרים שפורטו בהרחבה. חסר זה מתחדד נוכח העובדה שפרשה אחרת הנוגעת לערוץ 10 כן נזכרת במפורש בכתב האישום בפרק ה.3.

יתר על כן, פרשה נוספת הנוגעת לערוץ 10 מוזכרת בפרק הנוגע לפעולות לפני התקופה הרלוונטית – פרק ד סעיף 21א'.

בנסיבות אלה, מקובלת עלינו טענת ההגנה כי שמיעת העדות בעניין זה פוגעת ביכולתו של הנאשם להתגונן, ולכן ההתנגדות מתקבלת.

כ"ה רבקה פרידמן-פלדמן: אני מבינה שבזה אנחנו סיימנו להיום. תודה לכולם.

[סוף הקלטה]

ירושלים
למקור *
10548*